

ความคิดเห็นของครุคนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพคนตรีไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2546

2พ
0356ศ
2546
ฉ. 2

ISBN 974-04-3144-5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของครูดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย

นายอรุณพร ทังชนะ

ผู้วิจัย

นายสงัด ภูเขาทอง

กศ.บ. (ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย)

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ. , M.M.E., D.A. (Music)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์

ศศ.บ. , ศศ.ม.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นางวิภา คงคากุล

B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

รองศาสตราจารย์รัศมีคารา หุ่นสวัสดิ์ Ph.D.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของครุคนครีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตกรุงเทพมหานคร ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพคนครีไทย

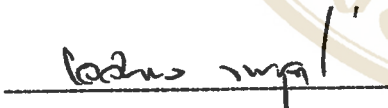
ได้รับพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคนครี

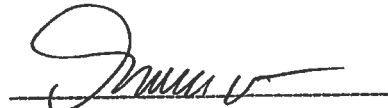
วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2546

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข
กศ.บ.MME.,D.A. (Music)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมพล งามสุทธิ
Ph.D. (Music Education)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

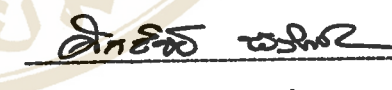
รองศาสตราจารย์รัศมีคารา หุ่นสวัสดิ์ Ph.D.
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล

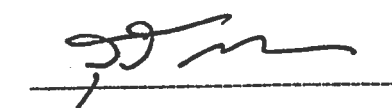
นายอรรรถพร ทัสณะ
ผู้วิจัย

นายสงัด กุเขาทอง
กศ.บ. (ผู้เชี่ยวชาญคนครีไทย)
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์
ศศ.บ., ศศ.ม
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข
กศ.บ.MME.,D.A. (Music)
ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์สังกัด ภูเขาทอง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุกรี เจริญสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพล งามสุทธิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการวิจัย ช่วยตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกรักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรัญยานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ อุ๋นอบ อาจารย์กิตติ ศรีเปารยะ ที่ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้น คอยให้กำลังใจและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วิภา คงคากุล ที่ให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ อุดม อรุณรัตน์ อาจารย์สนอง พระคลังศรี ที่ให้คำปรึกษาและให้ความอนุเคราะห์ในการทำเอกสาร

ขอขอบคุณครุคนตรีไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนนทบุรี ที่กรุณาช่วยตอบแบบสอบถาม ในช่วงการทดลองใช้ และครุคนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียน ที่ช่วยกรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัย และขอขอบคุณ คุณทักษิณ ภูวสวรรค์ ที่ช่วยเรียบเรียงส่วนที่เป็นที่ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำการวิจัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์

คุณประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้เลี้ยงดู อบรม สั่งสอน ให้มีความรู้ความสามารถ จนประสบความสำเร็จ

อรรณพ ทิศนะ

ความคิดเห็นของครูดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย (THE OPINIONS OF THAI MUSIC TEACHERS IN THE SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK AREA CONCERNING THE STANDARDIZATION IN THAI MUSIC OCCUPATION.)

อรรถพร ทั่นนะ 4136062 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สัจด์ ภูเขาทอง , กศ.บ. , สุกรี เจริญสุข , กศ.บ., M.M.E., D.A. (Music) , ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ , ศศ.บ. , ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูดนตรีไทย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนดนตรีไทยจำนวน 104 คน เก็บข้อมูลโดยให้ครูตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ครูดนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป มีวุฒิทางการศึกษาด้านดนตรีมากที่สุด มีการรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานมาจากสถาบันการศึกษาที่ตนเองจบมามากที่สุด ครูดนตรีไทยส่วนใหญ่เห็นว่าคณะกรรมการผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน มีความเหมาะสมแล้ว และมีทัศนคติที่ดีต่อเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ครูดนตรีไทยเห็นด้วยว่าเกณฑ์สามารถนำไปปรับใช้กับหลักสูตรได้ เนื้อหาของเกณฑ์ ๆ มีความสอดคล้องกันในทุกระดับ และมีความคิดเห็นสอดคล้องกับการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานขั้นที่ 4 – 6 ด้านปี่พาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง และด้านทฤษฎีดนตรีไทย

คำสำคัญ : ความคิดเห็น, เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย , ระดับมัธยมศึกษา,
ครูดนตรี

136 หน้า . ISBN 974-04-3144-5

THE OPINIONS OF THAI MUSIC TEACHERS IN THE SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK AREA CONCERNING THE STANDARDIZATION IN THAI MUSIC OCCUPATION.

ATHAPORN TASSANA 4136062 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS : SANGAD POOKHAOTHONG, B.Ed. SUGREE CHAROENSOOK, B.Ed., M.M.E., D.A. (Music). SAKCHAI HIRUNRUKSA, B.A., M.A.

ABSTRACT

The purpose of this survey research was to study the opinions of Thai music teachers in the secondary schools in Bangkok area concerning the standardization in the Thai music occupation. The sample was 104 Thai music teachers and data gathering was done by questionnaire in the period of September – December 2001. The data were analyzed by arithmetic mean and standard deviation.

The results of the research found that most of the samples of Thai music teachers were female of which the average age was 31 – 40 years old. Additionally most of them not only had 11 years experience and had graduated in a music field but had also received standardization from their institutes. Furthermore most of the Thai music teachers thought that the committee is suitable for standardization making and that they had good attitudes toward Thai music standardization. Additionally Thai music teachers agreed with the standardization which can be applied to the curriculum. The music teachers agreed with the content of the standardization at all levels of education and with the standard of repertoire of level 4 – 6 in pi – phat, string, Thai singing, and Thai music theory.

KEY WORDS : OPINION / STANDARDIZATION AND THAI MUSIC OCCUPATION / SECONDARY / MUSIC TEACHERS.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของหัวข้อการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรม.....	8
ความหมายของเกณฑ์และเกณฑ์มาตรฐาน.....	8
ภูมิหลังในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย.....	8
ระบบการคิดในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย.....	16
ประโยชน์ของการนำเกณฑ์มาตรฐานมาใช้.....	19
เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย.....	19
ประเภทของเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย.....	22
รายละเอียดของแต่ละชั้น.....	23
หลักสูตรมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการสอนคนตรีไทยปฏิบัติ.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
วิธีสร้างเครื่องมือ.....	45
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
วิธีกระทำกับข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	94
วิธีดำเนินการวิจัย.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	100
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก ก.....	105
ภาคผนวก ข.....	110
ภาคผนวก ค.....	121
ประวัติผู้วิจัย.....	126
Executive Summary.....	127

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 1	24
2	บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 2	25
3	บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 3	26
4	บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 4	28
5	บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 5	29
6	บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 6	30
7	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามเพศ	50
8	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามอายุ	50
9	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามประสบการณ์	51
10	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามวุฒิการศึกษา	51
11	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามความถนัด	52
12	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามแหล่งการรับรู้	52
13	จำนวนและคำร้อยละของครูดนตรีไทยจำแนกตามการเข้ารับการอบรม	53
14	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับความเข้าใจจำแนกตามจำนวน	54
15	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับความเข้าใจจำแนกตามร้อยละ	57
16	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับการรับรู้จำแนกตามจำนวน	64
17	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับการรับรู้จำแนกตามร้อยละ จำแนกตามจำนวน	68
19	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาปรับใช้ จำแนกตามร้อยละ	69
20	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับการกำหนดเพลงชั้น 4 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวน	72
21	แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีเกี่ยวกับการกำหนดเพลงชั้น 4 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามร้อยละ	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดเพลงชั้น 4 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวน	74
23	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 4 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามร้อยละ	75
24	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับกำหนดบทเพลงชั้น 4 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวน	76
25	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 4 ด้านขับร้อง จำแนกตามร้อยละ	77
26	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 5 ด้านปี่พาทย์ จำแนกตามจำนวน	78
27	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 5 ด้านปี่พาทย์ จำแนกตามร้อยละ	79
28	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 5 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวน	80
29	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 5 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามร้อยละ	81
30	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 5 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวน	82
31	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 5 ด้านขับร้อง จำแนกตามร้อยละ	83
32	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 6 ด้านปี่พาทย์ จำแนกตามจำนวน	84
33	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 6 ด้านปี่พาทย์ จำแนกตามร้อยละ	85
34	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 6 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวน	86
35	แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 6 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามร้อยละ	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 6 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวน	88
37	แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้น 6 ด้านขับร้อง จำแนกตามร้อยละ	88
38	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดความรู้ทั่วไปชั้น 4-6 จำแนกตามจำนวน	90
39	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดความรู้ทั่วไปชั้น 4-6 จำแนกตามร้อยละ	91

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

หน้า

7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อวิจัย

ดนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายๆ ด้าน ที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย กิจการด้านดนตรีไทยเกิดจากการสังสมภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย นักดนตรีในอดีตได้สร้างผลงานทางดนตรีไทยให้เจริญก้าวหน้าควบคู่มากับความเจริญของชาติอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาจากคนรุ่นหนึ่ง ไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง มีคุณสมบัติทางดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จนสามารถแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ นอกจากนี้เป็นวัฒนธรรมของชาติแล้ว ดนตรีไทยยังเป็นที่รักของคนไทยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม ประเพณีและชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยอย่างลึกซึ้ง มีระเบียบแบบแผนทั้งในด้านการศึกษา การถ่ายทอดและการนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม ความดีของดนตรีไทยที่มีความไพเราะงดงามเป็นสุนทรียะทางเสียง ที่ผู้เล่นและผู้ฟังสามารถสัมผัสได้

การศึกษาดนตรีไทยในอดีต มีการศึกษาสืบทอดความรู้เหมือนกับการศึกษาความรู้ในด้านอื่น ๆ คือจะมีการสืบทอดกันในหมู่ญาติ หรือกลุ่มชนชั้น ที่เห็นเด่นชัดมีสามกลุ่มคือ ชาวบ้าน ชาววัด ชาววัง แต่ละกลุ่มต่างมีผลงาน มีวิธีการถ่ายทอด มีแบบแผนการเรียนการฝึกหัดเป็นของตนเอง แต่ไม่มีการบันทึกผลงานหรือการเรียนการสอนไว้เป็นหลักฐาน เนื่องจากไม่มีการศึกษา การเขียนการอ่านในวิชาสามัญ การเรียนการสอนเกิดประโยชน์เมื่อผู้สอนมีชีวิตอยู่ เมื่อผู้สอนตายบางสิ่งบางอย่างที่สร้างขึ้นไว้ก็มีสิทธิ์ที่จะสูญหายตามไปด้วย

การสอนดนตรีในอดีตใช้วิธีถ่ายทอดกันแบบตัวต่อตัว ผู้เรียนต้องมีความมานะอดทนในการฝึกฝนจดจำในสิ่งที่เรียนได้อย่างแม่นยำ ผู้เรียนที่ไม่ใช่บุคคลในหมู่ญาติก็ต้องมาฝากตัวเป็นศิษย์อยู่คอยรับใช้ครูที่บ้านจนกว่าจะมีความสามารถในระดับที่ออกไปประกอบอาชีพด้วยตนเองได้ ความเคารพและความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากไม่สามารถที่จะลบล้างออกไปได้ เป็นวัฒนธรรมของสังคมไทยที่ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดมาตลอดจนถึงปัจจุบัน แต่กิจการการศึกษาดนตรีไทยก็ยังพัฒนาไปได้อย่างช้า ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาในวิชาอื่น

จากผลการวิจัยของ มาศสุภา ลีสุทอง เกี่ยวกับการพัฒนาการของการศึกษาวิชาชีพดนตรีไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ (มาศสุภา ลีสุทอง, 2531: บทคัดย่อ) สรุปว่า

การศึกษาวิชาชีพคนตรีไทยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือระยะแรก (พ.ศ. 2325 – 2475) เป็นการจัดการศึกษาโดยอิสระ ใช้บ้าน วัด และวังเป็นสถานที่ศึกษา วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อนำคนตรีไปใช้บรรเลงประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ การเข้ารับการศึกษาใช้พิธีไหว้ครู หลักสูตรเน้นการปฏิบัติเครื่องดนตรีเพื่อนำไปใช้บรรเลงเป็นสำคัญ การศึกษาในระยะที่ 2 (พ.ศ. 2476 – 2529) เป็นการจัดการศึกษาในสถาบันศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านคนตรีไทยให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ การเข้ารับการศึกษาใช้วิธีการสอบวัดความรู้ทั่วไปและวัดความรู้ความสามารถด้านคนตรีไทยเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนคนตรีไทยในระดับสูงขึ้น หลักสูตรการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เพื่อผลิตศิลปินทางด้านคนตรีไทย
2. เพื่อผลิตครูสอนคนตรีไทยให้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

การให้การสนับสนุนของผู้บริหารประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพคนตรีไทย สิ่งที่เป็นปัญหาต่อการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพคนตรีไทยคือการถ่ายทอดที่ไม่มีสถาบันที่ไว้เป็นหลักฐาน และไม่มีการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ การศึกษาวิชาชีพคนตรีไทยในอนาคต ควรมีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบ ในการประสานงานเกี่ยวกับการจัด และดำเนินการศึกษาวิชาชีพคนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนวิชาชีพคนตรีไทย

จากบทความดังกล่าวแสดงถึงความต้องการของบุคคลในวงการคนตรีไทยที่ต้องการให้มีการพัฒนาการศึกษาวิชาคนตรีไทยเหมือนกับการศึกษาวิชาอื่น ๆ ในปัจจุบัน การศึกษาด้านคนตรีไทยได้พัฒนาไปมากมีการเผยแพร่กันอย่างกว้างขวาง มีการส่งเสริมกันอย่างจริงจังจากที่เคยถ่ายทอดกันเฉพาะกลุ่มชาวบ้าน ชาววัด และชาววัง มาเป็นการสืบทอดที่โรงเรียนทั้งของรัฐและของเอกชน ที่มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยแทน ครูผู้สอนก็เป็นทั้งครูและนักคนตรีที่มีฝีมือ มีทั้งที่มีวุฒิทางการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางคนตรีโดยเฉพาะ ไม่มีวุฒิการศึกษาสามัญ และที่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางคนตรี มีการบันทึกการเรียนการสอน โดยบันทึกเป็น โน้ตทั้ง โน้ตแบบไทยที่แต่ละสำนักคิดค้นวิธีการบันทึกขึ้นมาเอง และบันทึกโน้ตในแบบโน้ตสากล สร้างตำราเรียนไปจนถึงงานวิจัยในด้านคนตรีไทยด้วย

แต่ทั้งนี้ ปัญหาในการเรียนการสอนคนตรีไทยก็ยังคงมีอยู่ เช่น ยังขาดครูที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านคนตรีโดยตรง ตำราเรียนยังไม่ชัดเจน และยังไม่เพียงพอต่อการเผยแพร่คนตรีไทย ไม่มีเกณฑ์ที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ที่ทำให้วิชาคนตรีไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางคนตรีไทยโดยตรง แต่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ไม่สามารถเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาได้ เพราะไม่มีเกณฑ์ในการเปรียบเทียบความรู้ออกมาเป็นวุฒิทางการศึกษา ทำให้เป็นอุปสรรคในการศึกษาคนตรีไทยอีกประการหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2530 ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาและประชุมทางวิชาการคนตรีไทยขึ้นเป็นครั้งแรก ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ประชุมเห็นพ้องกันในการที่จะร่วมกันพัฒนาวิชาการคนตรีไทยขึ้น ในปี พ.ศ. 2531 จึงจัดสัมมนานักวิชาการและครูอาจารย์คนตรีไทย ที่ประชุมมีมติขอให้ทบวงมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ เป็นแกนกลางในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานทางคนตรีไทยขึ้น มีอดีตนายกทบวงมหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสะอ้าน ได้ให้การสนับสนุนวางแผนดำเนินงาน โดยนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบให้จัดทำโครงการส่งเสริมการคนตรีไทยขึ้น

ในการนี้ทบวงมหาวิทยาลัยได้นำโครงการส่งเสริมการคนตรีไทย มาดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย โดยเชิญนักวิชาการ ครูอาจารย์คนตรีไทย นักคนตรีไทย นักร้อง ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการด้านปี่พาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านเครื่องหนังและด้านการขับร้อง มาเป็นคณะกรรมการและอนุกรรมการ เพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย ในระหว่างปี พ.ศ. 2533-2537 และได้รวบรวมเกณฑ์ในด้านต่าง ๆ จัดพิมพ์ออกเผยแพร่เป็นครั้งแรกเมื่อ เมษายน พ.ศ. 2538 ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยที่จัดทำขึ้นนี้ ได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนคนตรีไทย คือกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม และทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นำเกณฑ์นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยให้มีมาตรฐานและเจริญก้าวหน้าต่อไป

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ได้แก่ สำนักงานข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยและสำนักงานข้าราชการครูเป็นต้น ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้สำหรับพิจารณาบรรจุแต่งตั้งบุคคล ผู้มีความสามารถตามเกณฑ์เข้ารับราชการ ในตำแหน่งครูคนตรีไทยด้วย นับว่าเกณฑ์นี้เป็นประโยชน์ต่อกิจการคนตรีไทยและครูคนตรีไทยอย่างอย่างยิ่ง (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา , 2538: 2-5)

นับจากที่มีการประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 6 ปี เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากกว่า ครูได้รับรู้เกณฑ์มาตรฐานฯ มาจากที่ใด และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์นี้อย่างไร ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของครูคนตรีไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย สำนักมาตรฐานการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 120 โรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนคนตรีไทยในโรงเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความเข้าใจ ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการรับรู้ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนไทย

1.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาตรฐานฯไปปรับใช้ในการสอนคนไทยในระดับมัธยมศึกษา

1.2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานฯ ชั้น 4 ถึงชั้น 6 ด้านปี่พาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง และทฤษฎีดนตรีไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความเข้าใจที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนไทย

1.3.2 ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการรับรู้ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนไทย

1.3.3 ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาตรฐานฯไปปรับใช้ในการสอนคนไทยในระดับมัธยมศึกษา

1.3.4 ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูคนไทย ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานฯชั้น 4 ถึงชั้น 6 ด้านปี่พาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง และทฤษฎีดนตรีไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูดนตรีที่มีต่อวิชาดนตรีไทยปฏิบัติ ที่เปิดสอนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และการสอนดนตรีไทยที่เป็นความสามารถพิเศษใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

1.4.2 เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทยเป็นเกณฑ์ที่ประกาศใช้เมื่อปีพ.ศ. 2538 ผู้วิจัยทำการวิจัยเฉพาะเกณฑ์ในด้านบทเพลงและเกณฑ์ทฤษฎีดนตรีไทยชั้นที่ 4 - 6 ซึ่งเป็นขั้นของการศึกษาดนตรีไทยเทียบเท่าระดับมัธยมศึกษา เท่านั้น

1.4.3 ประชากร คือครู อาจารย์ที่สอนดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครทุกคน จำนวน 120 โรงเรียนรวมประชากรทั้งสิ้น 120 คน

1.4.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.4.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

- เพศ
- ประสบการณ์ในการสอนดนตรีไทยและขับร้องไทย
- วุฒิต่างการศึกษาด้านดนตรี
- ความถนัดเฉพาะทางในการปฏิบัติดนตรีไทยและขับร้องไทย

1.4.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูดนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.5.1 การสอนวิชาดนตรีไทยที่ผู้วิจัยทำการวิจัย เป็นการสอนตามหลักสูตรวิชาดนตรีไทยปฏิบัติที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และการสอนดนตรีไทยที่เป็นความสามารถพิเศษ

1.5.2 เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยที่ผู้วิจัยใช้ทำการวิจัย เป็นเกณฑ์ด้านบทเพลงและทฤษฎีดนตรีไทยในชั้นที่ 4 - 6 ซึ่งเป็นขั้นของการศึกษาดนตรีไทยที่เทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น

1.5.3 ความคิดเห็นของครูสอนคณิตศาสตร์ไทยระดับมัธยมศึกษา ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคณิตศาสตร์ไทย สามารถสำรวจออกมาได้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.5.4 ความคิดเห็นของครูคณิตศาสตร์ไทย ในระดับมัธยมศึกษาต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคณิตศาสตร์ไทย สามารถทราบได้จากครู อาจารย์ที่สอนคณิตศาสตร์ไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นผู้รายงานจากการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

1.5.5 วัน เวลา ในการตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อความคิดเห็นของครูคณิตศาสตร์ไทยระดับมัธยมศึกษา ที่มีต่อมาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคณิตศาสตร์ไทย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

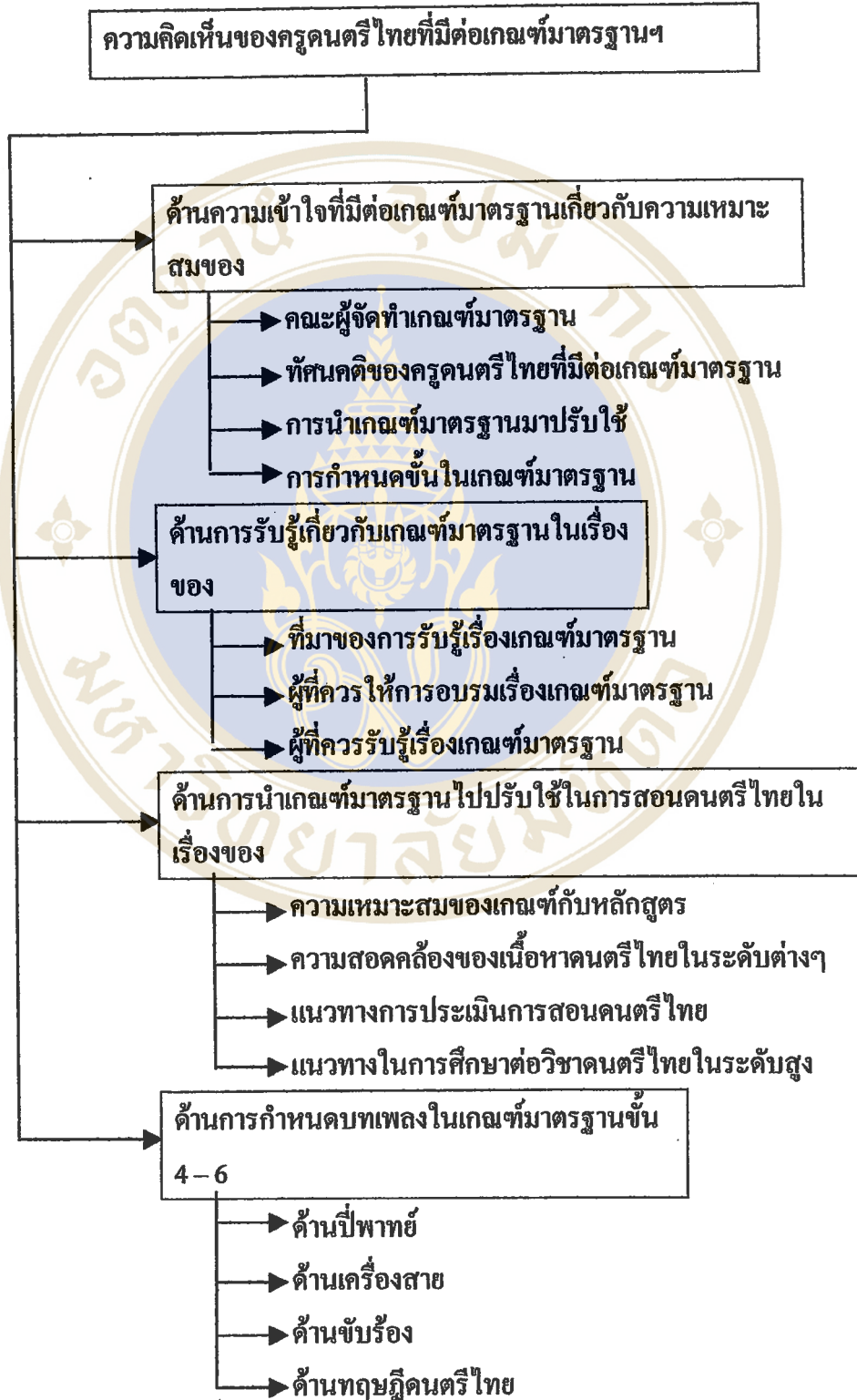
เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคณิตศาสตร์ไทย หมายถึง เกณฑ์ที่สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคณิตศาสตร์ไทยเป็นผู้จัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538

วิชาคณิตศาสตร์ไทยปฏิบัติ หมายถึง วิชาคณิตศาสตร์ไทยปฏิบัติตามความถนัดที่กำหนดในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ครูคณิตศาสตร์ไทย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนคณิตศาสตร์ไทย และ ชับร้องไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกคน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็น หมายถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาสัมผัสกับตัวเราโดยมีประสบการณ์ในอดีตเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณา

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของเกณฑ์ และเกณฑ์มาตรฐาน

เกณฑ์ เป็นคำนาม หมายถึง หลักที่กำหนดไว้ เช่น อายุเข้าเกณฑ์, หลักวินิจฉัย เช่นถือความรู้เป็นเกณฑ์ ถ้าเป็นคำกริยา หมายถึง การบังคับหรือขอร้องแกมบังคับ เช่น เกณฑ์ประชาชน มาทำถนน

มาตรฐาน เป็นคำนาม หมายถึง สิ่งที่ดีเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525: 108,641)

เมื่อนำคำทั้ง 2 มา รวมกันเป็น “เกณฑ์มาตรฐาน” ถ้าเป็นคำนาม หมายถึง หลักที่กำหนดไว้ ถือเอาเป็นหลักสำหรับเปรียบเทียบ ถ้าเป็นคำกริยา หมายถึง การกระทำในหลักที่กำหนดไว้ ถือเอาเป็นหลักสำหรับเปรียบเทียบ

เกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปใช้ได้กับทุกอย่าง เพื่อแสดงถึงความเป็นมาตรฐานในสิ่งเหล่านั้น เช่น มาตรฐานสินค้า เป็นการกำหนดหลักการในการผลิตสินค้าให้ได้ตามที่กำหนดมาตรฐานสาขาวิชา หมายถึงความเป็นหลักที่กำหนดไว้ในสาขานั้นถือเป็นหลักสำหรับการเปรียบเทียบในเรื่องเดียวกัน เช่น เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาชีพคนตรีไทย หมายถึงหลักที่กำหนดไว้ในวิชาชีพคนตรีไทย ถือเอาเป็นหลักสำหรับเปรียบเทียบกำหนดมาตรฐานวิชาคนตรีไทยด้วยกัน ว่าต้องมีความรู้ ความสามารถในวิชาคนตรีไทยในระดับใดจึงจะถือได้ว่าเป็นมาตรฐานตามที่กำหนดไว้

2.2 ภูมิหลังในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย

ความจริง เรื่องรวบรวมเพลงไทยนี้ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ นายกราชบัณฑิตยสภา ได้ทรงเห็นความสำคัญมาแล้ว ถึงกับได้ทรงเริ่มจัดการให้เจ้าพระยาวงศ์พิพัฒน์ เสนาบดีกระทรวงวังเจ้าสังกัดของกรมปี่พาทย์และ โขนหลวง สั่งให้ครูครุฑริยวงศ์คนตรีและ

ผู้อำนวยการจดโน้ตเพลง มาร่วมกันบรรเลงและบันทึกลงเป็นโน้ตไว้ ตั้งแต่พุทธศักราช 2473 ณ วันวารดิศ สัปดาห์ละ 2 วัน จนถึงพุทธศักราช 2475 ก็หยุดชะงักไปคราวหนึ่ง ต่อมาเมื่อพุทธศักราช 2479 หลังจากที่ได้อิโณงานของกรมปี่พาทย์และโขนหลวง มาสังกัดอยู่ในกรมศิลปากรแล้ว รัฐบาลก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพลงไทย และบันทึกเป็นโน้ตสากลขึ้น ดำเนินงานบันทึกและตรวจสอบต่อจากที่ค้างไว้ และได้รวบรวมเพลงไทยที่บันทึกตรวจสอบกันไว้ได้จำนวน 475 เพลง แต่เพลงที่คณะกรรมการได้ตรวจสอบฟังกันดูแล้วและบันทึกไว้ครบทุกแนวโน้ตฉบับบันทึกกันไว้ได้ราว 100 เพลง ก็ต้องยุติลง ซึ่งต่อมากรมศิลปากรก็ได้ขวนขวายจัดพิมพ์ขึ้นไว้ได้ 2 ชุด คือ ชุด “โหมโรงเย็น” มี 17 เพลง กับชุด “ทำขวัญ” อีก 16 เพลง รวมเป็น 2 ชุด 33 เพลง นอกนั้นก็ยังมี ได้ จัดพิมพ์ เวลานี้ต้นฉบับทั้งหมดคงเก็บไว้ที่กรมศิลปากร ต้นฉบับเหล่านี้ เขียนด้วยดินสอดำลงบนกระดาษอัดสำเนา ง่ายแก่การเลื่อมและเสียเป็นที่สุด (ภูมิพลอดุลยเดช ประ., พระตำหนักจิตรคารโหลฐาน วันที่ 14 ธันวาคม พุทธศักราช 2504 อ้างถึงใน มหาดุริยางค์สังคีตเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530)

จากพระราชดำริเกี่ยวกับดนตรีไทยนี้ แสดงให้เห็นว่าได้มีการจัดทำมาตรฐานดนตรีไทย มาตั้งแต่ พ.ศ. 2473 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นมาตรฐานในด้านบทเพลงและการบรรเลง โดยการรวบรวม นักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของวงการดนตรีไทยมาบรรเลงร่วมกัน แล้วทำการบันทึกโน้ตไว้ เพื่อป้องกันการสูญหายและการเปลี่ยนแปลงของบทเพลงที่มีอยู่ นับว่าเป็นการเริ่มสร้างมาตรฐานดนตรีไทยที่ถือว่าเป็นครั้งสำคัญและเป็นครั้งแรกของวงการดนตรีไทย โน้ตและเอกสารดังกล่าวยังมีใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

ต่อมาใน พ.ศ.2485 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงดนตรีและละครขึ้นเมื่อ วันศุกร์ที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2485 เรียกว่า “คณะกรรมการวัฒนธรรมปรับปรุงและส่งเสริมการดนตรีและการละคร” (บันทึกการประชุมกรรมการวัฒนธรรมปรับปรุงและส่งเสริมการดนตรีและละคร.หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. ศธ.0701.29/23: 126 อ้างถึงใน มาศสุภา สีสุทอง) ผลจากการประชุมทำให้มีปรับปรุงการดนตรีในเรื่องของเครื่องดนตรี โดยให้แก้ไขให้มีระดับเสียงเท่ากับระดับเสียงของดนตรีสากล เครื่องดนตรีที่ต้องสร้างใหม่ระนาด ซ้องวง จะเข้ ขลุ่ย ซอสามสาย ระนาดให้มี 2 ผืน ผืนหนึ่งมีระยะห่างของเสียงเต็มเสียง อีกผืนหนึ่งมีระยะห่างครึ่งเสียง ซ้องก็ให้ทำเหมือนกัน จะเข้ก็ปรับนมและหย่องให้มีเสียงแบบสากล เพื่อให้บรรเลงเข้ากับดนตรีสากลได้ ส่วนการบรรเลงให้แก้ไขเพลงไทยเดิมเข้ากับหลักสากล มีการประสานเสียง ใช้โน้ตสากล ไม่ยึดความจำ เพลงที่แต่งใหม่ให้มีทำนองและจังหวะแบบสากล บรรเลงด้วยเพลงสากล

ต่อมาได้มีการออกระเบียบของกรมศิลปากร ว่าด้วยการอบรมศิลปินเมื่อ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2485 โดยให้ผู้แสดงดนตรีและละครที่ยังไม่ได้รับประกาศนียบัตรของกรมศิลปากรหรือใบสำคัญที่กรมศิลปากรออกให้เทียบเท่าศิลปิน ถ้าต้องการได้ใบสำคัญเทียบเท่าศิลปินก็ให้เข้ารับการ

อบรมมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง โดยใช้วันอบรมไม่เกิน 90 วัน วิชาที่อบรมได้แก่นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ วรรณคดีและประวัติศาสตร์ เทียบเท่าชั้นปีที่ 4 ของโรงเรียนสังกัดศิลป์ เมื่อผ่านการอบรมแล้วกรมศิลปากร ได้จัดสอบความรู้ผู้ที่ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของวิชาทั้งหมดกรมศิลปากรจะออกใบสำคัญเทียบเท่าศิลปินไว้ให้ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2486 มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรมเกี่ยวกับการบรรเลงดนตรี การขับร้อง และการพากย์ พุทธศักราช 2486 เพื่อเป็นระเบียบในการปฏิบัติของบรรดาศิลปิน

การดำเนินการดังกล่าว ถือว่าเป็นการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยและความสามารถของนักดนตรีไทยเป็นครั้งแรก เพื่อต้องการพัฒนาวิชาชีพดนตรีไทยให้ทัดเทียมกับสากล โดยใช้มาตรฐานดนตรีสากลเป็นเกณฑ์ รัฐบาลยังเห็นชอบให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยการละคอนและดนตรีในปี พ.ศ. 2486 เพื่อยกระดับศิลปินตามแนวทางของกรมการวัฒนธรรม แต่มีปัญหาเรื่องขาดงบประมาณและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิ จึงไม่สามารถจัดตั้งได้ (ภัทรวดี ภูษฎาภิรมย์ อ้างถึงใน สร.0201.14.1/10, ศิลปวัฒนธรรมไทย, ลำดับที่ 239 ปีที่ 20 ฉบับที่ 11 เดือนกันยายน 2542: 124-125) รัฐบาลในขณะนั้นไม่สามารถกำหนดให้นักดนตรีเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อปรับปรุงดนตรีไทยตามแนวทางของรัฐบาลได้ จึงกำหนดให้การควบคุมมาตรฐานศิลปินเป็นส่วนหนึ่งของ “ระเบียบการกรมศิลปากรว่าด้วยการขออนุญาต และควบคุมการบรรเลงดนตรีโดยเอกเทศ การขับร้องและพากย์” โดยกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพเป็นศิลปิน ได้แก่ผู้บรรเลงดนตรี ขับร้อง และพากย์ ต้องมีบัตรประจำตัวศิลปิน จึงจะสามารถประกอบอาชีพศิลปินได้ ทั้งนี้ผู้ที่จะได้รับบัตรประจำตัวศิลปินจะต้องผ่านการอบรมจากกรมศิลปากร เพื่อมิให้ผู้เป็น โดยอาชีพมีโอกาสหารายได้จากอาชีพศิลปิน

แต่จากการที่มีนักดนตรีไทยอยู่มากมายทั่วประเทศ กรมศิลปากรไม่สามารถจัดอบรมเพื่อออกบัตรประจำตัวศิลปินได้อย่างทั่วถึง สร้างปัญหาให้กับผู้ที่ต้องการเป็นศิลปิน กรมศิลปากรจึงได้หาทางผ่อนผันให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจขออนุญาตจัดอบรมตามคำบรรยายของกรมศิลปากร เมื่อผู้อบรมสอบผ่านจึงส่งชื่อให้กรมศิลปากรออกใบสำคัญประจำตัวศิลปินให้ เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมไม่ได้ผ่านการอบรมจากกรมศิลปากรโดยตรง และผู้ที่รับผิดชอบการอบรมไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี เป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามคำบรรยายหรือหลักสูตรการอบรมที่กรมศิลปากรจัดส่งไปให้ ทำให้การอบรมศิลปินเป็นเพียงความพยายามกำหนดมาตรฐานความรู้พื้นฐานของนักดนตรี มิใช่การผลิตศิลปินที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของการกำหนดมาตรฐานนักดนตรี และการปรับปรุงดนตรีไทยตามมาตรฐานดนตรีตะวันตก ในด้านการปรับปรุงเครื่องดนตรี เกี่ยวกับระดับเสียง และวิธีการบรรเลง ทำให้ศิลปินมองว่าเป็นการทำลายศิลปวัฒนธรรมของชาติ จึงไม่ได้รับการยอมรับจากศิลปินเท่าที่ควร แทนที่จะเป็นการพัฒนาการดนตรีไทย กลับทำให้การดนตรีไทยหยุดชะงักและซบเซาไประยะหนึ่ง ประกอบกับเป็นช่วงที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงไม่ค่อยมีการจัดงานบันเทิง ทำให้ศิลปินดนตรีต้องแยกย้ายกันไปตามหัวเมืองเพื่อหลบหนีภัย

สงคราม เมื่อหมดยุคสมัยรัฐบาลยุคนั้น รัฐบาลต่อมาจึงไม่มีการสานต่อในเรื่องดังกล่าว (ศร. 0701.5.1/13, อ้างถึงใน ภัทรวดี ภูษฎาภิรมย์, ศิลปวัฒนธรรมไทย ,ลำดับที่ 239 ปีที่ 20 ฉบับที่ 11 เดือนกันยายน 2542: 125-125)

เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยในปัจจุบัน เกิดจากเมื่อมีการประกาศใช้แผนการพัฒนาศึกษาในระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 5 ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติในด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย จึงเกิดมีการประชุมสัมมนาวิชาการดนตรีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 20-22 ตุลาคม 2530 ณ หอประชุมศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศาธารณสุขมูลฐานแห่งอาเซียน สำนักงานศาลาชา มหาวิทยาลัยมหิดล มีผู้เข้าร่วม ประชุม 204 คน จาก 53 สถาบัน ที่ประชุมได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง สรุปสาระสำคัญได้ 4 ประเด็นหลัก คือ

1. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการอนุรักษ์ ส่งเสริมดนตรีไทย และอุปถัมภ์ศิลปนิพนธ์เพลง
2. การริเริ่ม ขอบเขตการพัฒนา และ วิธีการจัดการเรียนการสอน วิชาดนตรีในสถาบันอุดมศึกษา
3. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการนำดนตรีไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน การนำดนตรีไปพัฒนามวลชนและเจตคติของคนไทย
4. การขาดแคลนผู้เป็นเอกทางดนตรีไทย การเพิ่มจำนวนผู้เป็นเอกและการดำรงความเป็นเอกของศิลปินไทย

ผลจากการประชุมครั้งที่ 1 มีการรวมตัวของสถาบันอุดมศึกษา ที่ระดมกำลังกันเพื่อช่วยทำงานพัฒนาดนตรีไทยขึ้นเป็นการเร่งด่วน มีมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นแกนนำประสานงานการประชุมวางแผนก่อตั้งกิจกรรมร่วมทางดนตรีในระดับอุดมศึกษาขึ้นเป็นครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2531 ที่ห้องประชุมมหาวิทยาลัยมหิดล โรงพยาบาลศิริราช มีผู้เข้าร่วมประชุม 40 คน จาก 15 สถาบัน การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง หนึ่ง คือการจัดตั้งห้องสมุดหรือพิพิธภัณฑ์ดนตรีขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เรื่องที่ 2 คือ ปัญหาในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมวิชาการดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา ซึ่งที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ว่าเป็นเรื่องสำคัญระดับชาติ จะต้องมีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงมีการประชุมครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2531 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้นำผลการประชุมเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัย โดยมอบหมายให้นายวรารุณ สุมาวงศ์ และนายพูนพิศ อมาตยกุล เป็นผู้นำเสนอต่อปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2531 ทบวงมหาวิทยาลัยมีความเห็นชอบตามที่เสนอมา จึงได้มีคำสั่ง ที่ 103 /2531 ลงวันที่ 15 กันยายน 2531 แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านขึ้น คณะอนุกรรมการดังกล่าวได้กำหนดคณะ

ทำงานขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาดำเนินการร่าง โครงการและแผนปฏิบัติการของโครงการส่งเสริม วิชาการคนตรีไทย โดยทำการประชุมดำเนินงานเมื่อวันที่ 23-25 ธันวาคม 2531 ณ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช มีนายประสิทธิ์ ถาวร ศิลปินแห่งชาติ เป็นที่ปรึกษา และนายวรารุช สุมาวงศ์ เป็นประธานคณะทำงาน ที่ประชุมได้ศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยพร้อม ทั้งวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ มีประเด็นที่สำคัญเห็นควรดำเนินการ คือ

1. การวิจัยเรื่องของคนตรีไทยในระดับสูง และผลิตตำราทางวิชาการให้ได้ทั้งคุณภาพ ความหลากหลาย และมีปริมาณเพียงพอที่จะช่วยเสริมฐานการศึกษาทางคนตรีไทยให้ดีขึ้น
2. พัฒนาหลักสูตรคนตรีไทยขึ้นในทุกระดับ ให้มีการศึกษาคคนตรีต่อเนื่องจากระดับ ประถม มัธยมและอุดมศึกษา และควรเปิดสอนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก มีโครงการต่อเนื่อง ที่ชัดเจน และทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้วิชาการคนตรีไทยอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาที่ขาดแคลน
3. การผลิตบุคลากรที่มีความเป็นเอกทางคนตรีไทยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้ง ป้องกันการสูญเสยผู้เป็นเอกทางคนตรีที่มีอยู่แล้ว
4. สนับสนุนให้นักคนตรีไทยได้มีโอกาสแสดงฝีมือและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ
5. รับรองสถานภาพของผู้มีคุณวุฒิทางคนตรีไทยให้สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ ที่เหมาะสมได้
6. กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และควบคุมมาตรฐานความรู้ทางคนตรีไทย
7. จัดให้มีการเพิ่มตลาดแรงงานนักคนตรีให้เหมาะสมแก่ปริมาณนักคนตรีที่ผลิตได้
8. ส่งเสริมวิชาคนตรีไทยเป็นกิจกรรมหนึ่ง ในอันที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา จริยธรรมและความมั่นคงของชาติ

เมื่อได้ข้อสรุปจากที่ประชุมแล้ว ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือที่ ทม. 0205/21468 ลง วันที่ 15 สิงหาคม 2532 ถึงคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอขออนุมัติโครงการส่งเสริมการคนตรีไทย คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการของโครงการดังกล่าวเมื่อ วันที่ 10 ตุลาคม 2532 และให้ ทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมวิชาการด้าน คนตรีไทย รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยได้มีคำสั่งทบวงมหาวิทยาลัยที่ 30/2533 ลงวันที่ 5 มกราคม 2533 แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมคนตรีไทยขึ้น คณะกรรมการดังกล่าวเห็นสมควรให้มีการ ดำเนินการใน 3 เรื่อง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ 3 ชุด

1. คณะอนุกรรมการนโยบายการพัฒนาวิชาการคนตรีไทย มีปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธาน
2. คณะอนุกรรมการวางแผนจัดสัมมนาทางคนตรีไทย มีปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็น ประธาน
3. คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย มีนายวรารุช สุมาวงศ์ เป็น

ประธาน

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยในขณะนั้น คือ นายวิจิตร ศรีสอ้าน ให้ความสนใจและสนับสนุนในเรื่องการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย จึงจัดให้มีการประชุมสัมมนา เรื่อง “การพัฒนาวิชาการคนตรีไทย เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย” ครั้งที่ 1 ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยระหว่างวันที่ 27-29 มีนาคม 2534 มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 70 คน ที่ประชุมมีมติให้จัดวางโครงสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาคนตรีไทยขึ้นและให้มีคณะกรรมการ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงมีคำสั่ง ที่ 23/2534 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2534 แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้านปีพาทย์ โดยกำหนดให้แล้วเสร็จทันการประชุมสัมมนา การพัฒนาวิชาการคนตรีไทยครั้งที่ 2

คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้านปีพาทย์ได้มีการประชุมกัน 3 ครั้ง คือครั้งที่ 1 วันที่ 9 พฤษภาคม 2534 ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2534 ที่โรงแรมโกลเด้นดราagoon จังหวัดนนทบุรี และครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 19-21 กรกฎาคม 2534 ที่มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน จังหวัดชลบุรี โดยดำเนินการยกร่างเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้านวิชาปีพาทย์ แล้วนำเกณฑ์ที่ยกร่างเสร็จแล้วเสนอต่อที่ประชุมสัมมนา การพัฒนาวิชาการคนตรีไทย ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 2-3 กันยายน 2534 ที่ศูนย์สารสนเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณา

เมื่อยกร่างเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้านปีพาทย์แล้วเสร็จ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงแต่งตั้ง คณะกรรมการอีก 2 ชุด ตามคำสั่ง ที่ 50/2534 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2534 เพื่อทำหน้าที่ ยกร่าง เกณฑ์มาตรฐานด้านเครื่องสายไทย และการขับร้องเพลงไทย คณะกรรมการยกร่างเกณฑ์ มาตรฐานด้านเครื่องสายไทยได้ประชุมกัน 2 ครั้ง ที่มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 8-10 พฤษภาคม 2534 และที่ทบวงมหาวิทยาลัยในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 คณะ กรรมการด้านการขับร้องเพลงไทยก็ได้ประชุมกัน 2 ครั้ง ที่ โรงแรมโกลเด้นดราagoon จังหวัด นนทบุรี ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 1 ธันวาคม 2534 และที่ทบวงมหาวิทยาลัย วันที่ 20 ธันวาคม 2534 คณะกรรมการได้นำเกณฑ์มาตรฐานด้านเครื่องสาย และด้านขับร้องเพลงไทย ที่ได้ยกร่างเสร็จแล้ว เข้าพิจารณาในการประชุมสัมมนาวิชาการคนตรีไทยครั้งที่ 3 ที่ศูนย์สารสนเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 20-21 มกราคม 2535 ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดประชุมเพื่อ พิจารณารวบรวมจัดพิมพ์เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยทั้ง 3 ด้านที่มีการยกร่างพร้อมข้อเสนอแนะ เมื่อวันที่ 30-31 มกราคม 2535 ณ ห้องประชุมศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเกณฑ์ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาคำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2536 ที่ประชุมได้พิจารณามีมติเห็นชอบกับเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ และให้หน่วย

งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทย คือกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม และทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยให้มีมาตรฐานและเจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ยังให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ได้แก่ สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) เป็นต้น ใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้สำหรับพิจารณาบรรจุแต่งตั้งบุคคลผู้มีความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยเข้ารับราชการตำแหน่งครูดนตรีไทยด้วย

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้ทำแผนดำเนินการเพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพดนตรีไทยต่อมาอีก ดังนี้

พ.ศ. 2537 ดำเนินการในเรื่อง

1. ปรับปรุงร่างเกณฑ์ และจัดพิมพ์เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย เพื่อทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชวโรกาส ครองราชย์ 50 พรรษา พ.ศ. 2538

2. โครงการรวบรวมต้นฉบับเพลงไทย

2.1 ประเภทต้นฉบับ

2.1.1 แดบภาพวิคีทัศน์

2.1.2 แดบเสียง

2.1.3 โน้ตตัวเลข

2.1.4 โน้ตสากล

2.2 ประเภทบทเพลงตามเกณฑ์

2.2.1 การบรรเลงแต่ละเครื่องมือ และการขับร้อง

2.2.2 การบรรเลงรวมวง

2.3 วิธีบรรเลงและขับร้อง

2.3.1 แต่ละเครื่องมือ

2.3.2 การขับร้อง

3. โครงการพัฒนาครูดนตรีไทย เพื่อให้การเรียนการสอนดนตรีไทยสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่กำหนดไว้

4. จัดทำเกณฑ์ประเมินครูดนตรีไทยเพิ่มเติม

4.1 ชิม

4.2 ปั่นอก

4.3 ระนาดทอง/ระนาดเหล็ก

5. โครงการจัดตั้งสภาวิชาชีพคนตรีไทย

พ.ศ. 2538

6. โครงการพัฒนามาตรฐานการสร้างเครื่องดนตรีไทย

7. การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยลงเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ออนไลน์

8. โครงการพัฒนาคนตรีพื้นบ้าน

9. การทดลองนำเกณฑ์มาใช้ในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาวิชาคนตรีไทยระดับอุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2538 และ 2539

พ.ศ. 2540

10. การติดตามผลการนำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยมาใช้คัดเลือกผู้เข้าศึกษาวิชาคนตรีไทยระดับอุดมศึกษาปีการศึกษา 2540

จากภูมิหลัง ในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพคนตรีไทย จะเห็นถึงความต้องการในการพัฒนาวิชาคนตรีไทยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จุดประสงค์หลักในการพัฒนามุ่งไปที่การเรียนการสอนคนตรีไทยในสถาบันการศึกษา ถึงแม้จะเน้นหนักไปที่ระดับอุดมศึกษา แต่ก็มีผลต่อการศึกษาคคนตรีไทยในระดับอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป ถ้าไม่มีการวางพื้นฐานการศึกษาคคนตรีไทยในระดับประถมและมัธยมให้เป็นแนวทางเดียวกันกับระดับอุดมศึกษา ก็ทำให้การพัฒนาคนตรีไทยในระดับประถมและมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง เป็นปัญหาต่อผู้เรียนและผู้สอนที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาคคนตรีไทย

เมื่อพิจารณาถึงการพัฒนาคนตรีไทยในอดีตจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก เพราะในอดีตเป็นความต้องการของผู้ที่ไม่เข้าใจธรรมชาติของคนตรีไทย ต้องการเพียงให้คนตรีไทยไปใช้แบบอย่างวิธีการตามมาตรฐานของคนตรีสากลทุกอย่าง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของคนตรีไทยที่มีอยู่อย่างสิ้นเชิง เป็นการทำลายเอกลักษณ์ของชาติที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ อันเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำอย่างยิ่ง จึงไม่ได้รับความร่วมมือจากนักคนตรีไทยที่รักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมของตนเอง

ส่วนการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพคนตรีไทยในปัจจุบันเป็นความคิดและความต้องการของผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมด้านคนตรีไทยโดยตรง ต้องการจะอนุรักษ์และส่งเสริมวิชาชีพคนตรีไทยให้มีมาตรฐานตามแบบแผนของคนตรีไทยที่ได้เคยปฏิบัติสืบต่อกันมา จึงได้รวบรวมนักคนตรีมาระดมความคิดเพื่อนำเสนอต่อรัฐบาล เพื่อให้การศึกษาคคนตรีไทยได้พัฒนาไปสู่ความเป็นมาตรฐาน จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะนำเกณฑ์นี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยในทุกระดับ เพื่อให้การเรียนการสอนมีความสอดคล้องตามแนวเกณฑ์

มาตรฐานดังกล่าว มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน และเพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้อำนาจมาตรฐานดนตรีไทยนี้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีไทยในทุกระดับด้วย

2.3 ระบบการคิดในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

ในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย คณะอนุกรรมการได้ร่วมกันพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่เป็นไปได้อย่างเหมาะสมที่สุด โดยให้ระบบการคิดจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ต้องสอดคล้องกับวิทยาศาสตร์ทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความจำเป็น ดังนี้

2.3.1 การจัดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ ต้องคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา เครื่องดนตรี และการขับร้อง ด้านมาตรฐานทางวิชาการ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านวิทยาศาสตร์การศึกษาเพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการดนตรีไทย และบุคคลทั่วไป

2.3.2 ความเป็นศาสตร์ของดนตรีไทย ซึ่งมีความเป็นศาสตร์ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน คือ

2.3.2.1 มีศัพท์เฉพาะเป็นของตนเอง (terminology) เป็นที่เข้าใจความหมายกันในผู้ที่อยู่ในวงการดนตรีไทย

2.3.2.2 มีโครงสร้างของเนื้อหาสาระ (body of knowledge) โดยเฉพาะของการดนตรีไทย

2.3.2.3 มีวิธีการศึกษาค้นคว้า (mode of inquiry) ในด้านจังหวะ (rhythm) ทำนอง (melody) ระบบเสียง (harmony) และคีตลักษณ์ (form) ฯลฯ จนเป็นมาตรฐานในปัจจุบัน

2.3.3 ความเป็นวิชาชีพของดนตรีไทย ดนตรีไทยมีลักษณะของวิชาชีพที่ชัดเจน เข้ากับองค์ประกอบที่ Flexner กล่าวไว้คือ (การอภิปรายของ นายพิจิต ชัยเสรี 23 มีนาคม 2534 ณ หอประชุมศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

- มีกิจกรรมทางปัญญา คือ มีการคิดค้น วิเคราะห์ วิจัย
- อาศัยความรู้เฉพาะสิ่ง เป็นที่รู้จักกันในวงการดนตรีไทยอย่างกว้างขวางเช่น ปี่พาทย์ กู้หนังที่ว่าเป็นวงดนตรีไทยประเภทหนึ่ง
- ต้องการความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านของทฤษฎีและการปฏิบัติ
- ใช้เวลาเต็มและเป็นสมาชิกถาวร ผู้ฝึกต้องอุทิศเวลาในการฝึกหัดและศึกษาอย่างจริงจัง จึงจะประสบผลสำเร็จ เหมือนกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ

- มีมาตรฐานเป็นของตนเอง ทั้งลักษณะการบรรเลง การศึกษา และการถ่ายทอดที่มีการวางระเบียบแบบแผนไว้ชัดเจน ถึงแม้จะยังไม่มีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ก็มีกปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง

- ให้บริการแก่ผู้อื่น โดยคนตรีไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสังคมไทยในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เพราะคนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมของคนไทย

- มีระบบองค์กรที่ชัดเจน เช่น มีสำนักคนตรีไทยต่าง ๆ ที่เข้มแข็งมั่นคง ความเป็นวิชาชีพของคนตรีไทยสอดคล้องกับลักษณะวิชาชีพ ตามเกณฑ์ของไลเบอร์แมน ที่ จีรพันธ์ พูลพัฒน์ ได้กล่าวไว้ว่า (จีรพันธ์ พูลพัฒน์ 2514: 180-181)

- เป็นบริการสังคมที่มีลักษณะเจาะจงและจำเป็น

- เป็นอาชีพที่เน้นหนักในวิธีการปฏิบัติที่ต้องอาศัยสติปัญญา เป็นงานที่ใช้กำลังปัญญา ยิ่งกว่ากำลังกาย

- เป็นอาชีพที่ต้องใช้เวลาฝึกฝนอบรมเฉพาะอย่างเป็นเวลานาน

- เป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระในตัวเองอย่างเต็มที่ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับรายบุคคลและในฐานะกลุ่มผู้ประกอบอาชีพ

- เป็นอาชีพที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในหมู่ผู้เกี่ยวข้อง ในด้านความรับผิดชอบ และการกระทำของผู้ประกอบอาชีพ ภายใต้อบเขตแห่งความมีอิสระในการประกอบอาชีพนั้น

- เป็นอาชีพที่เน้นหนักในการให้บริการแก่สังคม ยิ่งกว่าการหวังกำไรจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุที่ว่า มูลเหตุแห่งการรวมกลุ่มและการกระทำนี้ก็เพื่อให้บริการแก่สังคม

- เป็นอาชีพที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในการปกครองตัวเอง

- เป็นอาชีพที่มีจรรยาบรรณที่เข้าใจเป็นที่แจ่มแจ้ง และในส่วนที่ยังคลุมเครือเป็นที่สงสัย ก็ได้มีการตีความด้วยตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม

วิจิตร ศรีสอาน (2512: 17-18) ได้กล่าวถึงวิชาชีพว่า ควรพิจารณาจากลักษณะดังนี้

- จะต้องมีการบริการต่อสังคมไม่ซ้ำซ้อนกับสาขาอื่น
- จะต้องมึระยะเวลาที่ให้การศึกษแก่สมาชิกของอาชีพยาวนานพอสมควร
- สมาชิกของวิชาชีพจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้น ๆ
- จะต้องมึจรรยาบรรณ
- จะต้องมึสมาคมวิชาชีพ ซึ่งเป็นศูนย์กลางสำหรับยกมาตรฐานและเผยแพร่วิชาการของวิชาชีพ เป็นศูนย์กลางความสัมพันธ์ของผู้ร่วมอาชีพเดียวกัน

สรุปได้ว่า คนตรีไทยเป็นวิชาชีพอย่างหนึ่ง ที่ต้องมีการศึกษาฝึกอบรมเฉพาะอย่างเป็นเวลานานโดยอาศัยสติปัญญา ผู้ประกอบอาชีพเป็นสมาชิกถาวร มีระบบองค์กรรองรับที่ชัดเจน มีการให้บริการต่อสังคมตามความต้องการของสังคมนั้น ๆ มีอิสระในตัวเองทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับรายบุคคล

และกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ เป็นอาชีพที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง มีจรรยาบรรณในกลุ่มเป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจน

2.3.4 แนวทางในการกำหนดเกณฑ์แต่ละระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับวุฒิภาวะและระดับต่าง ๆ ของการศึกษาดังนี้

2.3.4.1 ระดับอนุบาล เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อวางรากฐานสำหรับวิชาการดนตรีไทยด้านจังหวะ โสตทักษะ และระเบียบวินัยแห่งนิสัยการดนตรี

2.3.4.2 ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติเครื่องดนตรี ในขั้นเตรียมการ เน้นทักษะด้านกายภาพ และการเคลื่อนไหวตามจังหวะของดนตรี

2.3.4.3 ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนดนตรีไทยเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานไปประกอบอาชีพที่เหมาะสม

2.3.4.4 ระดับอุดมศึกษา มี 3 ระดับคือ

- ปริญญาตรี ให้มีความรู้เฉพาะสาขา ศึกษาความเป็นไปได้ตามประสบการณ์
- ปริญญาโท ให้มีความรู้ลุ่มลึกตามลักษณะแห่งวิชาเอกที่กำหนดในแต่ละสาขาโดยกระบวนการวิจัย
- ปริญญาเอก ศึกษาค้นคว้าแสวงหาแนวทางก่อให้เกิดวิวัฒนาการเชิงวิชาการ และทักษะลุ่มลึกเชิงปรัชญาสุนทรียศาสตร์

2.3.5 เกณฑ์ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การคัดเลือกมีระบบมากขึ้นเป็นการเพิ่มคุณภาพของผู้เข้าศึกษาที่จะส่งผลไปถึงคุณภาพของผู้ที่จะเป็นบัณฑิตด้วย

2.3.6 ทำให้ดนตรีไทยมีความเป็นสากลมากขึ้น เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยควรมีลักษณะสื่อความหมายให้เข้าใจใกล้เคียงกับดนตรีสากลได้ มาตรฐานของดนตรีสากลที่นิยมกันอย่างแพร่หลายได้แก่มาตรฐานของ Trinity College of Music ของมหาวิทยาลัยลอนดอน ที่ใช้สืบเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. 2415 หรือ ค.ศ. 1872

เห็นได้ว่า แนวคิดในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยนั้นมีความชัดเจน บ่งบอกให้รู้ถึงความจำเป็นที่ต้องมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสำหรับดนตรีไทยขึ้นมา เพื่อรองรับและส่งเสริมการพัฒนาดนตรีไทยให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับสาขาวิชาชีพอื่น แสดงถึงความเป็นสากลของวิชาชีพดนตรีไทย แต่ไม่ใช่การนำมาตรฐานของดนตรีสากลมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานดนตรีไทยอย่างที่เคยทำมาในอดีต ซึ่งแทนที่จะทำให้ศิลปินยอมรับกลับกลายเป็นว่าทำให้ศิลปินเกิดความรู้สึกท้อถอย เพราะเห็นว่าเป็นการทำลายเอกลักษณ์ของดนตรีไทยมากกว่าการพัฒนาดนตรีไทย

2.4 ประโยชน์ของการนำเกณฑ์มาตรฐานมาใช้

จากการรายงานการประชุมสัมมนาของคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย และจากสรุปการประชุมสัมมนาพัฒนาวิชาการคนตรีไทย ครั้งที่ 1 ได้ประมวลประโยชน์ของการนำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยมาใช้คือ

2.4.1 วัฒนธรรมของคนตรีไทย จะมีความเป็นศาสตร์ที่สมบูรณ์มากขึ้นตามหลักวิชาการสากลเป็นการยกระดับมาตรฐานทางวิชาการและมาตรฐานทางวิชาชีพคนตรีไทย เน้นให้เห็นความสำคัญของคนตรีไทย สร้างความสนใจให้กับผู้เรียนมากขึ้น

2.4.2 สามารถนำเกณฑ์มาตรฐาน มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยในระดับต่าง ๆ ใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การผลิตตำราคนตรี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการประเมินผลการศึกษาวิชาคนตรีไทย ไปจนถึงการวิจัยคนตรีไทย

2.4.3 ใช้เป็นแนวทางในการอนุมัติเปิดสอนวิชาคนตรีไทยในสาขาต่าง ๆ ตามระดับของการศึกษา ได้แก่ระดับ ประถม มัธยม และอุดมศึกษา ว่าแต่ละระดับควรที่จะเปิดสอนวิชาคนตรีไทยอย่างไรจึงจะได้ผลและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและสังคม

2.4.4 เกิดความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริม ให้การจัดการเรียนการสอนคนตรีไทยในระดับประถมศึกษาให้สอดคล้องกับระดับมัธยมศึกษา และจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับระดับอุดมศึกษา

2.4.5 สามารถกำหนดกรอบการสอบเข้าศึกษาต่อวิชาคนตรีไทยได้อย่างเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4.6 สามารถให้เป็นเครื่องมือในการประเมินความสามารถทางคนตรีไทย ได้อย่างเป็นมาตรฐานที่เทียบได้กับสากล

2.4.7 ได้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบรรเลงและขับร้องคนตรีไทย เพราะวิชาคนตรีไทยจัดว่าเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ชำนาญการและผู้เชี่ยวชาญถึงขั้นวิกฤติสาขาหนึ่ง เพราะไม่มีเกณฑ์ในการพิจารณาศิลปินคนตรีไทยเข้ารับราชการ จึงเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาคนตรีไทย

2.5 เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย

ด้วยคนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมของสังคม สังคมจึงต้องการให้คนตรีไทยมีการพัฒนาก้าวหน้าไปพร้อมกับความเจริญของสังคมในด้านต่าง ๆ ซึ่งเราก็เห็นแล้วว่าการศึกษาด้านคนตรีไทยมีความเจริญก้าวหน้าไปพร้อมกับการศึกษาในด้านอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะพัฒนาไปอย่างช้า ๆ แต่ก็ไม่เสื่อม

สลายหรือสูญหายไปจากสังคม ดูได้จากกรณีที่มีการจัดการศึกษาวิชาคนตรีไทยตั้งแต่ระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรออกไปรับใช้สังคม มีการพัฒนาจากการสอนคนตรีไทยตั้งแต่ระดับอนุปริญา ปริญาตรี ปริญาโท และกำลังจะมีการจัดการศึกษาในระดับปริญาเอก การสร้างเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยเป็น เครื่องชี้วัดถึงการพัฒนาวิชาคนตรีไทยอีกอย่างหนึ่ง

ในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย คณะอนุกรรมการฯ ได้อาศัย แนวคิดและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยจากการประชุมสัมมนา ของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง “การพัฒนาวิชาคนตรีไทย เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรี ไทย” ระหว่างวันที่ 27 – 29 มีนาคม 2534 ณ หอประชุมศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ที่ ประชุมมีความเห็นสรุปได้ว่า

1. ต้องคงความเป็นเอกลักษณ์ของคนตรีไทยไว้
2. ปรับจากเกณฑ์ของเก่า โดยให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของสังคมไทยในปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะเป็นไปในอนาคต
3. ควรให้เกณฑ์มาตรฐานวิชาคนตรีไทยครอบคลุมทุกพิสัย โดยเน้นในด้านทักษะพิสัย และจิตพิสัยเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนและศิลาปินคนตรีไทย ส่วนด้านพุทธรพิสัยให้ขึ้นอยู่กับหลักสูตร เพราะเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก
4. ควรกำหนดเกณฑ์กลางก่อน แล้วจึงกำหนดเกณฑ์เฉพาะสำหรับคนตรีไทยแต่ละ ประเภททั้งการบรรเลงเดี่ยวและการรวมวง

จากแนวคิดดังกล่าว คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยจึงจัดทำร่าง เกณฑ์มาตรฐานความสามารถการบรรเลงคนตรีไทย โดยกำหนดเกณฑ์ออกเป็น 12 ขั้นดังต่อไปนี้
ขั้นเตรียม เท่ากับการศึกษาก่อนภาคบังคับ (การศึกษาเด็กเล็ก หรือการศึกษาระดับ อนุบาล หรือผู้ที่จะเริ่มฝึกหัดคนตรีไทย)

- ขั้น 1 - ขั้น 3 เทียบเท่าระดับประโยชน์ประถมบริบูรณ์ของการศึกษาคนตรีไทย
- ขั้น 4 - ขั้น 6 เทียบเท่าระดับประโยชน์มัธยมบริบูรณ์ของการศึกษาคนตรีไทย
- ขั้น 7 - ขั้น 8 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นอนุปริญา
- ขั้น 9 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นปริญาตรี
- ขั้น 10 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นปริญาโท
- ขั้น 11 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นปริญาเอก

โดยคณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า ขั้น 1 – ขั้น 3 เป็นระดับที่ควรจัดการเรียนการสอน ในลักษณะของการจูงใจให้เขาวิชาสนใจศึกษาคนตรีไทย ขั้น 4 เป็นระดับที่ควรเริ่มต้นการปฏิบัติ ตามทักษะที่ควรเป็นไปในแต่ละด้าน จนถึงขั้นที่ 6 ผู้เรียนควรมีความสามารถพื้นฐานเพียงพอ

สำหรับนำไปประกอบวิชาชีพทางด้านคนตรีไทยได้พอสมควร แต่ระยะที่เริ่มต้นของการนำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาใช้ ให้เยาวชนได้ศึกษาในส่วนสำคัญที่มีอยู่ในเกณฑ์ไปก่อน ยังไม่ต้องศึกษาให้ครบตามเกณฑ์โดยอนุโลมให้ในช่วงระยะ 5 ปีแรกเท่านั้น ส่วนผู้ที่ต้องการสอบเทียบวุฒิทางคนตรีไทยกับเกณฑ์นี้ ต้องสอบความสามารถตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย ที่ต้องการสร้างขึ้นนั้น มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนคนตรีไทยโดยตรงอย่างกว้างขวาง เป็นความสำคัญที่จัดอยู่ในขั้นของนโยบายทางการศึกษาวิชาคนตรีไทย มีจุดมุ่งหมายที่จะให้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนคนตรีไทยในทุก ๆ ระดับ เพื่อให้การศึกษาคณะคนตรีไทยมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับเริ่มต้นจนถึงระดับสูงสุดของวิชาชีพคนตรีไทย

ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยในทุกระดับ ควรมีความรู้และความเข้าใจในเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นอย่างดี เพื่อนำความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยที่มีอยู่ ให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เพราะการจัดการเรียนการสอนจะต้องประกอบด้วย

1. นโยบายทางการศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยครั้งนี้ ถือว่าเป็นการวางนโยบายการจัดการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทยที่ชัดเจนที่สุด สามารถนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้ทันที

2. หลักสูตร เป็นการกำหนดเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นวิชาต่าง ๆ ที่ จะเปิดทำการสอนในแต่ละระดับ โดยต้องยึดนโยบายทางการศึกษาเป็นหลัก ในการที่จะนำนโยบาย มาแปรให้เป็นหลักสูตร เมื่อมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย ผ่านการ พิจารณาจากคณะกรรมการ และคณะกรรมการมีมติเห็นชอบให้นำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนคนตรีไทยในสถานศึกษาทุกระดับ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนคนตรีไทยทุกฝ่าย จึงควรนำไปปฏิบัติให้เป็นผล ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย และตามนโยบายของคณะกรรมการ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่ได้มีการจัดทำขึ้นนี้สามารถนำมา ปรับให้เป็นหลักสูตร ในการเรียนการสอนวิชาคนตรีไทย ได้ชัดเจนที่สุดในทุกระดับการศึกษา

3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนตามเนื้อหา ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการในการจัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผลการสอนที่เกิดขึ้นสนองตอบกับความต้องการของหลักสูตรและนโยบายทางการศึกษา อันเป็นความต้องการของสังคม

2.6 ประเภทของเกณฑ์มาตรฐาน

ในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ได้สรุปความเห็นว่าจะจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทยไว้ 3 ประเภท คือ

1. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยประเภทบทเพลง เป็นการกำหนดให้ผู้ที่ศึกษาคณะคนตรีไทยในแต่ละระดับได้มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงและขับร้องตามบทเพลงที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละชั้นตามลำดับ เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยประเภทบทเพลง ยังได้จำแนกออกตามประเภทของการบรรเลงและขับร้องในแต่ละด้าน คือ ด้านเป่าพาทย์ ด้านเครื่องสายไทย ด้านการขับร้องเพลงไทย และด้านเครื่องหนัง ซึ่งการกำหนดเพลงในแต่ละชั้นของเกณฑ์ คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยได้ยึดความสมบูรณ์ทางวิชาการ และความสมบูรณ์ในการเป็นศิลปิน เป็นการกำหนดเพื่อให้ใช้อย่างสมบูรณ์ในอนาคต ซึ่งจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่วงการคนตรีไทยในทุกประเภท

2. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยประเภททฤษฎีคนตรีไทย เป็นการกำหนดเกณฑ์ความรู้ด้านทฤษฎีคนตรีไทยทั้งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเครื่องคนตรีไทย การขับร้องเพลงไทย และส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเครื่องคนตรีไทย เช่น การส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมด้านคนตรีไทย รู้สึกหวงแหนที่จะร่วมกันอนุรักษ์ให้เป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติตลอดไป รวมไปถึงการศึกษาพื้นฐานด้านทฤษฎีคนตรีตะวันตกด้วย

3. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยประเภทการประเมินการบรรเลงเครื่องคนตรีไทย และการขับร้อง คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์การประเมินการบรรเลงคนตรีไทยและการขับร้องเพลงไทยได้กำหนดการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินวิธีการ เช่น การสำรวจความพร้อมการปรับเครื่องคนตรีก่อนการบรรเลง ทำนอง ทำจับเครื่อง วิธีการบรรเลง และการประเมินการบรรเลงตามเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย เช่น ความแม่นยำของทำนองหลัก ความแม่นยำตามลักษณะการบรรเลงของแต่ละเครื่องมือ พร้อมด้วยแนวทางดำเนินทำนองและจังหวะที่ถูกต้อง

คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานแต่ละประเภท ได้กำหนดรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยแต่ละประเภทออกเป็นชั้นตามความสามารถของการบรรเลงคนตรีไทย ตั้งแต่ชั้นที่ 1 - ชั้นที่ 12 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับการสอนคนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาในด้านบทเพลงและทฤษฎีคนตรีไทยว่ามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานประเภทบทเพลงและทฤษฎีคนตรีไทยในชั้นที่ 4 - ชั้นที่ 6 ซึ่งเป็นขั้นเทียบเท่าประโยชน์มัธยมศึกษาของการศึกษาคณะคนตรีไทยที่คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยได้กำหนดไว้เท่านั้น เพื่อนำเกณฑ์ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับหลักสูตรการสอนคนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่เพื่อให้เห็นภาพของเกณฑ์มาตรฐานที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ควรมีพื้นฐานทางดนตรีไทยมาจากระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภท บทเพลง ในชั้นที่ 1 –ชั้นที่ 3 ซึ่งเทียบเท่ากับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มาแสดงไว้ในที่นี้ด้วย

2.7 รายละเอียดของแต่ละชั้น และแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

2.7.1 ชั้นเตรียม

ด้านปี่พาทย์ ด้านเครื่องสายไทย ด้านการขับร้องเพลงไทย ด้านเครื่องหนัง ระดับนี้เป็น การเตรียมตัวให้เด็กเล็กหรือผู้ที่จะมีฝึกหัดดนตรีไทยคุ้นเคยกับความจำเป็นพื้นฐานของดนตรีไทยใน ด้านดนตรีและจังหวะ ให้สามารถฟังเพลงร้องทำนองไทยง่าย ๆ สั้น ๆ ที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะ เช่น เพลงที่ดัดแปลงมาจากเพลงพม่าเขว และสามารถขับร้อง และ/หรือ เคาะ หรือปรบมือ หรือปฏิบัติ กิจกรรมเข้าจังหวะ ตามจังหวะหรือทำนองเพลงได้ รวมทั้งให้รู้จักคุ้นเคยกับเครื่องดนตรีไทยก่อนที่ จะเรียนรู้ฝึกฝนดนตรีแต่ละชนิด การขับร้องเพลงไทยในระดับต่อไป

2.7.2 ชั้น 1, 2 และ 3

ด้านปี่พาทย์ เป็นการฝึกทักษะพื้นฐานการใช้มือและโสตประสาทควบคุมเครื่องดนตรีให้ ได้เสียง ตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาดุริยางคศิลป์ ตามแบบแผนการบรรเลงและระบบการควบคุม เครื่องดนตรี การพัฒนาทางสมองโดยเน้นความจำ ความเข้าใจ และจำแนกการใช้มือปฏิบัติต่อ เครื่องดนตรีแต่ละชนิด โดยฝึกปฏิบัติจากบทเพลงที่มีลักษณะง่ายไม่ซับซ้อนไปสู่บทเพลงที่ยากขึ้น ตามลำดับ การทดสอบทักษะทั่วไปจะเน้นในการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรี การบรรเลงทำนอง และ จังหวะได้ถูกต้อง

ด้านเครื่องสายไทย เป็นการฝึกหัดทักษะพื้นฐาน การใช้มือและโสตประสาทควบคุม เครื่องดนตรีให้ได้เสียงตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาดุริยางคศิลป์ ตามแบบแผนการบรรเลงและระบบ การควบคุมเครื่องดนตรี การพัฒนาทางสมอง โดยเน้นความจำ ความเข้าใจ การใช้มือปฏิบัติต่อ เครื่องดนตรีแต่ละชนิด โดยฝึกจากบทเพลงที่มีลักษณะง่ายไม่ซับซ้อนไปสู่บทเพลงที่ยากขึ้น การ ทดสอบทั่วไปจะเน้นการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรี การบรรเลงทำนอง และจังหวะได้ถูกต้อง

ด้านการขับร้องเพลงไทย เป็นการฝึกทักษะพื้นฐาน การขับร้องให้ได้เสียงตามมาตรฐาน ของวิชาดุริยางคศิลป์ และการพัฒนาทางสมอง โดยเน้นความจำ ความเข้าใจ ในจังหวะและทำนองเพลง ไทย ฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงไทยที่มีลักษณะง่าย ไม่ซับซ้อน ไปสู่บทเพลงที่ยากขึ้น การทดสอบทั่ว ไปจะเน้นในด้านบุคลิกภาพ น้ำเสียง ทำนอง จังหวะและความชัดเจนของคำร้องที่ถูกต้อง

ด้านเครื่องหนัง เป็นการฝึกหัดทักษะพื้นฐาน การใช้มือและโสตประสาทควบคุมเครื่อง หนังชนิดต่าง ๆ ให้ได้เสียงตามมาตรฐานของวิชาดุริยางคศิลป์ ตามแบบแผนการบรรเลง การพัฒนา ทางสมอง โดยเน้นความจำ ความเข้าใจ การปฏิบัติเครื่องหนังชนิดต่าง ๆ โดยปฏิบัติจากหน้าทับที่

ง่าย ไม่ซับซ้อน ไปสู่หน้าทับที่ยากขึ้น การทดสอบทั่วไปได้แก่การปฏิบัติต่อเครื่องหนัง การตีหน้าทับต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามท่วงทำนองเพลง และตรงจังหวะ
 ชั้น 1

ด้านปีพาทย์ สามารถปฏิบัติต่อเครื่องดนตรีได้ถูกต้อง และบรรเลงเพลงอัตราจังหวะสองชั้นประเภท ท่อนเดียวอย่างง่ายได้อย่างน้อย 5 เพลง ดังเพลงที่กำหนดหรือเพลงที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกัน

ด้านเครื่องสายไทย สามารถปฏิบัติต่อเครื่องดนตรีได้ถูกต้อง และบรรเลงเพลงอัตราจังหวะสองชั้นประเภทท่อนเดียวอย่างง่ายได้อย่างน้อย 5 เพลง ดังเพลงที่กำหนดหรือเพลงที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกัน

ด้านขับร้องเพลงไทย สามารถขับร้องเพลงไทยทำนองง่าย ๆ ที่ใส่นื้อเต็ม และปรบมือหรือเคาะจังหวะตามครูผู้ฝึกได้ถูกต้อง และขับร้องเพลงไทยได้อย่างน้อย 8 เพลง ดังเพลงที่กำหนดหรือเพลงที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกัน

ด้านเครื่องหนัง สามารถปฏิบัติต่อเครื่องหนังได้ถูกต้อง สามารถตีหน้าทับกำกับการขับร้อง และ / หรือบรรเลงดนตรีระดับง่าย ได้ไม่น้อยกว่า 3 หน้าทับ ดังเพลงที่กำหนดหรือเพลงที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกัน

บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 1 มีดังนี้

ประเภท เกณฑ์	ปีพาทย์	หน้าทับ	เครื่องสาย	หน้าทับ	ขับร้อง	หน้าทับ
ชั้น 1	นาคราชสองชั้น	ปรบไก่อ	ลาวจ้อย สองชั้น	ลาว	เพลงชาติ	ฝรั่ง
	สร้อยเพลง สองชั้น	ปรบไก่อ	สร้อยสนตัด สองชั้น	ปรบไก่อ	เพลงสรรเสริญพระบารมี	พิเศษ
	ขึ้นพลับพลา สองชั้น	ปรบไก่อ	พม่าเขว สองชั้น	พม่า	พม่าเขว สองชั้น	พม่า
	โยสลัม สองชั้น	ฝรั่ง	โยสลัม สองชั้น	ฝรั่ง	ลาวต่อนก สองชั้น	ลาว
	กะเรียนทอง สองชั้น	ปรบไก่อ	ลาวครวญ สองชั้น	ลาว	บุญเงินซ้อค สองชั้น	ขวา
					ด้อยตริง สองชั้น	ลาว
				โสมส่องแสง ชั้นเดียว	ลาว	
				เด็ยโขง	เชิง	

หมายเหตุ * ด้อยตริง ชื่อซ้ำ คือ ลาวเดินดง สองชั้น

ชั้น 2

ด้านเป่าพาทย์ สามารถบรรเลงเพลงอัตราจังหวะสองชั้นประเภทเพลงสองท่อนได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 เพลง

ด้านเครื่องสาย สามารถบรรเลงเพลงอัตราจังหวะสองชั้น ประเภทเพลงสองท่อนได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 เพลง

ด้านการขับร้องเพลงไทย สามารถขับร้องเพลงไทยเนื้อเต็มที่มีทำนองยากขึ้น และปรบมือหรือเคาะจังหวะได้ถูกต้องตามครูผู้ฝึก และขับร้องเพลงไทยได้อย่างน้อย 8 เพลง

ด้านเครื่องหนัง สามารถตีหน้าทับกับการขับร้อง และ / หรือ การบรรเลงดนตรี ตามเพลงที่กำหนดดังต่อไปนี้ได้ถูกต้อง

บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 2 มีดังต่อไปนี้

ประเภท เกณฑ์	เป่าพาทย์	หน้า ทับ	เครื่องสาย	หน้า ทับ	ขับร้อง	หน้าทับ
ชั้น 2	คลื่นกระทบฝั่งสองชั้น	สองไม้	คลื่นกระทบฝั่งสองชั้น	สองไม้	พม่ากลางขาว สองชั้น	พม่า
	บังใบ สองชั้น	สองไม้	บังใบ สองชั้น	สองไม้	เขมรพายเรือ สองชั้น	เขมรหรือปรบ ไก่อ
	ลมพัดชายเขา สองชั้น	ปรบไก่อ	ลมพัดชายเขา สองชั้น	ปรบไก่อ		
	นางนาค สองชั้น	ปรบไก่อ	นางนาค สองชั้น	ปรบไก่อ	เขมรกล่อมลูก สองชั้น	เขมรหรือปรบ ไก่อ
	แขกบรรเทศ สองชั้น	สองไม้ หรือ ปรบไก่อ	แขกบรรเทศ สองชั้น	สองไม้ หรือ ปรบไก่อ	เขมรกีปอ สองชั้น	เขมรหรือปรบ ไก่อ
					มอญทำอิฐ สองชั้น	มอญ
					แขกกล่อมเจ้า สองชั้น	แขก
					มอญดูดาว สองชั้น	มอญ
					นาคราช รันเดียว	ปรบไก่อ

ชั้น 3

ด้านเป่าพาทย์ สามารถบรรเลงเพลงอัตราจังหวะสองชั้นที่มีความยาวมากกว่าสองท่อนได้
อย่างน้อย 6 เพลง

ด้านเครื่องสายไทย สามารถบรรเลงเพลงอัตราจังหวะสองชั้นที่มีความยาวมากกว่าสอง
ท่อนได้อย่างน้อย 6 เพลง

ด้านการขับร้องเพลงไทย สามารถขับร้องเพลงในระดับ 1 และ 2 ในลักษณะเอื้อนตาม
แนวเดิมที่ไม่ใส่เนื้อเต็มได้อย่างน้อย 8 เพลง

ด้านเครื่องหนัง สามารถตีหน้าทับกับการขับร้อง และการบรรเลงเครื่องดนตรีตาม
เพลงที่กำหนดดังต่อไปนี้ได้ถูกต้อง

บทเพลงและหน้าทับที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้อง ในชั้น 3 มีดังต่อไปนี้

ประเภท เกณฑ์	ปีพาทย์	หน้าทับ	เครื่องสาย	หน้าทับ	ขับร้อง	หน้า ทับ
ชั้น 3	สามเส้า สองชั้น จินฉิมเล็ก สองชั้น ลาวควงเดือน สองชั้น แขกสาหร่าย สองชั้น ต้นบรเทศ สองชั้น เขมร โพรสิศว์ สองชั้น	ปรบไค้ สองไม้ ลาว ปรบไค้ พิเศษ ปรบไค้	สามเส้า สองชั้น จินฉิมเล็ก สองชั้น ลาวควงเดือน สองชั้น แขกสาหร่าย สองชั้น ต้นบรเทศ สองชั้น เขมร โพรสิศว์ สองชั้น	ปรบไค้ สองไม้ ลาว ปรบไค้ พิเศษ ปรบไค้	พม่าเขว สองชั้น พม่ากลางเขว สองชั้น เขมรพายเรือ สองชั้น ขอมกล่อมลูก สองชั้น เขมรกำปอ สองชั้น มอญทำอิฐ สองชั้น แขกกล่อมเจ้า สองชั้น ลาวทุ่งคำ สองชั้น	พม่า พม่า เขมร หรือ ปรบไค้ เขมร หรือ ปรบไค้ เขมร หรือ ปรบไค้ มอญ แขก ลาว

2.7.3 ชั้น 4, 5 และ 6

ด้านปีพาทย์ เป็นการเรียนรู้และฝึกทักษะการบรรเลงบทเพลงที่มีความยากง่ายตามลำดับจากบทเพลงที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน ไปสู่เพลงที่มีความซับซ้อนตามลำดับ ฝึกหัดความสามารถและความประณีตในการบรรเลงบทเพลง การใส่ความรู้สึกอารมณ์ในบทเพลงด้วยการประคมืออันจะเป็นพื้นฐานทางการบรรเลงบทเพลงให้มีลีลาประณีตแบบไทย การทดสอบสำหรับระดับนี้ คือ การประเมินความสามารถในการใส่ความรู้สึกและอารมณ์อย่างเหมาะสม ซึ่งเพิ่มเติมขึ้นมาจากหลักการทดสอบทั่วไปในชั้น 1 ถึง 3

ด้านเครื่องสายไทย เป็นการเรียนรู้และฝึกหัดทักษะการบรรเลงบทเพลงที่มีความยากง่ายตามลำดับจากบทเพลงที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน ไปสู่เพลงที่มีความซับซ้อนตามลำดับ ฝึกหัดความสามารถและความประณีตในการบรรเลงบทเพลง การใส่ความรู้สึกอารมณ์ในบทเพลงด้วยการประคมือ ซึ่งเป็นการควบคุมคุณภาพให้สั้น ยาว เบา แรง และชัดเจนได้อย่างเหมาะสมและเกิดความไพเราะ อันจะเป็นพื้นฐานของการบรรเลงเพลงให้มีลีลาประณีตแบบไทย การทดสอบสำหรับระดับนี้ คือ การประเมินความสามารถในการใส่ความรู้สึกและอารมณ์อย่างเหมาะสม และสามารถปรับเทียบเสียงเครื่องสายให้ได้ตรงตามเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ซึ่งเพิ่มเติมขึ้นมาจากหลักการทดสอบทั่วไปในชั้น 1 ถึง 3

ด้านการขับร้องเพลงไทย เป็นการเรียนรู้และฝึกทักษะการขับร้องในองค์ประกอบของการขับร้องเพลงไทยอันได้แก่ การออกเสียงอักษร คำควบกล้ำถูกต้องชัดเจน การแบ่งวรรคตอนของ

บทขับร้อง การหายใจที่ถูกต้องและถูกที่ จังหวะแม่นยำ สามารถรักษาระดับเสียงได้ตรงตามทำนอง เพลง ฝึกนำหน้าการเปล่งคำให้เต็มเสียง ฝึกการประคบเสียง ซึ่งเป็นการควบคุมระดับเสียงร้องด้วยวิธีการเฉพาะให้เหมาะสม การใส่อารมณ์ กล้าแสดงออกด้วยบุคลิกที่เหมาะสม การขับร้องเพลงที่มีลำดับความยากง่ายขึ้นไปตามลำดับ การทดสอบสำหรับระดับนี้ คือ การประเมินการบังคับเสียงและความไพเราะในการขับร้อง ความสามารถในการเปล่งคำให้ชัด การหายใจ และการแบ่งวรรคตอนของบทร้อง การใช้สิ่งกำหนดจังหวะด้วยตนเอง การท่องจำหรือตีหน้าทับ

ด้านเครื่องหนัง เป็นการเรียนรู้และฝึกทักษะการตีหน้าทับต่าง ๆ ตั้งแต่หน้าทับที่ง่ายไปหาหน้าทับที่ยาก สามารถฟังการบรรเลงดนตรีและเพลงร้องและตีหน้าทับกำกับเพลงนั้น ๆ ได้ถูกต้อง ในระดับนี้ผู้ที่เรียนเครื่องหนังจะต้องฝึกหัดเรียนตะโพนไทยและกลองทัดอันเป็นพื้นฐานแรกที่ทำให้เกิดหน้าทับปรบไก่ และสองไม้ จากนั้นจึงเรียนหรือฝึกหน้าทับพิเศษชนิดที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์โดยเฉพาะ เช่น หน้าทับที่ใช้ตีกำกับเพลงชุดโหมโรงเช้าและโหมโรงเย็น เป็นต้น

การเรียนรู้เครื่องหนัง (เครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ) ในระดับนี้ผู้เรียนต้องจดจำทำนองทำนองเพลง โดยเฉพาะเพลงหน้าพาทย์เป็นอย่างดี เพราะทำนองเพลงหน้าพาทย์จะปฏิบัติพร้อมกัน จังหวะหน้าทับพอดี การทดสอบสำหรับระดับนี้ คือการประเมินความสามารถในการตีหน้าทับ กำกับการบรรเลงดนตรีและเพลงร้องได้อย่างถูกต้อง และได้อารมณ์เพลง

ขั้น 4

ด้านเป่าพาทย์ สามารถบรรเลงเพลงที่กำหนดต่อไปนี้ได้ถูกต้องตามแบบแผนการดำเนินทำนองของแต่ละเครื่องมือ โดยสามารถใส่อารมณ์ได้เหมาะสมกับทำนองเพลงตามสมควร

ด้านเครื่องสายไทย สามารถบรรเลงเพลงที่กำหนดต่อไปนี้ได้ถูกต้องตามแบบแผนการดำเนินทำนองแต่ละเครื่องมือ โดยสามารถใส่อารมณ์ได้เหมาะสมกับทำนองเพลงตามสมควร

ด้านการขับร้องเพลงไทย สามารถเลียนเสียงตามต้นแบบรักษาระดับเสียงได้ตรงและคงที่สามารถขับร้องเพลงที่กำหนดต่อไปนี้ได้ถูกต้องตามแบบแผนการขับร้องเพลงไทย ทั้งนี้โดยใช้สิ่งกำกับจังหวะควบคู่กับการขับร้องด้วยตนเอง

ด้านเครื่องหนัง สามารถตีหน้าทับกำกับการบรรเลงเพลงดังต่อไปนี้ได้ถูกต้อง โดยเฉพาะหน้าทับที่ใช้ตะโพนไทยหรือกลองทัดตีกำกับ สามารถขึ้นหรือเข้าหน้าทับเริ่มต้นได้ตรงกับทำนองเพลงและทำนอง โดยไม่คร่อม หรือขาดหน้าทับ

บทเพลงและหน้าที่ที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 4 มีดังต่อไปนี้

ประเภท เกณฑ์	ปีพาทย์	หน้าที่	เครื่องสาย	หน้าที่	ขับร้อง	หน้าที่
ชั้น 4	โหมโรงเช้า แป๊ะ สามชั้น	พิเศษ	ดับคันทรงถึง สามชั้น	ปรบไก่อ	ดับคันทรงถึงสามชั้น แป๊ะ สามชั้น	ปรบไก่อ
		สองไม้ และหรือ ปรบไก่อ	โหมโรงกระแตไต่ไม้ สามชั้น	ปรบไก่อ		สองไม้ และหรือ ปรบไก่อ
	ลาวคำเนินทราย สองชั้น	ลาว	ลาวคำเนินทราย สองชั้น	ลาว	ลาว ลาวคำเนินทราย สองชั้น	ลาว
		ปรบไก่อ	เขมร ไทร โอค สามชั้น ดับวิwahพระสมุทร	ปรบไก่อ สองไม้		ปรบไก่อ
	เขมร ไทร โอค สามชั้น	ปรบไก่อ	สองชั้น	ปรบไก่อ	ลมหักชายเขา สองชั้น นางนาค สองชั้น	ปรบไก่อ ปรบไก่อ
	ดับวิwahพระสมุทร สองชั้น	สองไม้ ปรบไก่อ			เขมรประเทศ สองชั้น สามเส้า จินฉิมเล็ก สองชั้น	ปรบไก่อ ปรบไก่อ สองไม้

ชั้น 5

ด้านปีพาทย์ มีความสามารถเพิ่มขึ้นในด้านประดิษฐ์ทำนองจากเนื้อทำนองหลักให้เหมาะสมกับชั้นของเกณฑ์และเครื่องมือที่บรรเลง และสามารถใช้สมาธิในการบรรเลงเพลง โดยอย่างน้อยต้องบรรเลงเพลง ที่กำหนดดังต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านเครื่องสายไทย มีความสามารถเพิ่มขึ้นในด้านการประดิษฐ์ทำนองจากเนื้อทำนองหลักให้เหมาะสมกับชั้นของเกณฑ์และเครื่องมือที่บรรเลง และสามารถใช้สมาธิในการบรรเลงเพลง โดยอย่างน้อยต้องบรรเลงเพลงที่กำหนดต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านการขับร้องเพลงไทย มีความสามารถในการขับร้องเพลงที่มีความยาวเพิ่มขึ้น และเพลงเถาสั้น ๆ ผู้ขับร้องสามารถตีถึงกำกับจังหวะด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ โดยสามารถสอดใส่อารมณ์ให้เหมาะสมกับบทเพลงตามสมควร และสามารถท่องจำจังหวะหน้าทับอัตราสองชั้น ประเภทสองไม้ และปรบไก่อได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถขับร้องเพลงที่กำหนดต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านเครื่องหนัง มีความสามารถประดิษฐ์และตกแต่งมือในหน้าที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมให้สละสลวยขึ้น สามารถตีหน้าทับกำกับเพลงต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสายไทย และด้านขับร้องได้อย่างถูกต้อง

บทเพลงและหน้าที่ที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 5 มีดังต่อไปนี้

ประเภท เกณฑ์	ปีพาทย์	หน้าที่	เครื่องสาย	หน้าที่	ขับร้อง	หน้าที่
ชั้น 5	โหมโรงเย็น คั่นเพลงตั้ง สามชั้น เต่ากินผักนึ่ง สอง ชั้น แขกค้อยหม้อ เลา	พิเศษ	โหมโรงไอยศ สามชั้น	ปรบไค้	เขมร ไทรโยค สามชั้น	ปรบไค้
		ปรบไค้	โหมโรงทะแย สามชั้น	ปรบไค้	ลาวดวงเดือน สองชั้น	ลาว
		ปรบไค้	เบ๊ยะ สามชั้น	สองไม้	เขมร โทธิสค์ว สองชั้น	ปรบไค้
		สอง ไม้	เต่ากินผักนึ่ง สองชั้น	และหรือ	เต่ากินผักนึ่ง สองชั้น	ปรบไค้
			นางครวญ เลา	ปรบไค้	กล่อมมนรี เลา	ปรบไค้
			กล่อมมนรี เลา	ปรบไค้	แขกค้อยหม้อ เลา	สองไม้
			แขกค้อยหม้อ เลา	ปรบไค้	อาหนู เลา	สองไม้
			อาหนู เลา	ปรบไค้	การเวกเล็ก เลา	ปรบไค้
			การเวกเล็ก เลา	สองไม้	แขกบรเทศ เลา	สองไม้หรือ
			มหาฤกษ์ ทางไทย	สองไม้	ดับวิวาท์พระสมุทร	ปรบไค้
			มหาชัย ทางไทย	ปรบไค้	สองชั้น	สองไม้และ
				ปรบไค้		ปรบไค้

ชั้น 6

ด้านปีพาทย์ มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นในประสิทธิภาพด้านการใช้สมาธิ และ / หรือ การใส่อารมณ์ในการบรรเลงเพลงที่ผ่านมาในชั้นต่ำกว่า และบรรเลงเพลงที่กำหนดเพิ่มเติมได้ทุกเพลงดังต่อไปนี้

ด้านเครื่องสายไทย มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นในประสิทธิภาพด้านการใช้สมาธิ และ / หรือ การใส่อารมณ์ในการบรรเลงเพลงที่ผ่านมาในชั้นต่ำกว่า และบรรเลงเพลงที่กำหนดเพิ่มเติมได้ทุกเพลงดังต่อไปนี้

ด้านการขับร้องเพลงไทย มีความสามารถเพิ่มขึ้นในประสิทธิภาพการใช้สมาธิ และ / หรือ การใส่อารมณ์ในการขับร้องเพลงในชั้นที่ต่ำกว่า และสามารถขับร้องเพลงที่กำหนดเพิ่มเติมได้ทุกเพลง ในชั้นนี้ผู้เรียนสามารถบรรเลงเครื่องหนังอัตราจังหวะสองชั้น หน้าที่ปรบไค้และหน้าที่สองไม้เข้ากับทำนองเพลงได้อย่างถูกต้อง และท่องจำจังหวะหน้าที่ประเภทปรบไค้และสองไม้ได้ครบทุกอัตรา

ด้านเครื่องหนัง มีความสามารถประดิษฐ์และตกแต่งมือในหน้าที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมให้สละสลวยขึ้นสามารถตีหน้าที่กำกับเพลงต่าง ๆ ทุกเพลงที่ได้ระบุไว้ในด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสาย และด้านการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ นอกจากความถูกต้องและความแม่นยำแล้ว ในการประเมินให้ถือสมมติในการบรรเลงขับร้องเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการใส่อารมณ์ผู้เรียนในระดับนี้อาจจะยังไม่มีความสามารถจึงให้นำนักการประเมินเป็นรอง

บทเพลงและหน้าที่ที่กำหนดให้บรรเลงและขับร้องในชั้น 6 มีดังนี้

ประเภท เกณฑ์	ปีพาทย์	หน้าที่	เครื่องสาย	หน้าที่	ขับร้อง	หน้าที่
ชั้น 6	เพลงขับเรื่อง สร้อยสน	ปรบไต่ และ สองไม้	เพลงขับเรื่อง สร้อยสน	ปรบไต่ และ สองไม้	แสนสุดสวาท สามชั้น	ปรบไต่
	เพลงขับเรื่อง พระราม เดินดง	ปรบไต่ และ สองไม้	เพลงฉิ่งเรื่องมุล่งชั้นเดียว โหมโรงเชิษวิมาน สามชั้น	- ปรบไต่	ต้นบรเทศ เถา จีนจีนเล็ก เถา นางครวญ เถา สุดสงวน เถา	สองไม้ สองไม้ ปรบไต่ ปรบไต่
	เพลงจากเรื่องเพลงฉิ่ง พระจัน ชั้นเดียว	-	โหมโรงจอมสุรางค์ สามชั้น	ปรบไต่	แจกมอญบาง ขุนพรหม เถา	ปรบไต่
	เพลงเรื่อง ทำขวัญ โหมโรงกระแตไต่ไม้ สามชั้น	นั่งกิน สองไม้	แสนสุดสวาท สามชั้น สุดสงวน เถา แจกมอญบางขุนพรหม เถา	ปรบไต่ ปรบไต่ ปรบไต่	ดรัมโหรีเรื่อง นางนาค สองชั้น พระอาทิตย์ชิงดวง สองชั้น	ปรบไต่ ปรบไต่
	ต้นบรเทศ เถา จีนจีนเล็ก เถา สุดสงวน เถา	สองไม้ สองไม้ ปรบไต่	ดรัมโหรีเรื่องนางนาค สองชั้น	ปรบไต่	พระอาทิตย์ชิงดวง สองชั้น	ปรบไต่
	ดรัมโหรีเรื่องนางนาค สองชั้น	ปรบไต่	พระอาทิตย์ชิงดวง สองชั้น	ปรบไต่		
	พระอาทิตย์ชิงดวง สองชั้น	ปรบไต่				

2.7.4 นอกจากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยด้านบทเพลงแล้ว คณะกรรมการยังได้จัดทำเกณฑ์ทฤษฎีดนตรีไทยด้วย ซึ่งคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ทฤษฎีดนตรีไทย สรุปว่าทฤษฎีดนตรีไทยนั้นควรรวมไปถึงในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรีไทย และความรู้พื้นฐานด้านดนตรีสากลด้วยเหตุผลดังนี้

1. ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรีไทย

1.1 ส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความรักชาติ

1.2 ส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความสำนึก และตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรม

ด้านนี้ของประเทศที่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน

1.3 ส่งเสริมให้เยาวชนหวงแหน อนุรักษ์และพัฒนามรดกของชาติด้านนี้ให้เจริญ

ก้าวหน้าสืบไป

1.4 หล่อหลอมให้เยาวชนเกิดความกตัญญู และสำนึกถึงบุญคุณของปวงชนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดนตรีไทยและผู้ประพันธ์บทเพลงที่มีค่า ที่สืบทอดกันมาอันเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องโยงมาถึงลิขสิทธิ์งานประพันธ์เพลงต่อไปในอนาคต

1.5 พัฒนาบุคลิกภาพของผู้บรรเลง

1.6 ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวิชาการดนตรีไทยต่อไปในอนาคต

2. ความรู้พื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรีตะวันตก

2.1 ปัจจุบันดนตรีเป็นภาษาสากล ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีตะวันตก จึงมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาต่อเนื่องในระดับหลังปริญญา โดยเฉพาะในต่างประเทศ

2.2 คาดการณ์ว่า ในอนาคตจะมีการประพันธ์เพลงไทยโดยบันทึกไว้ด้วยโน้ตดนตรีตะวันตก

2.3 ครูผู้ใหญ่ทางด้านดนตรีไทย ได้เห็นความสำคัญของโน้ตดนตรีตะวันตก เพราะเคยมีการบันทึกเพลงไทยที่เป็น โน้ตดนตรีตะวันตกตาม พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กันมาแล้ว

2.4 โน้ตดนตรีตะวันตกมีประโยชน์ในการบันทึก เพื่อช่วยความจำได้ละเอียดกว่าโน้ตประเภทอื่น

2.5 อาจใช้โน้ตดนตรีตะวันตกเป็นสื่อ เพื่อให้นานาชาติเข้าใจดนตรีไทยได้ง่ายขึ้น เรื่องความรู้เรื่องทฤษฎีดนตรีไทย

ที่ประชุมได้อภิปราย และสรุปว่า ความรู้ด้านทฤษฎีสำหรับผู้ศึกษาดนตรีไทยนั้น ควรครอบคลุมความรู้ในหัวเรื่องต่อไปนี้

หัวเรื่อง	ระดับ 1-6	ระดับ 7-11
1. ประวัติดนตรีของคนตรีไทย	/	/
2. ศัพท์สังคีต	/	/
3. ทฤษฎีดนตรีไทย	/	/
4. ทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย	/	/
5. วรรณคดีคนตรีไทย	/	/
6. การวิเคราะห์ดนตรีไทย	-	/
8. ดนตรีเปรียบเทียบ และวิถีทางดนตรีไทย	-	/
9. ทฤษฎีเบื้องต้นของคนตรีตะวันตก	/	/
10. การวิจัยดนตรีไทย	/	/
11. จรรยาบรรณวิชาชีพคนตรีไทย	-	/

รายละเอียดของแต่ละหัวข้อมีดังต่อไปนี้

1. ประวัติดนตรีของไทยคือประวัติ ความเป็นมาเกี่ยวกับดนตรีไทย เครื่องดนตรี การประสมวง พัฒนาการของบทเพลงไทย บุคคลที่เกี่ยวข้องในการดนตรีไทยและผลงาน บทเพลงต่าง ๆ และการนำดนตรีไทยไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งความสัมพันธ์ของดนตรีไทยกับศาสตร์อื่น ๆ จำนวนประวัติดนตรีของไทยได้ดังนี้

1.1 ดนตรีของไทย ได้แก่ประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของดนตรีไทยในหัวข้อต่อไปนี้

1.1.1 ดนตรีพื้นบ้าน

1.1.2 ดนตรีแบบแผน

1.2 เครื่องดนตรีของไทย พัฒนาการของเสียงดนตรีต่างๆ ทุกหมวดหมู่

1.3 การขับร้อง ความเป็นมาของการขับร้องเพลงไทย

1.4 การประสมวง ความเป็นมาและโอกาสในการใช้

1.4.1 วงปี่พาทย์

1.4.2 วงมโหรี

1.4.3 วงเครื่องสาย

1.4.4 วงพิเศษอื่นๆ ได้แก่ วงปี่กลอง วงโยชวาทิต วงมหาดุริยางค์ ฯลฯ

1.5 ลักษณะของเพลงไทย

1.5.1 ประเภท โหมโรง เพลงเรื่อง เพลงเกร็ด เพลงเสภา เพลงด้น เพลงเถา เพลงเดี่ยว เพลงหน้าพาทย์

1.5.2 รูปแบบและโครงสร้าง เช่น ความเป็นมาของทำนองเพลงเถา

1.6 ทำนองเพลงสำคัญบางเพลง เช่น ลาวดวงเดือน เขมรไพรโยค มหาฤกษ์ มหาชัย ตระนimit ฯลฯ

1.7 บุคคลสำคัญ ประวัติศิลปิน ครู นักแต่งเพลง ผู้สนับสนุน ผู้สร้างเครื่องดนตรี

1.8 การนำไปใช้ในกิจกรรม ความเป็นมาเกี่ยวกับ

1.8.1 ดนตรีพิธีกรรม

1.8.2 ดนตรีเพื่อการขับกล่อม

1.8.3 ดนตรีเพื่อการบันเทิง

1.8.4 ดนตรีเพื่อการแสดงความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่น เช่น ภาษาศาสตร์

จิตรศิลป์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ มานุษยวิทยาการดนตรี มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์จิตวิทยา

2. ศัพท์สังคีต คือ คำหรือพยางค์ต่าง ๆ ที่มีความหมายเฉพาะที่ใช้และเกี่ยวข้องกับ

ดนตรีของไทยทั้งในด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และการประพันธ์เพลง อันได้แก่

- 2.1 คำนาม เช่น ทวน โต้ะ นม คันชัก
- 2.2 ลักษณะนามของเครื่องดนตรีและส่วนประกอบ เช่น คัน เลา ไบ คู่
- 2.3 คำกริยาที่ใช้ในการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรี เช่น กรอ เก็บ กวาด ลัก ขยี้ ควาง

ประคบ ระบายลม

- 2.4 คำคุณศัพท์ที่ใช้กับการดนตรี เช่น โด (เสียง) ควาง (เสียง)
- 2.5 คำวิเศษณ์ที่ใช้กับการดนตรี เช่น ไหว ซ้ำ เร็ว

3. ทฤษฎีดนตรีไทย หมายถึงหลักการทางวิชาการดนตรีไทย ได้แก่ สีเสียง (tone color) ระบบเสียง ช่วงเสียง การเทียบเสียง ทาง สำเนียงเพลง จังหวะ การแปรทำนอง รูปแบบ (form) หลักการประสานประสมและตกแต่งเสียงแบบไทย รูปแบบการบรรเลงและการขับร้อง การประพันธ์เพลง ทฤษฎีโน้ตไทย เครื่องดนตรีของไทย วงดนตรีของไทยประเภทต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการที่ใช้เป็นหลักในการเสริมสร้างพัฒนาการและประสิทธิภาพด้านต่าง ๆ

4. ทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย คือ หลักและวิธีการเฉพาะในการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรี และการขับร้องเพลงไทย การบรรเลงรวมวง การประสมและการประสานเสียง การปรับวง การปฏิบัติในการบรรเลงและการปฏิบัติต่อเครื่องดนตรีของไทย นอกจากทำนองบุคลิกแล้ว แบ่งออกได้เป็น วิธีการเฉพาะในการปฏิบัติ และผลจากการปฏิบัติ ตัวอย่างของทั้งสองกรณีมีดังนี้

วิธีการเฉพาะในการปฏิบัติ	ผลจากการปฏิบัติ
ระนาด	
การจับไม้ระนาดแบบปากไก่	ทำให้เกิด เสียงโต
การสงมือ	ทำให้เกิด เสียงชัดเจน ที่ไพเราะ
การกรอ	ทำให้เกิด เสียงยาว
การขับร้อง	
การเอื้อนเสียง	ทำให้เกิด ทำนองการขับร้อง (ทางขับร้อง)
การครั้นเสียง	ทำให้เกิด เสียงสั้น

5. วรรณคดีดนตรีไทย หมายถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ความเป็นมา จินตนาการ ความบันเทิงใจ ยุคสมัย การนำไปใช้ ตลอดจนคุณสุนทรีย์ของบทเพลงต่าง ๆ ทั้งในส่วน

ผู้ประพันธ์ ผู้บรรเลง และผู้ฟัง ตัวอย่างประวัติเพลงของไทยที่เกี่ยวข้อง กับหัวเรื่องต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

5.1 รูปแบบ (Form) เช่น เพลงเถา เพลงเขมรเถียบนครสามชั้น อัสวลีลา เข็ดจีน และลักษณะวิธีการเรียงร้อยสำนวนเพลงไทย

5.2 ความเป็นมา เช่น ความเป็นมาของเพลงเขมรไตรโยค

5.3 จินตนาการ เช่น เพลงตับแม่ศรีทรงเครื่อง ตับกุมริน ตับสมิงทอง

5.4 ความบันเทิงใจ เช่น เพลงลาวดวงเดือน (ลาวคำเนินเกวียน) เพลงแสนคำนึง

5.5 ยุคสมัย เช่น เพลงแสนคำนึง เพลงชุดโบราณคดี โหมโรงรัตนโกสินทร์

5.6 การนำไปใช้ ของเพลงระบำต่าง ๆ เพลงเรื่องบางเรื่อง เช่น เรื่องถึงพระฉันท์ เรื่องทำขวัญ เพลงโหมโรงเช้า เพลงโหมโรงเย็น และเพลงหน้าพาทย์บางเพลง เช่น เหาะ ตระสันนิบาต ตระนอน

5.7 สุนทรียะ เช่น ความงามของเพลงสุรินทราหูสามชั้น แยกมอญบางช้าง พญาโคก ตลอดจนหน่วยเสียงและสำนวนกลอน

5.8 การแสดงความสามารถ เช่น ประวัติการแสดงความสามารถของศิลปินการประชันดนตรี

5.9 ทางเปลี่ยนต่าง ๆ ของเพลง เช่น เพลงพราหมณ์ตีคน้ำเต้า ทองอ่อน สร้อยเพลง

6. การวิเคราะห์ดนตรีไทย หมายถึงการพิจารณาและสามารถอธิบายด้วยเหตุผลในภาพรวม และรายละเอียดของบทเพลง จากการฟัง การเฝ้าสังเกต การวิเคราะห์โครงสร้างโดยอาศัยความรู้ทฤษฎีดนตรีไทยและทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย ยุคสมัยของดนตรี ความเหมาะสมของการนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์คุณสมบัติ คุณภาพ และส่วนประกอบของเครื่องดนตรีไทย

7. ดนตรีเปรียบเทียบ และวิถีทางของดนตรีไทย หมายถึงความรู้เชิงเปรียบเทียบระหว่างดนตรีของไทยสาขาต่าง ๆ และเปรียบกับดนตรีนานาชาติทั้งในส่วนทฤษฎี การปฏิบัติ การขับร้อง การสื่อความหมายเครื่องดนตรี วงดนตรี ตลอดจนวิถีทางและการเปลี่ยนแปลงของดนตรีไทย

8. ทฤษฎีสากลเบื้องต้น หัวเรื่องที่สำคัญได้แก่

8.1 ทฤษฎีโน้ตสากล

8.2 ทฤษฎีสากลบางประการที่นำไปสู่การอธิบายเพลงไทยและการวิเคราะห์เพลงไทยที่สื่อกับนานาชาติได้

8.3 ศัพท์ดนตรีสากลที่ช่วยในการอธิบาย เขียนบันทึกและให้เกิดความสะดวกในการเรียนการสอนเพื่อเผยแพร่ดนตรีไทย

8.4 การนำแนวความคิดทฤษฎีทางการวิเคราะห์ดนตรีสากลบางประการมาปรับใช้กับการเรียนการสอนดนตรีไทย

8.5 ความรู้เกี่ยวกับบันไดเสียง

9. การวิจัยดนตรีไทย หมายถึงการค้นคว้าเกี่ยวกับดนตรีไทยด้วยการรวบรวม จัดระเบียบ วิเคราะห์และการศึกษาเปรียบเทียบ ให้ได้มาซึ่งข้อมูล ผลสรุป หรือกฎเกณฑ์เพื่อนำมาพัฒนา ดนตรีไทย

10. ศิลปจรรยาวิชาจิพคนตรีไทย หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึง ประสงค์ และจรรยาบรรณของนักดนตรีไทย และเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ของเพลงไทย

เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ได้จัดทำขึ้นนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยปฏิบัติในสถานศึกษาควรนำไปพิจารณาในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเกณฑ์ดังกล่าวให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ ซึ่ง จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้องกัน อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมจนถึงระดับอุดมศึกษา เป็นการง่ายต่อการที่จะสร้างบุคลากร ตำรา เรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนด้านอื่น ๆ ด้วย สิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียน การสอนดนตรีไทยปฏิบัติในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้แก่ หลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้นำหลักสูตรวิชาดนตรีไทยที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา มาศึกษา พบว่ามีวิชาที่เปิดทำ การสอน ดนตรีไทยปฏิบัติดังที่จะนำเสนอต่อไป

2.8 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีไทยปฏิบัติ

ความหมายของหลักสูตร (Curriculum) จะมีขอบข่ายอยู่ภายใน 3 สถานะดังนี้คือ

1. หลักสูตรในฐานะของศาสตร์แขนงหนึ่งในสาขาศึกษาศาสตร์
2. หลักสูตรในฐานะข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการ
3. หลักสูตรในฐานะระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2532: 8-15) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน
2. หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก
3. หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอน
4. หลักสูตร คือ สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังจะให้เด็กได้รับ
5. หลักสูตร คือ สื่อกลางหรือวิถีทางที่จะนำเด็ก ไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง
6. หลักสูตร คือ ข้อผูกพันระหว่างนักเรียนกับครู และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
7. หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และสิ่งแวดล้อม

ทางการเรียน

เห็นได้จากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานั้น เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งกระบวนการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และเนื้อหาสาระ ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรนั้น จำเป็นต้องศึกษาโครงสร้างทั้งหมดของหลักสูตรก่อน แล้วพิจารณาเป้าหมายของหลักสูตรว่า การศึกษามีแนวโน้มไปในทิศทางใด เมื่อเข้าใจถึงโครงสร้างและเป้าหมายหลักสูตรแล้ว จึงผ่านไปพิจารณาถึงกลุ่มวิชาและวิชาเฉพาะต่อไป

จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาศิลปศึกษา

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานวิชาศิลปะ
2. เพื่อให้เห็นคุณค่าของศิลปะ มีความภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทย และรู้จักรักษาเพื่อเป็นมรดกสืบต่อไป
3. เพื่อให้สามารถใช้ศิลปะพัฒนาจิตใจ บุคลิกภาพ และรสนิยม
4. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานศิลปะได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง (ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กศ. : 2535 ; 76)

ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้บรรจุการสอนวิชาดนตรีไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โดยกำหนดให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. วิชาดนตรีที่เป็นวิชาบังคับแกน โดยใช้ชื่อวิชา “ศิลปะกับชีวิต” แบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้

1.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1		
ศ 101 ศิลปะกับชีวิต 1	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ศ 102 ศิลปะกับชีวิต 2	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
1.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2		
ศ 203 ศิลปะกับชีวิต 3	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ศ 204 ศิลปะกับชีวิต 4	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
1.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		
ศ 305 ศิลปะกับชีวิต 5	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ศ 306 ศิลปะกับชีวิต 6	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้

ในวิชาบังคับทั้ง 6 วิชานี้ ทุกโรงเรียนจะต้องเป็นทำการสอนตามระดับชั้นที่กำหนด คิดผลการเรียนตามจำนวนหน่วยการเรียนที่กำหนด เนื้อหาวิชาประกอบด้วยความรู้ในด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ โดยไม่ได้เน้นด้านใดด้านหนึ่งให้ความสำคัญทั้ง 3 วิชาเท่า ๆ กัน ในลักษณะของการบูรณาการ โดยเฉพาะในด้านดนตรีประกอบด้วยดนตรีไทยและดนตรีสากล ซึ่งมีเนื้อหาและรายละเอียดมาก แต่เป็นเรื่องของวรรณคดีดนตรีและทฤษฎีดนตรีมากกว่า ไม่เน้นการปฏิบัติ จึงไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและความรู้ความเข้าใจในเรื่องของดนตรีอย่างแท้จริง

2. วิชาเลือกเสรี มีรายวิชาที่เปิดทำการสอนด้านดนตรีไทยจำนวน 6 วิชา โดยไม่กำหนดชั้นเรียน ได้แก่

2.1 ศ 021	ดนตรีไทย-ขับร้องไทย 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียน
2.2 ศ 022	ดนตรีไทย-ขับร้องไทย 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียน
2.3 ศ 023	ดนตรีไทยขับร้องไทย 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียน
2.4 ศ 024	ดนตรีไทยขับร้องไทย 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียน
2.5 ศ 029	ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียน
2.6 ศ 0210	ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียน

วิชาเลือกเสรีทั้ง 6 วิชานี้ ให้แต่ละโรงเรียนเลือกเปิดตามความเหมาะสม โรงเรียนใดที่มีความพร้อมจะเปิดทำการสอนทุกวิชาก็ได้ หรือจะเปิดทำการสอนเพียงบางวิชาก็ได้

3. วิชาพื้นฐานอาชีพ วิชาที่เปิดทำการสอนด้านดนตรีไทยมี 4 วิชา ได้แก่

3.1 ช 02117	ช่างทำเครื่องดนตรีไทย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียน
3.2 ช 02118	กลองยาว	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียน
3.3 ช 02119	อังกะลุง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียน
3.4 ช 02120	ขับร้องเพลงไทย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียน

สำหรับวิชาพื้นฐานอาชีพที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นความต้องการของหลักสูตรที่ต้องการตอบสนองความต้องการของชุมชน หรือสังคมที่อยู่ใกล้ชิดกับโรงเรียนที่มีอาชีพเหล่านี้อยู่ เพื่อให้นักเรียนที่มีพื้นฐานอาชีพเหล่านี้ออกไปรับใช้ชุมชนได้ การเปิดสอนวิชาพื้นฐานอาชีพจึงขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและชุมชน

การสอนวิชาเลือกเสรี และวิชาพื้นฐานอาชีพในด้านดนตรีไทยนี้ วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้นักเรียนที่มีความรักในการเล่นดนตรีไทย และมีความสามารถทางดนตรีไทย ได้เลือกเรียนตามความต้องการของแต่ละบุคคล เป็นวิชาที่ส่งเสริมความถนัดเฉพาะทางให้กับนักเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาดนตรีไทยต่อไปในระดับที่สูงขึ้น หรือนำไปประกอบอาชีพได้ตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล

เพื่อให้เห็นความต้องการของหลักสูตรในการเรียนการสอนดนตรีไทยในแต่ละวิชา ผู้วิจัย
 ขอนำคำอธิบายรายวิชามาให้พิจารณาเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความสอดคล้องของหลักสูตรกับ
 เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นดังนี้

วิชา ศ ๐๒๑ ดนตรีไทย-ขับร้องไทย ๑ ๒ คาบ/ สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

วิชา ศ ๐๒๒ ดนตรีไทย-ขับร้องไทย ๒ ๒ คาบ/ สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีไทย วงดนตรี เครื่องดนตรี หลัก
 การขับร้องเบื้องต้น ฟีกขับร้องเพลงไทยในอัตราชั้นเดียว สองชั้น และเพลงพื้นเมือง เพื่อให้
 สามารถขับร้องได้อย่างไพเราะ ถูกทำนองและจังหวะ เห็นคุณค่าและมีส่วนในการอนุรักษ์เพลงไทย
 และเพลงพื้นเมือง

วิชา ศ ๐๒๓ ดนตรีไทย-ขับร้องไทย ๓ ๒ คาบ/ สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

วิชา ศ ๐๒๔ ดนตรีไทย-ขับร้องไทย ๔ ๒ คาบ/ สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการดนตรีและการขับร้อง โน้ตไทย โน้ตสากล
 หลักการผสมวง ประวัตเพลง ฟีกขับร้องเพลงในอัตราชั้นเดียว สองชั้น และสามชั้นร่วมกับวงดนตรี
 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในดนตรีไทยและการขับร้องเพลงไทย สามารถขับร้องเพลงเถาร่วมกับวง
 ดนตรีได้ เห็นคุณค่าและมีส่วนในการอนุรักษ์ดนตรีไทย

วิชา ศ ๐๒๕ ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๑ ๔ คาบ/ สัปดาห์/ ภาค ๒ หน่วยการเรียนรู้

วิชา ศ ๐๒๑๐ ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๒ ๔ คาบ/ สัปดาห์/ ภาค ๒ หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาทฤษฎีการดนตรี โน้ตไทยและสากล หลักการฟังดนตรีไทย
 ประวัตเพลง ฟีกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยอย่างน้อย ๑ ชิ้น ฟีกบรรเลงเพลงอัตราชั้นเดียว สองชั้น และ
 เพลงเถา ฟีกบรรเลงทั้งเดี่ยวและกลุ่ม และจัดแสดงดนตรีเป็นครั้งคราว การดูแลรักษาเครื่องดนตรี
 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและบรรเลงดนตรีไทยที่ถนัดได้อย่างถูกต้องไพเราะและเพลิดเพลิน

จากคำอธิบายรายวิชา จะเห็นว่า หลักสูตรได้เปิดกว้างในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับดนตรีไทย
 โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะกับสภาพของแต่ละโรงเรียนได้
 เป็นอย่างดี ผู้สอนสามารถจัดเนื้อหาวิชาได้ตามความต้องการ โดยให้มีเนื้อหาพอเหมาะกับการที่จะ
 ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจตามจุดประสงค์ที่วางไว้

สำหรับหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เปิดสอนเกี่ยวกับดนตรีไทย ได้เปิดสอน
 เป็นวิชาเลือกเสรีมีรายวิชาที่เปิดสอนดังต่อไปนี้

วิชา ศ ๐๒๑ พื้นฐานดนตรีไทย ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค / ๑ หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาพื้นฐานดนตรีไทยในเรื่อง การบรรเลงและการขับร้อง ศัพท์
 สังคีต องค์ประกอบของเพลง การใส่อารมณ์ในเพลง และประวัตเพลง ฟีกฟังเสียงเครื่องดนตรีและ
 เพลงไทย เพื่อให้มีความเข้าใจ เห็นคุณค่า สามารถฟังการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยเป็น

วิชา ศ ๐๒๔ ขั้บร้องไทย ๑ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

วิชา ศ ๐๒๕ ขั้บร้องไทย ๒ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาการขั้บร้องเพลงไทยในเรื่อง หลักปฏิบัติ วิธีการ ศัพทส์ังคีต ประเภทของเพลงและการขั้บร้อง และการใส่อารมณ์ในเพลง ฟึ้กขั้บร้องเพลงไทยในอัตราขั้บเดียว สองขั้บ และสามขั้บ เพื่อให้มีความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสามารถขั้บร้องเพลงไทยได้

วิชา ศ ๐๒๖ ขั้บร้องไทย ๓ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

วิชา ศ ๐๒๗ ขั้บร้องไทย ๔ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาหลักปฏิบัติในการขั้บร้องเพลงไทย ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดี ดนตรีและการขั้บร้อง ฟึ้กขั้บร้องในบทดอกสร้อย บทสั้กวา บทวรรณคดี และเพลงพื้นเมือง ฟึ้กบทพากย์และเจรจา เพื่อให้มีความเข้าใจ เห็นคุณค่า สามารถขั้บร้องเพลงเถาและเพลงดับได้อย่างถูกต้อง และได้อารมณ์ของเพลง

วิชา ศ ๐๒๘ ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๑ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

วิชา ศ ๐๒๙ ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๒ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาทฤษฎีการดนตรี หลักการฟึ้กหัดเบื้องต้น หลักการฟั้งดนตรี ศัพทส์ังคีต และหลักการใช้เครื่องดนตรี ฟึ้กปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยที่ถนัด เพื่อให้มีความเข้าใจ เห็นคุณค่า สามารถบรรเลงดนตรีที่ถนัดทั้งเดี่ยวและเป็นกลุ่ม

วิชา ศ ๐๒๑๐ ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๓ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

วิชา ศ ๐๒๑๑ ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๔ ๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค ๑ หน่วยการเรียน

คำอธิบายรายวิชา ศึกษาหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีการอ่านเขียนและบันทึกโน้ต บทบาทของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด อัตราจังหวะที่ใช้ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการบรรเลงดนตรี ฟึ้กปฏิบัติการบรรเลงเพลงเถาและเพลงดับ เพื่อให้มีความเข้าใจ เห็นคุณค่า สามารถบรรเลงดนตรีไทยร่วมกันเป็นวง ประกอบการขั้บร้อง ฟั้งร่า และการแสดงต่าง ๆ

จากคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก็จะเป็นในลักษณะเดียวกันกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือกำหนดเนื้อหากว้าง ๆ ผู้สอนต้องเป็นผู้กำหนดเอง ถ้าไม่มีแนวทางในการจัดเนื้อหาการเรียนการสอน อาจมีการจัดการเรียนการสอนที่ซ้ำกับเนื้อหาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะนำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาเป็นแนวทางในการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเทศ สุธสถิตย์. (2535. 3-4) ได้ศึกษาทัศนระของหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ต่อหลักสูตรศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ว่าสาระสำคัญของหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีดังนี้คือ ได้จัดรวมเอาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาและดนตรีศึกษาไว้เป็นหน่วยเดียวกันและใช้ชื่อว่า ศิลปะกับชีวิต โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางศิลปะ ในด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ขั้นพื้นฐาน หรือเพื่อที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะเบื้องต้น ปรับปรุงเนื้อหาให้กระชับไม่เกินความจำเป็นและซ้ำซ้อน ในคำอธิบายรายวิชา ซึ่งหมายถึงเนื้อหาวิชาที่ต้องเรียน ได้เขียนเนื้อหาด้านทัศนศิลป์และดนตรีศึกษาเข้ารวมกัน และได้ปรับปรุงโดยลดเนื้อหาลง เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนด แต่ละรายวิชาจะบรรลุประสงค์ที่เป็นผลที่จะให้บังเกิดแก่ผู้เรียน

สังคม ทองมี (2533. บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยทัศนระของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการด้านศิลปศึกษาและผู้ใช้หลักสูตรที่มีต่อวิชาศิลปศึกษา ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผลการวิจัยพบว่า ทัศนระของผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาหลักสูตรและนักวิชาการด้านศิลปศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฉบับปรับปรุง ตรงกันในด้านต่างๆ ดังนี้

1. หลักการและจุดมุ่งหมายมีความชัดเจนดี มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
2. โครงสร้าง ควรแยกวิชาศิลปศึกษา ดนตรี และนาฏศิลป์ ออกจากรายวิชาเดี่ยว และเพิ่มคาบเวลาเรียนวิชาแกนบังคับ ศิลปะกับชีวิต เป็น 2 คาบต่อสัปดาห์
3. รายวิชาการฝึกทักษะต่างๆ ควรเน้นในวิชาเลือกเสรี โรงเรียนควรเปิดให้พร้อมเพียง
4. ควรเน้นความรู้พื้นฐานและความชื่นชม รู้คุณค่าในศิลปวัฒนธรรม
5. การวัดและประเมินผล ครูขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผล และเนื้อหาวิชามากอาจไม่สามารถประเมินผลได้บรรลุจุดมุ่งหมาย

ประวิทย์ มาติประเสริฐ. (2536. 135-141) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามทัศนระของผู้บริหารงานวิชาการ ในเขตการศึกษา 6 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าหมวดวิชาจากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติที่เปิดสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 323 โรงเรียนในเขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแยกกลุ่มตามขนาดของโรงเรียนร้อยละ 75 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มีดังนี้

1. ด้านบุคลากร ขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมทางวิชาการ ขาดบุคลากรที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรขาดการนิเทศภายในเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน การสอนของครูเน้นเนื้อหา หรือข้อมูลมากกว่าเน้นกระบวนการ ไม่ใช่ประโยชน์จากแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพ อีสาระในท้องถิ่น การจัดสอนซ่อมเสริมไม่จัดตามโครงสร้างของหลักสูตร ไม่สร้างหลักสูตรสนองต่อความสนใจและความถนัดของนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่มีห้องโสตทัศนูปกรณ์วัสดุอุปกรณ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนและจำนวนหนังสือประกอบการค้นคว้าไม่เพียงพอ และขาดแหล่งวิชาการในการจัดอบรมครู
4. ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการประเมินผลการเรียน และขาดการนิเทศเรื่องการวัดผลประเมินผล
5. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ขาดห้องแนะแนว ขาดการพัฒนาการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมบังคับ การจัดกิจกรรมอิสระ ไม่จัดกิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ และขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร

กนกรัตน์ ชาญกว้าง (2524, 137-138) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 สรุปปัญหาการใช้หลักสูตรได้ดังนี้ สภาพการใช้หลักสูตร ปัญหา คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร หลักสูตรไม่เหมาะสมกับโรงเรียนในบางท้องถิ่นและการใช้หลักสูตรไม่ตรงตามเป้าหมาย เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ เนื้อหามากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนและเนื้อหายากเกินกว่าระดับของนักเรียน

วิบูล จันทร์แย้ม (2531: 76-81) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดจังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี ประจำปีการศึกษา 2530 โดยจำแนกตามเพศ วัย วุฒิ และขนาดของโรงเรียน และเพื่อประมวลปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปศึกษา โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น จากครูศิลปศึกษาจำนวน 72 คน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีเพศ วัย วุฒิ และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน และครูศิลปศึกษามีปัญหาการวัดและประเมินผล ดังต่อไปนี้

1. เวลาเรียนมีน้อย การทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการสอน จึงทำได้ยาก นอกจากนั้นการวัดผลและประเมินผลด้านปฏิบัติ โดยการสังเกตก็ทำได้ยากเช่น
2. บางโรงเรียนกำหนดให้การวัดผลวิชาศิลปศึกษา โดยการสอบใช้ข้อเขียนเหมือนกับ

วิชาอื่น ๆ ครูจึงต้องออกข้อสอบเน้นด้านทฤษฎีมากกว่าการสอบด้านปฏิบัติ

3. การวัดผลภาคปฏิบัติ นักเรียนมักคิด ร (รอผลการตัดสินใจ) เพราะนักเรียนมักจะขาดการส่งงานไม่สนใจทำงาน และขาดอุปกรณ์การเรียนการประเมินผลภาคปฏิบัติ มักไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน มักเป็นไปตามอารมณ์และความพอใจของผู้สอน

ประทีป นึกปี (2530: 110) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรีศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูดนตรีศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาในด้านการแปรหลักสูตร ไปสู่การสอน ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษา ภายในโรงเรียน และการสอนของครูดนตรีศึกษา โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน 171 คน และครูผู้สอนดนตรีศึกษาจำนวน 239 คน ในเขตการศึกษา 7 จากการศึกษาพบว่า

1. ขบวนการแปรหลักสูตรไปสู่การสอน สถานภาพของครูผู้สอนดนตรีไม่มีวุฒิทางดนตรีโดยตรง แต่จะได้วุฒิทางด้านอื่น ๆ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไปสู่การสอน ทำให้เกิดปัญหาในการทำแผนการสอน การวัดและประเมินผล หลักสูตรยังขาดความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และครูขาดความชำนาญเฉพาะด้านเครื่องดนตรีอีกด้วย

2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ในโรงเรียนส่วนมากยังขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน (สื่อและเครื่องดนตรี) ขาดแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานทางดนตรีศึกษา

3. สภาพการสอนของครูดนตรีศึกษา ครูขาดความชำนาญเฉพาะด้านเครื่องดนตรีอย่างใดอย่างหนึ่ง

จากการศึกษาการสร้างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ของสำนักมาตรฐาน ทบวงมหาวิทยาลัย และหลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวกับการสอนดนตรีไทยปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา หลักการสอนดนตรีของนักดนตรีศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่า ต่างมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีการศึกษาทางด้านดนตรีอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสบการณ์ทางดนตรีจากการปฏิบัติตรงกับดนตรีในด้านต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของการบรรเลงบทเพลงตามขั้นที่กำหนด หลักสูตรมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการสอนดนตรีไทยปฏิบัติกำหนดวิชาที่เปิดทำการสอน ระบุเนื้อหาและคำอธิบายรายวิชาในการสอน วิธีการสอนของนักดนตรีศึกษาได้กำหนดหลักการและวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งครูที่มีหน้าที่ในการสอนดนตรีไทยปฏิบัติระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาควรนำสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนดนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางดนตรีให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

จากการที่ผู้ทำวิจัยเป็นผู้หนึ่ง ที่มีหน้าที่ในการสอนดนตรีไทยปฏิบัติ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นว่า เมื่อมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่

สำนักมาตรฐานทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นมาแล้ว ครูสอนดนตรีไทยปฏิบัติระดับมัธยมศึกษาควรนำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยนี้ มาเป็นแนวทางในการสอนดนตรีไทยปฏิบัติ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เรียนดนตรีไทย ในการนำวิชาความรู้ไปใช้ในการเรียนดนตรีไทยในระดับสูงต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูคนตรีไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย ขั้นตอนในการดำเนินการมีดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่สอนคนตรีไทยและข้าราชการไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานครทุกคน จำนวน 120 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากครูอาจารย์ที่สอนวิชาคนตรีไทย โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 120 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของครูคนตรีไทยและข้าราชการไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การสอนคนตรีไทย วุฒิการศึกษาทางด้านคนตรีและความถนัดเฉพาะทางในการปฏิบัติคนตรีไทย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะการรับรู้และความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการรับรู้ และความเข้าใจต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาวิชาชีพคนตรีไทย ที่สำนักมาตรฐานทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย การรับรู้ ที่มาของการรับรู้ และการให้ความสำคัญกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย การนำมาปรับใช้ในการสอนคนตรีไทย และข้าราชการไทย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ เกณฑ์บทเพลงและเกณฑ์ทฤษฎีดนตรีไทยชั้นที่ 4 – 6 ที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนดนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาเพียงใด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.3 วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย โดยมีลำดับขั้นดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่เป็นวิชาดนตรีไทย และเอกสารที่ใช้ประกอบการสอนวิชาดนตรีไทย

3.3.2 ศึกษาข้อมูลจากครูผู้สอนวิชาดนตรีไทยและขับร้องไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติดนตรีไทยและขับร้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.3.3 ศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัย และตำราทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขให้มีความถูกต้องในเนื้อหาสาระ

3.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ กับครูที่สอนดนตรีไทยและขับร้องในเขตจังหวัดนนทบุรี 20 โรงเรียน เพื่อหาความเชื่อมั่น จากการผลการทดลองใช้ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.68

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาใช้ในการเก็บข้อมูลกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูดนตรีไทยและขับร้องไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทุกคนทุกโรงเรียนจำนวน 120 โรงเรียน รวมมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมา 104 ฉบับ

3.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้สอนคนตรีไทยปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์การสอน ความถนัดเฉพาะทางในการปฏิบัติคนตรีไทยและข้อร้องไทย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะการรับรู้และความคิดเห็นของครูคนตรีไทยเกี่ยวกับการรับรู้ และความเข้าใจต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาวิชาชีพคนตรีไทย ที่สำนักมาตรฐานทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย การรับรู้ที่มาของการรับรู้ และการให้ความสำคัญกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย การนำมาปรับใช้ในการสอนคนตรีไทยและข้อร้องไทย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ เกณฑ์บทเพลงและเกณฑ์ทฤษฎีคนตรีไทยขั้นที่ 4 – 6 ที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนคนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาเพียงใด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์บางส่วน อีกบางส่วนผู้สอบถามเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง

3.4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.5.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2-3 มาตรวจให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้ว นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5 วิธีจัดการกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.5.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อเพื่อหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

3.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2-3 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนตามแบบของ Likert scale ของแต่ละอันดับดังนี้

ตัวเลือก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	1 คะแนน

ตัววง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักเป็น	5 คะแนน

(ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2533: 38)

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วนำมาเทียบลำดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	ความหมาย
4.50-5.0	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด, 2532: 111)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) คะแนนของข้อมูลที่อยู่ในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538: 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum fX$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3.6.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*S.D.*) เพื่อดูการกระจายของคะแนนที่อยู่ในลักษณะ
 มาตรฐานส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	<i>S.D.</i>	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกตัวแล้วยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.3 หาค่าร้อยละ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เกี่ยวกับการรับรู้ของครูดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย จำนวน 104 ชุด (ร้อยละ 86.66)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอนดนตรีไทย วุฒิต่างการศึกษา ความถนัดเฉพาะด้านในการปฏิบัติดนตรีไทย แหล่งการรับรู้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย การอบรมสัมมนา เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยในด้านต่อไปนี้

4.2.1 ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน

4.2.2 ด้านการรับรู้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

4.2.3 การนำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาปรับใช้ในการสอนในระดับมัธยมศึกษา

4.3 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลง ชั้นที่ 4 – 6 ด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง และด้านทฤษฎีดนตรีไทย ดังนี้

4.3.1 ชั้นที่ 4 ด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง

4.3.2 ชั้นที่ 5 ด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง

4.3.3 ชั้นที่ 6 ด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอนดนตรีไทย วุฒិทางการศึกษา ความถนัดเฉพาะด้านในการปฏิบัติดนตรีไทย แหล่งการเรียนรู้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย การอบรมสัมมนา เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ดังปรากฏในตารางที่ 7 ถึง ตารางที่ 13

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูดนตรีไทย จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	48	46.15
หญิง	56	53.85
รวม	104	100

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูดนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.85) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 46.15)

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูดนตรีไทย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 30 ปี	11	10.58
31 – 40 ปี	45	43.27
41 – 50 ปี	42	40.38
50 ปีขึ้นไป	5	4.80
รวม	104	100

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูดนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ (ร้อยละ 43.27) มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี รองลงมา (ร้อยละ 40.38) มีอายุอยู่ในช่วง 41- 50 ปี และอายุระหว่าง 20 - 30 ปี (ร้อยละ 10.58) และอายุ 51 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 4.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูดนตรีไทย จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	6	5.8
6 – 10 ปี	24	23.1
ปีขึ้นไป	74	71.15
รวม	104	100

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูดนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่(ร้อยละ 71.15) มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีไทย 11 ปีขึ้นไป รองลงมามีประสบการณ์ในการสอน 6 – 10 ปี (ร้อยละ 23.1) และมีประสบการณ์ในการสอน 1 – 5 ปี (ร้อยละ 5.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูดนตรีไทย จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านดนตรี		
ดุริยางคศาสตร์	40	38.46
ดุริยางค์ไทย	32	30.77
ดนตรีศึกษา	21	20.19
ดนตรีสากล	1	00.96
ดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา	1	00.96
มานุษยดุริยางควิทยา	1	00.96
รวมผู้มีวุฒิกศึกษาด้านดนตรี	96	92.31
บริหารการศึกษา	1	00.96
นิเทศการศึกษาและพัฒนา- หลักสูตร	1	00.96
เทคโนโลยีทางการศึกษา	2	01.92
ภาษาไทย	1	00.96
ครุศาสตร์	2	01.92
รวมผู้มีวุฒิกศึกษาด้านอื่นๆ	8	07.69
รวมทั้ง 2 ด้าน	104	100

จากตารางที่ 10 พบว่าครูคนไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.31) มีวุฒิทางการศึกษาด้านคนตรี โดยมีวุฒิทางสาขาครุศึกษาศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 38.16) รองลงมาสาขาครุวิชาศไทย (ร้อยละ 30.77) สาขาคนตรีศึกษา (ร้อยละ 20.19) สาขาคนตรีสากล (ร้อยละ 0.96) สาขาคนตรีศึกษาศิลปะไทยศึกษา (ร้อยละ 0.96) สาขามานุษยครุวิชาศ (ร้อยละ 0.96) ตามลำดับ ส่วนครูที่สอนคนตรีไทยแต่ไม่มีวุฒิทางด้านคนตรีมีอยู่เป็นจำนวนน้อย (ร้อยละ 7.69) ได้แก่ สาขาบริหารการศึกษา (ร้อยละ 0.96) สาขานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร (ร้อยละ 0.96) สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 1.92) สาขาภาษาไทย (ร้อยละ 0.96) และสาขาครุศาสตร์ (ร้อยละ 1.92)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูคนไทย จำแนกตามความถนัดเฉพาะด้านในการปฏิบัติคนตรีไทย

ความถนัดเฉพาะด้านในการปฏิบัติคนตรีไทย	จำนวน	ร้อยละ
ด้านปีพาทย์	35	33.65
ด้านเครื่องสาย	45	43.27
ด้านขับร้อง	24	23.08
รวม	104	100

จากตารางที่ 11 พบว่าครูคนไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ มีความถนัดในการปฏิบัติด้านเครื่องสาย (ร้อยละ 43.27) รองลงมามีความถนัดด้านปีพาทย์ (ร้อยละ 33.65) ส่วนผู้ที่ความถนัดด้านขับร้องมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 23.08)

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูคนไทย จำแนกตามแหล่งการรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย

แหล่งการรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันการศึกษาที่จบมา	46	44.23
กรมสามัญศึกษา	32	30.77
ทบวงมหาวิทยาลัย	32	30.77
เพื่อนนักคนตรี	15	14.42
จากสื่อต่าง ๆ	16	15.38
ผู้บริหารโรงเรียนที่สอนอยู่	7	06.73
รวม	104	100

จากตารางที่ 12 พบว่าครูคนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้รับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยจากสถาบันการศึกษาที่จบมามากที่สุด (ร้อยละ 44.23) รับรู้จากกรมสามัญศึกษา และจากทบวงมหาวิทยาลัย เท่า ๆ กัน (ร้อยละ 30.77) รับรู้จากเพื่อนนักคนตรี (ร้อยละ 14.42) จากสื่อต่าง ๆ (ร้อยละ 15.30) ส่วนผู้บริหารเป็นแหล่งการรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.73)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนครูคนตรีไทย จำแนกตามการเข้ารับการอบรม / สัมมนา เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย

การเข้ารับการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอบรม	50	48.08
ผู้เคยเข้าอบรมสัมมนา	54	51.92
รวม	104	100
ในกลุ่มผู้เคยรับการอบรม		
จำแนกเป็น		
เคยอบรม 1 ครั้ง	17	31.48
เคยอบรม 2 ครั้ง	23	42.59
เคยอบรม 3 ครั้ง	9	16.67
เคยอบรม 4 ครั้ง	5	9.26
รวมผู้เคยเข้ารับการอบรม	54	100

จากตารางที่ 13 ครูคนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ไม่เคยเข้ารับการอบรมจำนวน 50 คน (ร้อยละ 48.08) มีผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย จำนวน 54 คน (ร้อยละ 51.92) และจากผู้เคยเข้ารับการอบรมมีผู้เข้ารับการอบรม 1 ครั้ง 17 คน (ร้อยละ 31.48) เข้ารับการอบรม 2 ครั้ง มากที่สุด 23 คน (ร้อยละ 42.59) มีผู้เข้ารับการอบรม 3 ครั้ง จำนวน 9 คน (ร้อยละ 16.67) และมีผู้เข้ารับการอบรมมากที่สุด 4 ครั้ง 5 คน (ร้อยละ 9.26)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับความเข้าใจที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย จำแนกตามจำนวน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		5	4	3	2				1
1.	ครุคนตรีไทยควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น	39	54	4	6	1	104	4.19	0.83
2.	การที่สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักปลัดทบวงเป็นผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นสิ่งที่ถูกต้อง	20	61	17	5	1	104	3.90	0.79
3.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในระดับมัธยม ควรให้กรมสามัญศึกษาเป็นผู้จัดทำ	29	50	17	8	0	104	3.96	0.86
4.	ผู้ที่จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ควรเป็นผู้ชำนาญคนตรีไทย โดยเฉพาะ	52	40	7	3	2	104	4.32	0.87
5.	นักวิชาการทางการศึกษาควรเป็นจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย	7	37	31	20	9	104	2.48	1.10
6.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนคนตรีไทยโดยตรง	45	40	15	3	1	104	4.23	0.86
7.	เมื่อมีหลักสูตรแล้วไม่จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยก็ได้	1	10	30	30	33	104	2.19	1.02

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
8.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยควรมีไว้สำหรับประเมินผู้ที่จะมาเป็นครูสอนดนตรีไทยเท่านั้น	4	29	39	32	0	104	3.04	0.86
9.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจะเป็นสิ่งที่ทำให้ครูดนตรีไทยมีความกังวลว่าจะสอนไม่ได้	7	38	34	21	4	104	2.37	1.00
10.	มาตรฐานการสร้างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยถือว่าเป็นนโยบายระดับชาติ	30	53	17	4	0	104	4.08	0.78
11.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่นำมากำหนดใช้ควรได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี	23	46	25	10	0	104	3.78	0.89
12.	การที่คณะรัฐมนตรีมีมตินำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาปรับใช้กับหลักสูตรในทุกระดับเป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้ว	29	51	15	9	0	104	3.96	0.88
13.	สำหรับดนตรีพื้นเมืองควรมีเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะของแต่ละภาคด้วย	31	58	14	1	0	104	4.14	0.67
14.	การกำหนดเกณฑ์ฯ ออกเป็น 12 ชั้นเทียบกับระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลถึงปริญญาเอกเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้ว	31	53	15	4	1	104	4.05	0.82

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
15.	การกำหนดชั้นของเกณฑ์มาตรฐาน ไม่ควรนำมาเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาทั่วไป	2	8	27	52	15	104	2.33	0.88
16.	การมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เป็นการยกระดับการศึกษาด้านคนตรีไทย	43	51	4	4	2	104	4.24	0.85
17.	การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นการตีกรอบในการสอนคนตรีไทยมากเกินไป คนตรีไทยจะไม่พัฒนาไปกว่าที่เป็นอยู่	12	32	38	18	4	104	2.71	1.01
18.	การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยออกเป็น เกณฑ์บทเพลง เกณฑ์ทฤษฎี และเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่ครอบคลุมเพียงพอแล้ว	9	55	30	10	0	104	3.61	0.78
19.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยประเภทบทเพลงควรแบ่งออกเป็น ด้านเป็พาทย์ , ด้านเครื่องสาย , ด้านขับร้อง , และด้านเครื่องหนัง	36	38	16	10	4	104	3.88	1.10

ตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจของครูคนตรีไทยต่อเกณฑ์มาตรฐานจำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	ครูคนตรีไทยควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น	37.50	51.92	3.85	5.77	0.96	100
2.	การที่สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักปลัดทบวงเป็นผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นสิ่งที่ถูกต้อง	19.23	58.65	16.35	4.81	0.96	100
3.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในระดับมัธยมควรให้กรมสามัญศึกษาเป็นผู้จัดทำ	27.44	48.08	16.35	7.69	0.00	100
4.	ผู้ที่จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยควรเป็นผู้ชำนาญคนตรีไทยโดยเฉพาะ	50.00	38.46	6.73	2.88	1.92	100
5.	นักวิชาการทางการศึกษาควรเป็นจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย	06.73	35.58	29.81	19.23	8.65	100
6.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนคนตรีไทยโดยตรง	43.67	38.46	14.42	2.88	0.96	100
7.	เมื่อมีหลักสูตรแล้วไม่จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยก็ได้	00.96	9.62	28.85	28.85	31.73	100

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
8.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยควรมีไว้สำหรับประเมินผู้ที่จะมาเป็นครูสอนคนตรีไทยเท่านั้น	03.85	27.88	37.50	30.77	0.00	100
9.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยจะเป็นสิ่งที่ทำให้ครูคนตรีไทยกังวลว่าจะสอนไม่ได้มาตรฐาน	06.73	36.54	32.69	20.19	3.85	100
10.	การสร้างเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยถือว่าเป็นนโยบายระดับชาติ	28.85	50.96	16.35	3.85	0.00	100
11.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่นำมากำหนดใช้ควรได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี	22.12	44.23	24.04	9.62	0.00	100
12.	การที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้นำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาปรับใช้กับหลักสูตรในทุกระดับเป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้ว	27.88	41.04	14.42	8.65	0.00	100
13.	สำหรับคนตรีพื้นเมือง ควรมีเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะของแต่ละภาคด้วย	29.81	55.77	13.46	0.96	0.00	100

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
14.	การที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานออกเป็น 12 ชั้น โดยมีการเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับปริญญาเอกเป็นเรื่องที่เหมาะสม	29.81	50.96	14.42	3.85	0.96	100
15.	การกำหนดชั้นของเกณฑ์มาตรฐาน ไม่ควรนำมาเปรียบเทียบระดับการศึกษาทั่วไป	1.92	7.69	25.96	50.00	14.42	100
16.	การมีเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยเป็นการยกระดับการศึกษาดนตรีไทย	41.35	41.04	3.85	3.85	1.92	100
17.	การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยเป็นการดีกรอบในการสอนดนตรีไทยมากเกินไป ดนตรีไทยจะไม่พัฒนาไปกว่าเดิม	11.54	30.77	36.54	17.31	3.85	100
18.	การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ออกเป็นเกณฑ์บทเพลง เกณฑ์ทฤษฎี และเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่เพียงพอแล้ว	8.65	52.88	28.85	9.62	0.00	100
19.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทบทเพลงควรแบ่งออกเป็น ด้านปีพาทย์ , ด้านเครื่องสาย , ด้านขับร้อง , และด้านเครื่องหนัง	34.62	36.54	15.38	9.62	3.85	100

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในด้านความเข้าใจ จากตารางที่ 14 และ 15 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจของครูคนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาชีพนครไทย มีดังนี้

ข้อ 1. ครูคนตรีไทยควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ โดยจำแนกตามร้อยละ มีครูเห็นด้วยร้อยละ 51.92 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 37.50 แต่ยังมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 5.77 ไม่แน่ใจร้อยละ 3.85 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 2 การที่สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักปลัดทบวงเป็นผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ โดยมีครูเห็นด้วยร้อยละ 58.65 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 19.23 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 16.35 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 4.81 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 3. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา ควรให้กรมสามัญเป็นผู้จัดทำ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 48.08 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 27.44 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 16.35 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 7.69 ตามลำดับ โดยไม่มีครูที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ 4. ผู้ที่จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคนตรีไทย โดยเฉพาะ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 50.00 เห็นด้วยร้อยละ 38.46 ตามลำดับ แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 6.73 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 2.88 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92

ข้อ 5. นักวิชาการทางการศึกษา ควรเป็นผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 ซึ่งมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 35.57 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 19.23 แต่ยังมีครูที่ไม่แน่ใจร้อยละ 29.81 ครูที่เห็นด้วยร้อยละ 8.65 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 6.73 ตามลำดับ

ข้อ 6. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนคนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่

กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 43.67 และเห็นด้วยร้อยละ 38.46 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 14.42 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 2.88 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 7. เมื่อมีหลักสูตรแล้วไม่จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานก็ได้ เมื่อนำแบบสอบถามมา แจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.19 ซึ่งมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า ครูไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 31.73 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 28.85 และมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 28.85 เช่นกัน แต่มีครูที่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 9.62 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 8. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ควรมีไว้สำหรับประเมินผู้ที่จะเป็นครูสอนคนตรีไทยเท่านั้นเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.04 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า ครูไม่แน่ใจร้อยละ 37.50 มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 30.77 มีครูเห็นด้วยร้อยละ 27.88 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

ข้อ 9. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เป็นสิ่งที่ทำให้ครูคนตรีไทยกังวลว่าจะสอนไม่ได้มาตรฐาน เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.37 ซึ่งมีค่าน้อย เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 36.54 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 20.19 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 32.69 ครูเห็นด้วยร้อยละ 6.37 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

ข้อ 10. การสร้างเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยถือว่าเป็นนโยบายระดับชาติ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีความถี่เท่ากับ 4.08 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 50.96 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 28.85 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 16.35 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

ข้อ 11. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่นำมากำหนดใช้ ควรได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ เมื่อ นำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.78 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 44.23 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 22.12 ไม่แน่ใจร้อยละ 24.04 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 9.62 ตามลำดับ

ข้อ 12. คณะรัฐมนตรีมีมติให้นำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย มาปรับใช้กับหลักสูตรในทุกระดับ เป็นเรื่องที่ต้อง เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.96 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า

ครูเห็นด้วยร้อยละ 41.04 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 27.88 แต่มีครูที่ไม่แน่ใจร้อยละ 14.42 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 8.65 ตามลำดับ

ข้อ 13. สำหรับคนตรีพื้นเมือง ควรมีเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะของแต่ละภาคด้วยเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 4.14 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 55.77 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 29.81 แต่ยังมีครูที่ไม่แน่ใจร้อยละ 13.46 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 14. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานออกเป็น 12 ชั้น โดยมีการเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับปริญญาเอก เป็นเรื่องที่เหมาะสม เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 4.05 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 50.96 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 29.81 แต่มีครูที่ยังไม่แน่ใจร้อยละ 14.42 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 3.85 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 15. การกำหนดขั้นของเกณฑ์มาตรฐาน ไม่ควรนำมาเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาทั่วไปเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.33 ซึ่งมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 50.00 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 14.42 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.96 เห็นด้วยร้อยละ 7.69 และ เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 16. การมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เป็นการยกระดับมาตรฐานคนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีความถี่เท่ากับ 4.24 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละ พบว่าครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 41.35 เห็นด้วยร้อยละ 41.04 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 3.85 เท่ากับครูที่ไม่เห็นด้วย และครูไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 17. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เป็นการดีที่กรอบการสอนคนตรีไทยมากเกินไป คนตรีไทยจะพัฒนาไปกว่าที่เป็นอยู่ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.71 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูไม่แน่ใจร้อยละ 36.54 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 30.77 เห็นด้วยร้อยละ 17.31 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 3.85ตามลำดับ

ข้อ 18. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ออกเป็นเกณฑ์บทเพลง เกณฑ์ทฤษฎี เกณฑ์การประเมิน เป็นการเพียงพอแล้วเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.61 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่า

ร้อยละ พบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 52.88 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 8.65 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 28.85 มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 9.62 ตามลำดับ

ข้อ 19. เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทบทเพลง ควรแบ่งออกเป็นด้านปีพาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง และด้านเครื่องหนังเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 36.54 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 34.62 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 15.38 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 9.62 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ของครูคนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานจำแนกตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	ครูที่สอนคนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาควรได้รับรู้เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาแล้วจากการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	24	55	14	11	0	104	3.88	0.85
2.	ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา	6	20	14	43	21	104	2.49	1.18
3.	การที่ครูคนตรีไทยไม่ได้รับรู้เรื่องเกณฑ์อย่างกว้างขวางเนื่องจากเพิ่งมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาได้เพียง 5 ปีเท่านั้น	20	40	28	14	2	104	3.60	1.00
4.	หน่วยงานที่ควรจัดการอบรมเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยให้กับครูได้แก่ สำนักมาตรฐานการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย	17	41	31	15	0	104	3.58	1.35
5.	ผู้บริหารควรรับรู้เรื่องเกณฑ์ ฯ เพื่อสนับสนุนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์ ฯ	32	54	15	2	1	104	4.09	0.78
6.	ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องเกณฑ์ ฯ	1	23	18	39	23	104	2.42	1.09

ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ของครุคนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานจำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	ครูที่สอนคนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาควรได้รับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาแล้วจากการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	23.08	52.88	13.46	10.58	0.00	100
2.	ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา	5.77	19.23	13.46	41.35	20.19	100
3.	การที่ครุคนตรีไทยไม่ได้รับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานอย่างกว้างขวางเนื่องจากการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาได้เพียง 5 ปี เท่านั้น	19.23	38.46	26.92	13.46	1.92	100
4.	หน่วยงานที่ควรจัดการอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยให้กับครู ได้แก่ สำนักมาตรฐานการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย	16.35	39.42	29.81	14.42	0.00	100
5.	ผู้บริหารควรรับรู้เรื่องเกณฑ์ ฯ เพื่อสนับสนุนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์	30.77	51.92	14.42	1.92	0.96	100
6.	ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องเกณฑ์ ฯ	00.96	22.11	17.31	37.50	22.11	100

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในด้านการรับรู้ จากตารางที่ 16 และ 17 พบว่าความคิดเห็นของครูคนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาชีพ คนตรีไทย มีดังนี้

ข้อ 1. ครูที่สอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา ควรรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาแล้วจากการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกข้อมูลตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 52.88 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 23.80 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 13.46 และมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 10.58 ตามลำดับ

ข้อ 2. ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ในสถาบันอุดมศึกษา เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 ซึ่งมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 41.35 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 20.19 แต่ยังมีครูเห็นด้วยร้อยละ 19.23 มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 13.46 และครูที่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 5.77 ตามลำดับ

ข้อ 3. การที่ครูคนตรีไทยไม่ได้รับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานอย่างกว้างขวาง เนื่องจากการจัดทำเกณฑ์ฯ เริ่มทำมาได้เพียง 5 ปี เท่านั้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 38.46 และมีครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 19.23 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 26.92 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 13.46 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 4. หน่วยงานที่ควรจัดการอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยให้กับครู ได้แก่ สำนักมาตรฐานการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 39.42 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 16.35 แต่ยังมีไม่แน่ใจร้อยละ 29.81 และครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 14.42 ตามลำดับ

ข้อ 5. ผู้บริหาร โรงเรียน ควรรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้วย เพื่อจะได้ สนับสนุนการสอนคนตรีไทยให้เป็นไปตามเกณฑ์ฯ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 51.92 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง 30.17 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 14.42 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 1.92 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 6. ผู้บริหาร ไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 ซึ่งมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครู

ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 37.50 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 22.11 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 22.11 มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 17.31 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาตรฐานมาปรับใช้ในการสอนครุคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามจำนวนความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	เกณฑ์ ๔คนตรีไทยควรนำไปปรับใช้ในหลักสูตรวิชาคนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น	4	17	21	38	24	104	2.41	1.12
2.	เกณฑ์ ๑ คนตรีไทยทำให้สามารถกำหนดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น	34	44	18	8	0	104	4.00	0.90
3.	เกณฑ์ในด้านต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้เป็นเนื้อหาในการสอนคนตรีไทยได้เป็นอย่างดี	27	53	15	9	0	104	3.94	0.86
4.	เกณฑ์๔คนตรีไทยทำให้การกำหนดเนื้อหาสอดคล้องกัน ในทุกระดับการศึกษา	33	57	10	4	0	104	4.14	0.74
5.	เกณฑ์๔คนตรีไทยจะทำให้การสอนคนตรีไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ	40	53	5	4	2	104	4.20	0.85
6.	เกณฑ์๔คนตรีไทยทำให้มีแนวทางการประเมินที่ชัดเจนยิ่งขึ้น	40	57	5	2	0	104	4.30	0.62
7.	การมีเกณฑ์๔คนตรีไทยทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการศึกษาต่อด้านคนตรีไทยในระดับสูงได้ชัดเจนขึ้น	44	52	4	4	0	104	4.31	0.72

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาปรับใช้กับการสอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	เกณฑ์ ๔คนตรีไทยควรนำไปปรับใช้ในหลักสูตรวิชาคนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น	3.85	16.35	20.19	36.53	23.08	100
2.	เกณฑ์ ๔ คนตรีไทยทำให้สามารถกำหนดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น	32.69	42.31	17.31	07.69	00.00	100
3.	เกณฑ์ในด้านต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้เป็นเนื้อหาในการสอนคนตรีไทยได้เป็นอย่างดี	25.96	50.96	14.42	08.65	00.00	100
4.	เกณฑ์๔คนตรีไทยทำให้การกำหนดเนื้อหาสอดคล้องกันในทุกระดับการศึกษา	31.73	54.81	9.62	03.84	00.00	100
5.	เกณฑ์๔คนตรีไทยจะทำให้การสอนคนตรีไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ	38.46	50.96	04.81	03.85	01.92	100
6.	เกณฑ์๔คนตรีไทยทำให้มีแนวทางการประเมินที่ชัดเจนยิ่งขึ้น	38.46	54.81	04.81	01.92	00.00	100
7.	การมีเกณฑ์๔คนตรีไทยทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการศึกษาต่อด้านคนตรีไทยในระดับสูงได้ชัดเจนขึ้น	42.31	50.00	03.81	03.85	00.00	100

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในด้านการนำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยไปปรับใช้กับการสอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา จากตารางที่ 18 และ 19 พบว่าความคิดเห็นของครูคนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาชีพนคนตรีไทย มีดังนี้

ข้อ 1. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยควรนำไปปรับใช้กับหลักสูตรวิชาคนตรีไทย ควรนำไปปรับใช้กับหลักสูตรวิชาคนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 ซึ่งมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 36.53 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 23.08 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 20.19 มีครูเห็นด้วยร้อยละ 16.35 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

ข้อ 2. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ทำให้สามารถกำหนดหลักสูตรวิชาคนตรีไทย ในระดับมัธยมศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 4.00 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 42.31 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 32.69 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 17.31 และมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 7.69 ตามลำดับ

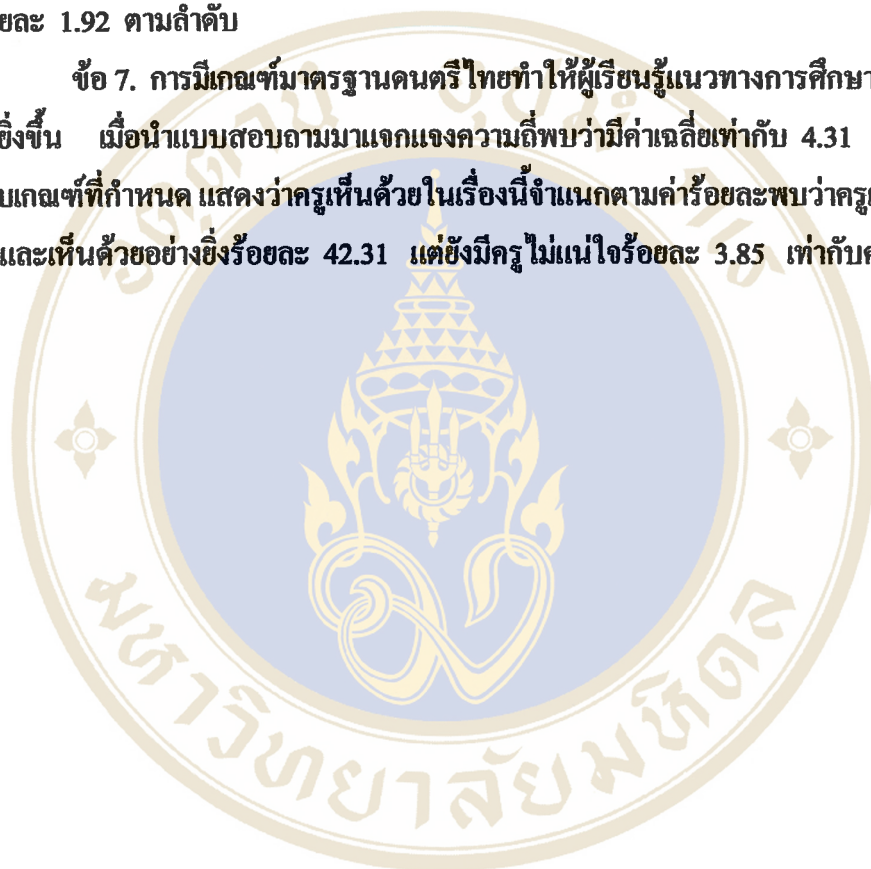
ข้อ 3. เกณฑ์ด้านต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้เป็นเนื้อหาการสอนคนตรีไทยปฏิบัติได้เป็นอย่างดีเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 50.96 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 25.96 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 14.42 มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 8.65 ตามลำดับ

ข้อ 4. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ทำให้การกำหนดเนื้อหาคนตรีไทยมีความสอดคล้องกันได้ในทุกระดับการศึกษา เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 4.14 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 54.81 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 31.73 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 9.62 และมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 3.84 ตามลำดับ

ข้อ 5. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ทำให้การสอนคนตรีไทยไปเป็นในทิศทางเดียวกันเมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 50.69 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 38.46 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 4.81 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 3.85 และมีครูไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 6. เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ทำให้มีแนวทางในการประเมินผลการสอนคนตรีไทยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ซึ่งมีความถี่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 54.81 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 38.46 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 4.81 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 7. การมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยทำให้ผู้เรียนรู้แนวทางการศึกษาต่อในระดับสูงชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ซึ่งมีความถี่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้จำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 50.00 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 42.31 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 3.85 เท่ากับครูที่ไม่เห็นด้วย

**4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย
ชั้น 4-6**

4.3.1 ความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้นที่ 4 ด้านปีพาทย์ , เครื่องสาย , ขับร้อง

ตารางที่ 20 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยชั้น 4 ด้านปีพาทย์จำแนกตามจำนวนตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	การกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้าและหน้าทับพิเศษได้เหมาะสมแล้วเพราะเป็นเพลงหลักของปีพาทย์	12	52	14	22	4	104	3.44	1.26
2.	ยังไม่ควรกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า เพราะยากต้องใช้เวลาฝึกมาก เกินความสามารถของผู้เรียน	13	22	17	52	0	104	2.96	1.10
3.	การให้บรรเลงเพลงสามชั้น 2 เพลง เพลงสองชั้น 1 เพลง และ เพลงดับ 1 ดับ เป็นการเพียงพอแล้วในชั้นนี้	12	46	26	20	0	104	3.48	0.93

ตารางที่ 21 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	การกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า และหน้าทับพิเศษได้เหมาะสมแล้ว เพราะเป็นเพลงหลักของปีพาทย์	11.54	50.00	13.46	21.15	3.85	100
2.	ยังไม่ควรกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า เพราะยากต้องใช้เวลาฝึกมาก เกินความสามารถของผู้เรียน	12.50	21.15	16.35	50.00	0.00	100
3.	การให้บรรเลงเพลงสามชั้น 2 เพลง เพลงสองชั้น 1 เพลง และเพลงดับ 1 ดับ เป็นการเพียงพอแล้วในขั้นนี้	11.54	44.24	25.00	19.23	0.00	100

จากตารางที่ 20 และตารางที่ 21 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. การกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า และหน้าทับพิเศษได้ เหมาะสมแล้ว เพราะเป็นเพลงหลักของปีพาทย์ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.44 ซึ่งมีค่าปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ โดยมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 13.46 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 50.00 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 21.15 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 3.85 ตามลำดับ ในข้อนี้มีสิ่งที่น่าสนใจที่คาดว่าครูส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 50.00 แสดงว่าครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเรื่องนี้

ข้อ 2. ยังไม่ควรกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า เพราะยาก ต้องใช้เวลาในการฝึกมาก เกินความสามารถของผู้เรียน เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.96 ซึ่งมีค่าปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูไม่แน่ใจร้อยละ 16.35 แต่มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 50.00 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ

12.50 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 12.50 ตามลำดับ เนื่องจากคำถามเป็นตัวลงเป็นที่น่าสังเกตว่าครูไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ร้อยละ 50.00 แสดงว่าครูส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

ข้อ 3. การให้บรรเลงเพลงสามชั้น 2 เพลง เพลงสองชั้น 1 เพลง และเพลงดับ 1 เพลง เป็นการเพียงพอแล้วในขั้นนี้ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.48 ซึ่งมีค่าปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.00 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 44.24 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.23 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าในเรื่องนี้ มีครูเห็นด้วยถึงร้อยละ 44.24 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 แสดงว่าครูส่วนใหญ่เห็นด้วย

ตารางที่ 22 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามความถี่ คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	ที่กำหนดให้ต้องบรรเลงเพลงดับต้น เพลงฉิ่ง สามชั้น เหมาะสมดีแล้ว เพราะทำให้มีพื้นฐานในการบรรเลงเครื่องสายได้ดีขึ้น	18	50	17	19	0	104	3.64	0.97
2.	ยังไม่สามารถให้บรรเลงเพลงดับต้น เพลงฉิ่ง สามชั้น เพราะมีหลายเพลง จำยาก ทำให้ผู้บรรเลงเบื่อง่าย	11	27	21	43	2	104	2.98	1.08
3.	การกำหนดเพลงในด้านเครื่องสาย ให้เหมือนกับด้านปี่พาทย์ทำให้สามารถบรรเลงร่วมกันได้	21	60	12	11	0	104	3.88	0.85

ตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	ที่กำหนดให้ต้องบรรเลงเพลงระดับต้นเพลงถึง สามชั้น เหมาะสมดีแล้วเพราะทำให้มีพื้นฐานในการบรรเลงเครื่องสายได้ดีขึ้น	17.31	48.08	16.35	18.27	0.00	100
2.	ยังไม่ควรให้บรรเลงเพลงระดับต้นเพลงถึงสามชั้น เพราะมีหลายเพลง จำยาก ทำให้ผู้บรรเลงเบื่อง่าย	10.58	25.96	20.19	41.35	1.92	100
3.	การกำหนดเพลงในด้านเครื่องสายให้เหมือนด้านปี่พาทย์ทำให้สามารถบรรเลงร่วมกันได้	20.19	57.69	11.54	10.58	0.00	100

จากตารางที่ 22 และ 23 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้นที่ 4 ด้านเครื่องสายตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. ที่กำหนดให้ต้องบรรเลงเพลงระดับต้นเพลงถึง สามชั้น เหมาะสมดีแล้ว เพราะทำให้มีพื้นฐานในการบรรเลงเครื่องสายได้ดีขึ้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละว่าครูเห็นด้วยร้อยละ 48.08 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 17.31 แต่มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 18.27 และไม่แน่ใจร้อยละ 16.35 ตามลำดับ

ข้อ 2. ยังไม่ควรให้บรรเลงเพลงระดับต้นเพลงถึง สามชั้น เพราะมีหลายเพลง จำยาก ทำให้ผู้บรรเลงเบื่อง่าย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ แต่เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครูไม่แน่ใจร้อยละ 20.19 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 41.35 ครูเห็นด้วยร้อยละ 25.94 ครูเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ร้อยละ 10.58 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 แต่เนื่องจากคำถามในข้อนี้เป็นตัวลวง และมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 41.35 แสดงว่าครูส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย

ข้อ 3. การกำหนดเพลงในด้านเครื่องสาย ให้เหมือนด้านปี่พาทย์ ทำให้สามารถร่วมบรรเลงร่วมกันได้ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 57.69 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 20.19 แต่ยังมีครูไม่แน่ใจร้อยละ 11.54 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 10.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลง ตามเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ชั้น 4 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	บทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เหมาะสมดีแล้ว	2	54	26	16	6	104	3.29	0.95
2.	บทเพลงที่กำหนดในชั้น 4 เป็นเพลงที่มีเนื้อยาวร้องยาก	3	21	25	54	1	104	2.72	0.89
3.	ควรกำหนดบทเพลงด้านขับร้องให้ตรงกับด้านปี่พาทย์และเครื่องสาย เพื่อให้ขับร้องและบรรเลงร่วมกันได้	18	70	14	1	1	104	4.00	0.66

ตารางที่ 25 แสดงความคิดเห็นของครุดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	บทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เหมาะสมดีแล้ว	1.92	51.92	25.00	15.34	5.77	100
2.	บทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เป็นเพลงที่มีเอื้อนยาวร้องยาก	2.88	20.19	24.04	51.92	0.96	100
3.	ควรกำหนดบทเพลงด้านขับร้องให้ตรงกับด้านเป่าพาทย์และเครื่องสายเพื่อให้ขับร้องและบรรเลงร่วมกันได้	17.31	67.31	13.46	0.96	0.96	100

จากตารางที่ 24 และตารางที่ 25 แสดงความคิดเห็นของครุดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. บทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เหมาะสมดีแล้ว เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.29 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครุไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครุไม่แน่ใจร้อยละ 25.00 แต่มีครุเห็นด้วยร้อยละ 51.92 ครุไม่เห็นด้วยร้อยละ 15.34 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 5.77 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 ตามลำดับ จากค่าร้อยละที่มีครุเห็นด้วยถึงร้อยละ 51.92 แสดงว่ามีครุส่วนใหญ่เห็นด้วย

ข้อ 2. บทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เป็นเพลงที่มีเอื้อนยาว ร้องยาก เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.72 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครุไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่าครุไม่แน่ใจร้อยละ 24.04 แต่มีครุไม่เห็นด้วยร้อยละ 51.92 ครุเห็นด้วยร้อยละ 20.19 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 2.88 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0.96 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละพบว่าครุไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ 51.92 แสดงว่าครุส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

ข้อ 3. ควรกำหนดบทเพลงด้านข้างร้องให้ตรงกับด้านปีพาทย์ และเครื่องสาย เพื่อให้
 ข้างร้องและบรรเลงร่วมกันได้ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00
 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบ
 ว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 67.31 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 17.31 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 13.46
 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0.96 เท่ากับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบท
 เพลงชั้นที่ 5 ด้านปีพาทย์ เครื่องสาย ข้างร้อง
 ตารางที่ 26 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐาน
 ดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	มีความจำเป็นที่ต้องบรรเลง โหม โรงเย็นได้ เพราะต้องใช้ในพิธีการ ต่าง ๆ	13	48	16	24	3	104	3.42	1.06
2.	การกำหนดเพลงเถาในชั้น 5 เพลง เดิวน้อยเกินไป	4	38	28	34	0	104	3.12	0.91

ตารางที่ 27 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	มีความจำเป็นที่ต้องบรรเลงเพลงโหมโรงเย็นได้ เพราะต้องใช้ในพิธีการต่าง ๆ	12.50	46.15	15.34	23.08	2.88	100
2.	การกำหนดเพลงเถา ในชั้น 5 เพลงเดียว น้อยเกินไป	3.85	36.54	26.92	32.69	0.00	100

จากตารางที่ 26 และตารางที่ 27 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านปีพาทย์ ที่จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. มีความจำเป็นที่ต้องบรรเลงเพลงโหมโรงเย็นได้ เพราะต้องใช้ในพิธีการต่าง ๆ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูไม่แน่ใจร้อยละ 15.34 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 46.15 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 23.08 ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 12.50 ครูไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 2.88 เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละพบว่า มีครูส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 46.15 แสดงว่าครูส่วนใหญ่เห็นด้วย

ข้อ 2. การกำหนดเพลงเถาในชั้น 5 เพลงเดียว มีจำนวนน้อยเกินไป เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูไม่แน่ใจร้อยละ 26.92 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 36.54 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 32.69 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละระหว่างครูเห็นด้วยกับครูไม่เห็นด้วยและครูไม่แน่ใจมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 28 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐาน
คนตรีไทย ชั้น 5 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	ในชั้นนี้ควรใช้โหมโรงไอยเรศ เป็นเพลงโหมโรงเพลงเดียวพอ	12	51	27	14	0	104	3.59	0.86
2.	เพลงเถาทั้ง 5 เพลง เพียงพอ สำหรับบรรเลงในชั้นนี้	12	48	26	18	0	104	3.52	0.91
3.	เพลงมหาฤกษ์และมหาชัย ทาง ไทย ควรกำหนดไว้ในเกณฑ์ของ ปี่พาทย์	12	60	19	13	0	104	3.68	0.83
4.	การใช้เพลงเต่ากินผักนึ่ง สองชั้น เป็นเพลงลาในชั้น 5 เหมาะสมดี แล้ว	19	62	15	8	0	104	3.88	0.79

ตารางที่ 29 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ร้อยละ	รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
		ร้อยละ						
1.	ในชั้นนี้ควรใช้เพลงโหมโรงโอยเรศเป็นเพลงโหมโรงเพลงเดียวก็พอ	11.54	49.04	25.96	13.46	0.00	100	
2.	เพลงเถาทั้ง 5 เพลง เพียงพอสำหรับบรรเลงในชั้นนี้	11.54	46.15	25.00	17.31	0.00	100	
3.	เพลงมหาฤกษ์และเพลงมหาชัย ทางไทย ควรกำหนดไว้ในเกณฑ์ของปีพาทย์	11.54	51.69	18.27	12.50	0.00	100	
4.	การใช้เพลงเต่ากินผักกูด สองชั้น เป็นเพลงลาในชั้น 5 เหมาะสมดีแล้ว	18.57	59.62	14.42	7.69	0.00	100	

จากตารางที่ 28 และตารางที่ 29 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทย เกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านเครื่องสาย ที่จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. ในชั้นนี้ควรใช้เพลงโหมโรงโอยเรศ เป็นเพลงโหมโรงเพลงเดียวก็พอ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 49.04 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.96 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 13.46 และครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 ตามลำดับ

ข้อ 2. เพลงเถา 5 เพลง เพียงพอสำหรับการบรรเลงในชั้นนี้ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 46.15 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.00 มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 17.31 และครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 ตามลำดับ

ข้อ 3. เพลงมหาฤกษ์ และเพลงมหาชัยทางไทย ควรกำหนดไว้ในเกณฑ์ด้านปีพาทย์ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่

กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 51.69 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 18.27 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 12.50 และครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 ตามลำดับ

ข้อ 4. การใช้เพลงเต่ากินผักบุ้ง สองชั้น เป็นเพลงลาในชั้น 5 เหมาะสมดีแล้ว เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 59.062 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 18.57 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 14.42 และมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 7.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงความคิดเห็นของครูคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ชั้น 5 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	ดับวิวาท์พระสมุทรครุกำหนดไว้ ในชั้น 4	7	66	27	4	0	104	3.73	0.64
2.	เพลงเขมรโพธิสัตว์ควรรให้ขับร้อง ทั้งเถา	9	42	23	30	0	104	3.29	0.98
3.	นอกจากเพลงลาวดวงเดือนและ เพลงเต่ากินผักบุ้งแล้วควรรให้มีเพลง สองชั้นอื่น ๆ อีก 3 เพลง	15	59	19	10	1	104	3.74	0.85

ตาราง 31 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐาน
ดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	ดับวิวาท์พระสมุทรควรกำหนดไว้ใน ชั้น 4	6.73	63.46	25.96	3.85	0.00	100
2.	เพลงเขมร โปริสสัตว์ควรให้ขับร้องทั้งเถา	8.65	40.39	22.12	28.85	0.00	100
3.	นอกจากเพลงลาวดวงเดือนและเพลง เต่ากินผักบึงแล้วควรให้มีเพลงสองชั้น อื่น ๆ อีก 3 เพลง	14.42	56.73	18.27	9.62	0.96	100

จากตารางที่ 30 และตารางที่ 31 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 5 ด้านขับร้อง ที่จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. ดับวิวาท์พระสมุทรควรกำหนดไว้ในชั้น 4 เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 63.46 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 6.73 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.96 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

ข้อ 2. เพลงเขมร โปริสสัตว์ควรให้ขับร้องทั้งเถา เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 40.39 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 20.85 ไม่แน่ใจร้อยละ 22.12 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 8.65 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละพบว่าครูส่วนใหญ่ร้อยละ 40.39 เห็นด้วยในเรื่องนี้

ข้อ 3. นอกจากเพลงลาวดวงเดือน และเพลงเต่ากินผักบึงแล้ว ควรให้มีเพลงสองชั้นอื่น ๆ อีก 3 เพลง เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า มีครูเห็น

ด้วยร้อยละ 56.73 และ เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 14.42 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 18.27 มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 9.62 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้นที่ 6 ด้านปีพาทย์ เครื่องสาย และขับร้อง

ตารางที่ 32 แสดงความคิดเห็นของครูคนไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐาน คนตรีไทย ชั้น 6 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	ในชั้นนี้กำหนดให้บรรเลงเพลงช้า 2 เพลง เพลงเรื่อง 2 เพลง เหมาะสมดีแล้ว	15	43	31	13	2	104	3.54	0.95
2.	เพลงโหมโรงควรเป็นโหมโรงโอยเรตมากกว่าโหมโรงกระเต	16	39	36	13	0	104	3.56	0.90
3.	กำหนดให้บรรเลงเพลงเถาเพียง 3 เพลง น้อยเกินไป	11	58	13	20	2	104	3.54	0.98

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นของครุดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านปีพาทย์ จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
1.	ในขั้นนี้กำหนดให้บรรเลงเพลงซ้ำ 2 เพลงเหมาะสมแล้ว	14.42	41.34	29.81	12.50	1.92	100
2.	เพลงโหมโรงควรเป็นโหมโรงโอยเรศมากกว่าเพลงโหมโรงกระแต	15.34	37.50	34.62	12.50	0.00	100
3.	กำหนดให้เพลงเถา 3 เพลง น้อยเกินไป	10.58	55.77	12.50	19.23	1.92	100

จากตารางที่ 32 และตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นของครุดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านปีพาทย์ ที่จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. ในขั้นนี้ กำหนดให้บรรเลงเพลงซ้ำ 2 เพลง เหมาะสมแล้ว เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.54 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 41.34 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 14.42 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 29.81 ครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 12.50 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 2. เพลงโหมโรงควรเป็นเพลงโหมโรงโอยเรศมากกว่าเพลงโหมโรงกระแต เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.56 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 37.50 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 15.34 ไม่แน่ใจร้อยละ 34.62 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

ข้อ 3. การกำหนดให้มีเพลงเถา 3 เพลง น้อยเกินไป เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.54 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 55.77 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 10.85 แต่มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.23 ครูไม่แน่ใจร้อยละ 12.50 และมีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับ การกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	เพลงโหมโรงทั้ง 2 เพลงหายไปไม่ เหมาะกับชั้นนี้ ควรกำหนดเพลง โหมโรงที่มีความยาวและยากขึ้น	1	31	34	36	2	104	2.93	0.87
2.	กำหนดเพลงเถาไว้ 2 เพลง น้อย ไป ควรมีประมาณ 5 เพลงเป็น อย่างน้อย	9	40	34	19	2	104	3.34	0.94
3.	ในชั้น 6 ใช้เพลงพระอาทิตย์ ชิงดวงเป็นเพลงลาทั้งในค่านปี พาทย์และเครื่องสายเหมาะสม แล้ว	12	51	26	13	2	104	3.56	0.92

ตารางที่ 35 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านเครื่องสาย จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ร้อยละ	รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
1.	เพลงโหมโรงทั้ง 2 เพลงง่ายไป ไม่เหมาะกับชั้นนี้ ควรกำหนดเพลงโหมโรงที่มีความยาวและยากขึ้น	0.96	29.81	32.69	34.62	1.92	100	
2.	กำหนดเพลงเถาไว้ 2 เพลงน้อยไป ควรมีประมาณ 5 เพลงเป็นอย่างน้อย	8.65	38.46	32.69	18.27	1.92	100	
3.	ในชั้น 6 ใช้เพลงพระอาทิตย์ชิงดวงเป็นเพลงลา ทั้งในด้านปีพาทย์และเครื่องสายเหมาะสมแล้ว	11.54	49.04	25.00	12.50	1.92	100	

จากตารางที่ 34 และตารางที่ 35 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านเครื่องสาย ที่จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. เพลงโหมโรงทั้ง 2 เพลงง่ายไปไม่เหมาะสมกับชั้นนี้ ควรกำหนดเพลงโหมโรงให้มีความยาวและยากขึ้น เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.06 ซึ่งมีค่าปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครู ไม่แน่ใจร้อยละ 32.69 แต่มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 34.62 และมีครูเห็นด้วย 29.81 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 2. การกำหนดเพลงเถาไว้ 2 เพลงน้อยไป ควรมีประมาณ 5 เพลงเป็นอย่างน้อย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.34 ซึ่งมีค่าปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 32.69 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 38.46 ครู ไม่เห็นด้วยร้อยละ 18.27 ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 8.65 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ข้อ 3. ในขั้นที่ 6 ใช้เพลงพระอาทิตย์ชิงดวงเป็นเพลงลา ทั้งในด้านปีพาทย์และด้านเครื่องสาย เหมาะสมแล้ว เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.56 ซึ่งมีค่ามากเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้อยละพบว่า มีครูเห็นด้วยร้อยละ 49.04 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 11.54 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.00 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 12.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	บทเพลงด้านขับร้องที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว	6	51	29	18	0	104	3.43	0.84
2.	ควรมีบทเพลงด้านขับร้องให้มากกว่านี้	10	22	27	45	0	104	2.97	1.01

ตารางที่ 37 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	บทเพลงด้านขับร้องที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว	5.73	49.04	27.88	17.31	0.00	100
2.	ควรมีบทเพลงด้านขับร้องให้มากกว่านี้	9.62	21.15	25.96	43.27	0.00	100

จากตารางที่ 36 และ 37 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลง ตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 6 ด้านขับร้อง จำแนกตามจำนวนความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. เพลงด้านขับร้องที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 3.43 ซึ่งมีความปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 27.88 แต่มีครูเห็นด้วยร้อยละ 49.04 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 17.31 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 5.73 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละครูส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 49.04

ข้อ 2. ควรมีบทเพลงในด้านขับร้องให้มากกว่านี้ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่ามีความถี่เท่ากับ 2.97 ซึ่งมีความปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูไม่แน่ใจในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูไม่แน่ใจร้อยละ 25.96 แต่มีครูไม่เห็นด้วยร้อยละ 43.27 มีครูเห็นด้วย 21.15 เห็นด้วยอย่างยิ่ง 9.62 พิจารณาจากค่าร้อยละพบว่าครูส่วนใหญ่ร้อยละ 43.27 ไม่เห็นด้วย

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการกำหนดบทเพลงชั้นที่ 4 – 6 ด้านทฤษฎีดนตรีไทย

ตารางที่ 38 แสดงความคิดเห็นของครูดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดความรู้ทั่วไปในด้านทฤษฎีดนตรีไทยตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4 – 6 จำแนกตามจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 38

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		5	4	3	2	1			
1.	ความรู้เกี่ยวกับประวัติของดนตรีไทย	30	71	1	0	2	104	4.22	0.65
2.	ความเป็นมาและพัฒนาการของดนตรีไทย	34	65	3	0	2	104	4.24	0.68
3.	การจัดประเภทเครื่องดนตรีไทย	33	68	1	0	2	104	4.25	0.66
4.	การประสมวงดนตรีไทย	44	56	2	0	2	104	4.35	0.70
5.	ลักษณะของเพลงไทย	38	59	4	2	1	104	4.26	0.71
6.	รูปแบบและโครงสร้างของเพลงไทย	50	46	7	1	0	104	4.39	0.65
7.	บทเพลงที่สำคัญ	38	59	7	0	0	104	4.30	0.58
8.	การนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ	42	55	5	2	0	104	4.32	0.65
9.	ศัพท์สังคีต	44	56	4	0	0	104	4.38	0.56
10.	ทฤษฎีดนตรีไทยและทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย	42	58	4	0	0	104	4.37	0.55
11.	วรรณคดีดนตรีไทยในด้านรูปแบบความเป็นมาของบทเพลงจินตนาการในการประพันธ์เพลง	30	52	17	5	0	104	4.03	0.80
12.	ทฤษฎีเบื้องต้นดนตรีตะวันตก ทฤษฎีโน้ตสากล ศัพท์ดนตรีที่ช่วยอธิบายในการจดบันทึก	35	48	15	6	0	104	4.08	0.84

ตารางที่ 39 แสดงความคิดเห็นของครุดนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดความรู้ทั่วไปในด้านทฤษฎีดนตรีไทยตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4-6 จำแนกตามจำนวนร้อยละ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
		ร้อยละ					
1.	ความรู้เกี่ยวกับประวัติของดนตรีไทย	28.85	68.27	0.96	0.00	1.96	100
2.	ความเป็นมาและพัฒนาการของดนตรีไทย	32.69	62.50	2.88	0.00	1.96	100
3.	การจัดประเภทเครื่องดนตรีของไทย	31.73	65.38	0.96	0.00	1.96	100
4.	การประสมวงดนตรีไทย	42.31	53.85	1.96	0.00	1.96	100
5.	ลักษณะของเพลงไทย	36.53	56.73	3.85	1.96	0.96	100
6.	รูปแบบและโครงสร้างของเพลงไทย	48.07	44.23	6.73	0.96	0.00	100
7.	บทเพลงที่สำคัญ	36.54	56.73	6.73	0.00	0.00	100
8.	การนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ	40.39	52.88	4.81	1.96	0.00	100
9.	ศัพท์สังคีต	42.30	53.84	3.85	0.00	0.00	100
10.	ทฤษฎีดนตรีไทยและทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย	40.38	55.77	3.85	0.00	0.00	100
11.	วรรณคดีดนตรีไทยในรูปแบบความเป็นมาของบทเพลงจินตนาการในการประพันธ์เพลง	28.85	50.00	16.35	4.81	0.00	100
12.	ทฤษฎีเบื้องต้นดนตรีตะวันตก ทฤษฎีโน้ตสากล ศัพท์ดนตรีสากลที่ช่วยอธิบายและการจดบันทึก	3.65	46.15	14.42	5.77	0.00	100

จากตารางที่ 38 และ ตารางที่ 39 แสดงความคิดเห็นของครุคนตรีไทยเกี่ยวกับการกำหนดความรู้ทั่วไปด้านทฤษฎีดนตรีไทย ชั้น 4 – 6 จำแนกตามความถี่ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อ 1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติดนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 68.27 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 28.85 แต่มีครูไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.96 และไม่แน่ใจร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 2. ความเป็นมาและพัฒนาการของดนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 62.50 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 32.69 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 2.88 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.96 ตามลำดับ

ข้อ 3. การจัดประเภทเครื่องดนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 65.38 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 31.73 แต่มีครูไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 1.96 และไม่แน่ใจร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 4. การประสมวงดนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 53.85 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 42.31 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 1.96

ข้อ 5. ลักษณะของเพลงไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 56.73 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 36.53 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 3.85 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 1.96 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 6. รูปแบบและโครงสร้างของเพลงไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามค่าร้อยละพบว่า ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 48.07 และเห็นด้วยร้อยละ 44.23 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 6.73 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

ข้อ 7. บทเพลงที่สำคัญ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนก

ตามคำร้องละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 56.73 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 36.54 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 6.73

ข้อ 8. การนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้องละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 52.88 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 40.39 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 4.814 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 1.96 ตามลำดับ

ข้อ 9. ศัพท์สังคิต เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้องละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 53.84 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 42.30 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 3.85

ข้อ 10. ทฤษฎีดนตรีไทยและทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้องละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 55.77 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 4.38 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 3.85

ข้อ 11. วรรณคดีดนตรีไทย ในรูปแบบความเป็นมาของบทเพลงจินตนาการในการประพันธ์เพลง เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้องละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 50.00 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 28.85 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 16.35 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 4.81 ตามลำดับ

ข้อ 12. ทฤษฎีเบื้องต้นดนตรีตะวันตก ทฤษฎีโน้ตสากล ที่ช่วยอธิบายและการจัดบันทึก เมื่อนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ซึ่งมีค่ามาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าครูเห็นด้วยในเรื่องนี้ เมื่อจำแนกตามคำร้องละพบว่า ครูเห็นด้วยร้อยละ 50.00 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 30.76 แต่มีครูไม่แน่ใจร้อยละ 13.46 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 5.77 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนตรีไทยเกี่ยวกับความเข้าใจ ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย

5.1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนตรีไทย เกี่ยวกับการรับรู้ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพคนตรีไทย

5.1.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนตรีไทยเกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาตรฐานฯ ไปปรับใช้ในการสอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา

5.1.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูคนตรีไทย เกี่ยวกับการกำหนดบทบาทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานฯ ชั้น 4 ถึงชั้น 6 ด้านปี่พาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง และทฤษฎีคนตรีไทย

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่สอนคนตรีไทยและขับร้องไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานครทุกคน จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากครูอาจารย์ที่สอนวิชาคนตรีไทย โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 120 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของครูคนตรีไทยและขับร้องไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การสอนคนตรีไทย ภูมิการศึกษาทางด้านคนตรี และความถนัดเฉพาะทางในการปฏิบัติคนตรีไทย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะการรับรู้และความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการรับรู้ และความเข้าใจต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาวิชาชีพคนตรีไทย ที่สำนักมาตรฐานทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดทำขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย การรับรู้ ที่มาของการรับรู้ และการให้ความสำคัญกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย การนำมาปรับใช้ในการสอนคนตรีไทย และ ขั้วร้องไทย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ เกณฑ์บทเพลงและเกณฑ์ ทฤษฎีคนตรีไทยขั้นที่ 4-6 ที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนคนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาเพียงใด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5.3 สรุปผลการวิจัย

5.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของครูคนตรีไทยพบว่า ครูคนตรีไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี มากที่สุด มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป และมีวุฒิทางการศึกษาด้านคนตรีมากที่สุด ส่วนใหญ่จบสาขาครุศึกษาศาสตร์ รองลงมาสาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาคนตรีศึกษา สาขาคนตรีสากล สาขาคนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา และสาขามานุษยวิทยาค่า ตามลำดับ มีครูที่ไม่มีวุฒิต่างคนตรีอยู่เพียงจำนวนน้อย ความถนัดในการปฏิบัติคนตรีไทยพบว่ามีความถนัดด้านเครื่องสายมากที่สุด รองลงมาเป็นด้าน เปียโนและด้านขับร้อง ตามลำดับ

ในด้านการรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยพบว่า ครูคนตรีไทยรับรู้มาจากสถาบัน การศึกษาที่ตนเองจบมามากที่สุด รองลงมารับรู้จากกรมสามัญศึกษา และจากทบวงมหาวิทยาลัย เท่า ๆ กัน รับรู้จากเพื่อนนักคนตรี จากสื่อต่าง ๆ และจากผู้บริหาร ตามลำดับ ครูคนตรีไทยเคยเข้าร่วม สัมมนาและไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาเรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเท่า ๆ กัน

5.3.2 ความคิดเห็นของครูคนตรีไทยที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานพบว่า

ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของคณะผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ครูคนตรีไทย ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมแล้ว และมีทัศนคติที่ดีต่อเกณฑ์ ๆ เห็นด้วยกับการที่นำเกณฑ์มาปรับใช้ในการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา และเห็นด้วยกับการกำหนดขั้นในเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกรรมการได้จัดทำขึ้น ในด้านการรับรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานครูคนตรีไทยส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ครูควรรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐาน และควรให้มีการจัดสัมมนาโดยสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงาน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และควรให้ผู้บริหาร ได้รับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานด้วย

การนำเกณฑ์ ๑ ปรับใช้ในการสอนดนตรีไทย ครูดนตรีไทยเห็นด้วยว่าเกณฑ์มีความเหมาะสม สามารถนำไปปรับใช้กับหลักสูตรได้ เนื้อหาของเกณฑ์ ๑ มีความสอดคล้องกันในระดับต่าง ๆ ของการศึกษาดนตรีไทย และเห็นด้วยว่า เป็นแนวทางในการประเมินการสอนดนตรีไทยและการศึกษาต่อในระดับสูงได้เป็นอย่างดี

การกำหนดบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานชั้นที่ 4 – 6 ด้านปี่พาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง และด้านทฤษฎีดนตรีไทย ครูดนตรีไทยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเกณฑ์ ๑ ที่กำหนดบทเพลงทุกชั้น และทุกด้าน มีบทเพลงในเกณฑ์ชั้นที่ 5 และชั้นที่ 6 ด้านปี่พาทย์ที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์ทั้งหมด แต่ในด้านทฤษฎีดนตรีไทยครูส่วนใหญ่เห็นด้วยในทุกหัวข้อที่เกณฑ์ ๑ กำหนด

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

ความคิดเห็นด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

5.4.1 ในด้านความเข้าใจเรื่องเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ครูมีความคิดเห็นว่าครูดนตรีไทยควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีและครูส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า สำนักมาตรฐานการศึกษาทบวงมหาวิทยาลัยควรเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย และครูยังเห็นด้วยว่าในระดับมัธยมศึกษาควรให้กรมสามัญเป็นผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ผู้ที่จะทำเกณฑ์ ๑ ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยโดยเฉพาะ ในการนี้สอดคล้องกับการคัดเลือกคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ ๑ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านดนตรีไทยทั้งสิ้น และครูไม่เห็นด้วยว่านักวิชาการทางการศึกษาจะสามารถเป็นผู้จัดทำเกณฑ์ ๑ ได้

ครูมีความคิดเห็นว่าเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย แสดงว่าครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กับการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานที่ต้องการให้นำเกณฑ์มาปรับใช้ในการเรียนการสอนในทุกระดับ ในทางตรงกันข้ามครูไม่เห็นด้วยว่าเมื่อมีหลักสูตรแล้วไม่จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานก็ได้ ซึ่งเป็นการยืนยันว่าเกณฑ์มาตรฐานมีความสำคัญที่จะช่วยทำให้การจัดหลักสูตรดนตรีไทยมีความชัดเจนมากขึ้น

ครูส่วนใหญ่ไม่แน่ใจในเรื่องที่ว่า เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยควรมีไว้สำหรับประเมินผู้ที่จะมาเป็นครูสอนดนตรีไทยเท่านั้น แสดงว่าครูมีความคิดเห็นว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๑ ไม่ใช่มีไว้เพื่อประเมินผู้ที่จะมาเป็นครูสอนดนตรีไทยเท่านั้น ครูเห็นด้วยว่าการสร้างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยถือเป็นนโยบายระดับชาติ สอดคล้องกับนโยบายในการจัดทำเกณฑ์ และครูยังเห็นด้วยว่าเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่นำมากำหนดใช้ ควรได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สอดคล้องกับการดำเนินการของคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ ๑ ที่ได้นำเกณฑ์ ๑ เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบ และคณะกรรมการมีมติให้นำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย มาปรับใช้กับหลักสูตรในทุกระดับ ซึ่งครู

เห็นด้วยในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน และยังเห็นด้วยสำหรับคนตรีพื้นเมือง ควรมีเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะของแต่ละภาคด้วย สอดคล้องกับคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ ฯ ที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

ครูเห็นด้วยในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานออกเป็น 12 ชั้น โดยมีการเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับปริญญาเอก แต่ครูก็ไม่เห็นด้วยที่จะนำมาเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาทั่วไป ครูยังเห็นด้วยว่า การมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เป็นการยกระดับมาตรฐานคนตรีไทย โดยไม่เห็นด้วยว่าการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยจะเป็นการตีกรอบการสอนคนตรีไทยมากเกินไป คนตรีไทยจะไม่พัฒนาไปกว่าที่เป็นอยู่ แสดงว่าความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่ยอมรับว่าการมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมีผลดีมากกว่าผลเสีย และครูยังเห็นด้วยว่าการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย ออกเป็นเกณฑ์บทเพลง เกณฑ์ทฤษฎี เกณฑ์การประเมิน เป็นการเพียงพอแล้ว โดยเกณฑ์บทเพลง ควรแบ่งออกเป็นด้านปี่พาทย์ ด้านเครื่องสาย ด้านขับร้อง และด้านเครื่องหนัง สอดคล้องกับรูปแบบการจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ฯ ที่คณะกรรมการ ได้จัดทำขึ้น

5.4.2 ในด้าน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ของครูคนตรีไทย ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานคนตรี

ครูเห็นด้วยที่ครูสอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา ควรรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาแล้วจากการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในทางตรงกันข้าม ครูไม่เห็นด้วยว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการยืนยันว่าครูเห็นด้วยกับความจำเป็นที่ต้องให้การศึกษาในเรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย แก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

ครูเห็นด้วยกับการที่ครูคนตรีไทยยังไม่ได้รับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานอย่างกว้างขวาง เนื่องจากการจัดทำเกณฑ์ ฯ เริ่มทำมาได้เพียง 5 ปี เท่านั้น นับจากการประกาศใช้เกณฑ์ ฯ เมื่อปี พ.ศ.2538 จนถึงวันที่ผู้ทำการวิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของครูคนตรีไทยที่ครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีผู้เคยเข้ารับการอบรมสัมมนาเรื่องเกณฑ์มาตรฐานเพียงครั้งเดียว และเห็นด้วยที่สำนักมาตรฐานการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ควรเป็นผู้จัดสัมมนาและเผยแพร่ความรู้เรื่องเกณฑ์ให้กับครูอย่างทั่วถึง ผู้บริหารโรงเรียนก็ควรรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้วย เพื่อจะได้ให้การสนับสนุนการสอนคนตรีไทยเป็นไปตามเกณฑ์ ฯ ตรงกันข้ามครูไม่เห็นด้วยที่ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย เป็นการยืนยันว่าครูเห็นด้วย ผู้บริหารควรรับรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยด้วย

5.4.3 ความคิดเห็นของครูคนตรีไทยเกี่ยวกับการนำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาปรับใช้กับการสอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา

ครูคนตรีไทยไม่เห็นด้วยว่าควรนำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยไปปรับใช้กับหลักสูตรวิชาคนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น แต่กลับเห็นว่าเกณฑ์ ฯ ทำให้สามารถกำหนดหลักสูตร

วิชาดนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แสดงว่าครูดนตรีไทยเห็นว่าเกณฑ์มาตรฐาน ฯ สามารถนำมาปรับใช้ในการสอนดนตรีไทยได้ทั้งในระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งยังเห็นด้วยว่าเกณฑ์ด้านต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้เป็นเนื้อหาการสอนดนตรีไทยปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และยังเห็นว่าจะทำให้การกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกันในทุกระดับ ทำให้การสอนดนตรีไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีแนวทางในการประเมินผลการสอนดนตรีไทยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนรู้แนวทางการศึกษาต่อในระดับสูงได้เป็นอย่างดี ซึ่งแสดงว่าครูมีความคิดเห็นของสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำเกณฑ์ ฯ ที่ต้องการให้นำเกณฑ์มาปรับใช้ในการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา และยังเห็นว่า เกณฑ์ ฯ มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดนตรีไทยมากในทุกด้าน

5.4.4 ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูดนตรีไทยในการกำหนดบทเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

ชั้น 4

ด้านปี่พาทย์ ครูเห็นด้วยที่กำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้าและหน้าทับพิเศษได้ เพราะเป็นเพลงหลักของปี่พาทย์ ในทางตรงกันข้ามครูไม่เห็นด้วยกับการที่ไม่ควรกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า เพราะยาก ต้องใช้เวลาในการฝึกมาก เกินความสามารถของผู้เรียน เป็นการยืนยันว่าครูเห็นด้วยที่มีการกำหนดเพลงโหมโรงเช้าไว้ในเกณฑ์ชั้น 4 ด้านปี่พาทย์ สอดคล้องกับหลักการฝึกหัดดนตรีไทยด้านปี่พาทย์ในอดีตที่เคยปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง ครูจะต่อเพลงโหมโรงเช้าให้ก่อน โดยเริ่มจากเพลง สาธุการเป็นต้นไปจนครบทุกเพลงในชุดโหมโรงเช้า แล้วจึงจะต่อเพลงอื่นๆ ส่วนการให้บรรเลงเพลงสามชั้น 2 เพลง เพลงสองชั้น 1 เพลง และเพลงดับ 1 เพลง เป็นการเพียงพอแล้วในชั้นนี้นั้น ครูส่วนใหญ่เห็นด้วย ซึ่งในความเป็นจริง เมื่อผู้เรียนต่อเพลงโหมโรงเช้าจบแล้วจะมีความสามารถในการเล่นดนตรีได้ดีในระดับหนึ่ง จึงสามารถบรรเลงเพลงสองชั้นได้มากกว่าที่เกณฑ์กำหนด

ด้านเครื่องสาย ครูเห็นด้วยที่กำหนดให้ต้องบรรเลงเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง สามชั้น เหมาะสมแล้ว เพราะทำให้มีพื้นฐานในการบรรเลงเครื่องสายได้ดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามครูไม่เห็นด้วยว่ายังไม่ควรให้บรรเลงเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง สามชั้น เพราะมีหลายเพลง จำยาก ทำให้ผู้บรรเลงเมื่อง่ายเป็นการยืนยันว่าครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเกณฑ์ ฯ ที่กำหนดให้มีเพลงดับต้นเพลงฉิ่งในชั้นนี้ สอดคล้องกับการฝึกหัดเครื่องสายในอดีต ที่ครูจะต่อเพลงดับต้นเพลงฉิ่งให้ก่อน และครูยังเห็นด้วยว่าควรกำหนดเพลงในด้านเครื่องสายให้เหมือนด้านปี่พาทย์ เพราะทำให้สามารถบรรเลงร่วมกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ชั้นที่ 4 ที่ด้านปี่พาทย์และด้านเครื่องสายกำหนดเพลงไว้ตรงกันถึง 3 เพลง

ด้านขับร้อง ครูเห็นด้วยว่าบทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เหมาะสมแล้ว ในทางตรงกันข้ามครูไม่เห็นด้วยที่ว่าบทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เป็นเพลงที่มีเนื้อหายาว ร้องยาก เป็นการยืนยันว่าครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดบทเพลงด้านขับร้องในชั้นนี้ และครูยังเห็นด้วย

ว่าควรกำหนดบทเพลงด้านขับร้องให้ตรงกับด้านเป่าพาทย์ และเครื่องสาย เพื่อให้ขับร้องและบรรเลงร่วมกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ฯ และสอดคล้องกับหลักความเป็นจริงที่ต้องมีการบรรเลงและขับร้องร่วมกัน

ชั้น 5

ด้านเป่าพาทย์ ครูเห็นด้วยว่ามีความจำเป็นที่ต้องบรรเลงเพลงโหมโรงเย็นได้ เพราะต้องใช้ในพิธีการต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการฝึกหัดเป่าพาทย์ ที่เมื่อบรรเลงเพลงโหมโรงเย็นได้แล้วก็สามารถบรรเลงเพลงโหมโรงเย็นได้ เพราะมีเพลงที่ใช้ร่วมกันหลายเพลง เพิ่มเพลงที่ใช้ในโหมโรงเย็นเข้าไปอีกบางเพลงเท่านั้น ส่วนระดับต้นเพลงถึง สามชั้น ควรบรรเลงได้ตั้งแต่ชั้น 4 ซึ่งดูจากการกำหนดเพลงระดับต้นเพลงถึงไว้ในเกณฑ์ชั้น 4 ด้านเครื่องสายแล้ว ก็ควรกำหนดไว้ในด้านเป่าพาทย์ด้วย และครุคมนตรีไทยเห็นว่าการกำหนดเพลงเถาในชั้น 5 เพลงเดียว มีจำนวนน้อยเกินไป ดังนั้นควรมีการพิจารณาบทเพลงชั้นที่ 5 ในด้านเป่าพาทย์ เพื่อหาความเหมาะสมจากความคิดเห็นของครุคมนตรีไทยต่อไป

ด้านเครื่องสาย ครูเห็นด้วยว่าชั้นนี้ควรใช้เพลงโหมโรงโอยเรศ เพลงเดี่ยวก็พอ และเห็นด้วยที่กำหนดเพลงเถา 5 เพลง แสดงว่าความคิดเห็นของครูสอดคล้องกับเกณฑ์ในชั้นนี้ ส่วนเพลงมหาฤกษ์ และเพลงมหาชัยทางไทย ควรกำหนดไว้ในเกณฑ์ด้านเป่าพาทย์นั้น ครูเห็นด้วย เพราะครุคมนตรีไทยทราบดีว่าเพลงทั้ง 2 เพลงนี้ ใช้บรรเลงกันในวงเป่าพาทย์มากกว่าวงเครื่องสายโดยจะใช้ในพิธีการที่เป็นงานมงคลทั่วไป แต่สามารถบรรเลงด้วยวงเครื่องสายก็ได้ แสดงถึงความคิดเห็นของครูในการกำหนดบทเพลง 2 เพลงนี้ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ฯ ส่วนการใช้เพลงเต่ากินผักบึง สองชั้น เป็นเพลงเถาในชั้น 5 ครูเห็นด้วยว่าเหมาะสมดีแล้ว

ด้านขับร้อง ครูเห็นด้วยว่าเพลงดับวิวาท์พระสมุทรควรกำหนดไว้ในชั้น 4 แสดงว่าความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ฯ เมื่อพิจารณาเกณฑ์ในชั้น 4 จะเห็นว่ามีการกำหนดเพลงดับวิวาท์พระสมุทรไว้ในเกณฑ์ด้านเครื่องสายแล้ว จึงควรกำหนดไว้ในด้านขับร้องด้วย จะได้สามารถบรรเลงและขับร้องร่วมกันได้ ส่วนเพลงเขมรโพธิสัตว์ ควรให้ขับร้องทั้งเถา และเห็นด้วยว่านอกจากเพลงลาวดวงเดือน และเพลงเต่ากินผักบึงแล้ว ควรให้มีเพลงสองชั้นอื่น ๆ อีก 3 เพลง แสดงว่าครูส่วนใหญ่ต้องการให้มีการกำหนดบทเพลงมากขึ้นกว่าที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ฯ ชั้นนี้

ชั้น 6

ด้านเป่าพาทย์ ครูเห็นด้วยว่าในชั้นนี้มีการกำหนดให้บรรเลงเพลงช้า 2 เพลง เหมาะสมแล้ว แสดงว่าครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกับเกณฑ์ฯ แต่เพลงโหมโรงครูเห็นว่าควรเป็นเพลงโหมโรงโอยเรศมากกว่าเพลงโหมโรงกระแต เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์จะเห็นว่าได้มีการกำหนดเพลงโหมโรงโอยเรศไว้ในเกณฑ์ชั้น 5 ด้านเครื่องสายแล้ว จึงควรกำหนดไว้ในด้านเป่าพาทย์ด้วย และตามความเป็นจริง เพลงโหมโรงโอยเรศถือว่าเป็นเพลงที่มีความนิยมใช้บรรเลงมากกว่าโหมโรงกระแต และมีรูป

แบบของเพลงยากกว่าเหมาะสมกับผู้ที่เรียนดนตรีไทยในขั้นนี้ ครูยังเห็นด้วยว่าการกำหนดให้มีเพลงเถา 3 เพลง น้อยเกินไป แสดงว่าความคิดเห็นของครูไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ในด้านนี้

ด้านเครื่องสาย ครูเห็นว่าเพลงโหมโรงทั้ง 2 เพลง ง่ายไปไม่เหมาะสมกับขั้นนี้ ควรกำหนดเพลงโหมโรงให้มีความยาวและยากขึ้น และเห็นด้วยว่าการกำหนดเพลงเถาไว้ 2 เพลงน้อยไป ควรมีประมาณ 5 เพลงเป็นอย่างน้อย แสดงว่าความคิดเห็นของครูไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ในเรื่องนี้ ส่วนการใช้เพลงพระอาทิตย์ชิงดวงเป็นเพลงเถา ทั้งในด้านปีพาทย์และด้านเครื่องสาย เหมาะสมแล้ว แสดงว่าความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่สอดคล้องกับเกณฑ์ ฯ และสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ต้องมีการบรรเลงร่วมกันในรูปแบบของวงมโหรี

ด้านขับร้อง ครูเห็นด้วยว่าเพลงด้านขับร้องที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว แต่ควรที่จะมีการเพิ่มบทเพลงให้มากกว่านี้ แสดงว่าความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่สอดคล้องกับการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์ ฯ ขั้นนี้ เพียงแต่ให้เพิ่มบทเพลงให้มากขึ้น

ด้านทฤษฎีดนตรีไทย ชั้น 4 – 6 ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยในทุกหัวข้อที่มีการกำหนดไว้ในเกณฑ์ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย หัวข้อที่ครูเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ รูปแบบและโครงสร้างของเพลงไทย ศัพท์สังคีต ทฤษฎีดนตรีไทยและทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย การประสมวงดนตรีไทย การนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ บทเพลงที่สำคัญ ลักษณะของเพลงไทย การจัดประเภทเครื่องดนตรีไทย ความเป็นมาและพัฒนาการของดนตรีไทย ความรู้เกี่ยวกับประวัติดนตรีไทย ทฤษฎีเบื้องต้นดนตรีตะวันตก ทฤษฎีโน้ตสากลที่ช่วยอธิบายและการจดบันทึก วรรณคดีดนตรีไทยในรูปแบบความเป็นมาของบทเพลงจินตนาการในการประพันธ์เพลง แสดงว่าความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่สอดคล้องกับการกำหนดหัวข้อด้านทฤษฎีดนตรีไทยในขั้นที่ 4 – 6 ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรวิชาดนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษา

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- ควรมีการจัดการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทยให้ครูดนตรีไทยได้รับรู้อย่างกว้างขวาง เพราะจากผลการวิจัยยังมีครูดนตรีไทยอีกจำนวนมากที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมในเรื่องนี้เลย
- ควรมีการพิจารณาบทเพลงที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ ฯ บางขั้น บางด้าน ที่ความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการปรับปรุงการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์ ให้สอดคล้องกัน โดยใช้ความคิดเห็นของครูดนตรีมาพิจารณาด้วย

- ควรมีการนำบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานแต่ละชั้น ไปกำหนดไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อผู้ที่จบการศึกษาแล้วไปทำหน้าที่สอนดนตรีไทยในระดับต่าง ๆ จะได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

- ควรสนับสนุนให้มีการนำบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานไปปรับใช้ในหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีไทยกับระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อจะได้เกิดความสอดคล้องต่อการสอนดนตรีไทยในทุกระดับ

- จากผลการวิจัยครูดนตรีไทยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์ชั้นต่าง ๆ ในแต่ละด้าน จึงควรมีการจัดทำตำราเรียนเป็นรูปเล่มในลักษณะของโน้ตเพลงของเครื่องมือต่าง ๆ ประกอบกับแถบบันทึกเสียงที่คณะกรรมการได้จัดทำไว้แล้ว ตามเกณฑ์ในชั้นต่าง ๆ

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ควรมีการทำวิจัยในเรื่องเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ในชั้น 1-3 และชั้น 7-11 กับครูดนตรีไทยในระดับประถมศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อไป

- ควรมีการทำวิจัยว่ามีสถาบันการศึกษาใด หรือครูดนตรีไทยคนใดนำเกณฑ์มาตรฐานนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนบ้าง มีผลเป็นอย่างไร

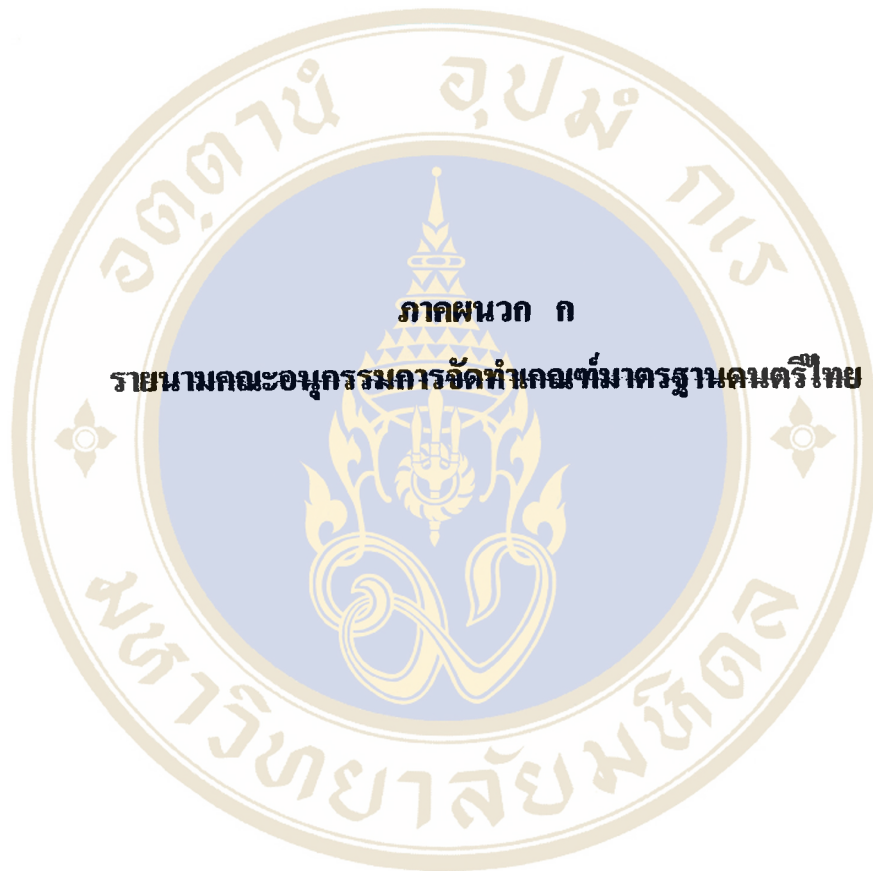
- ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่เรียนดนตรีไทยว่ามีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐาน ๆ มากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ . (2535). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคัดพร้าว.
- . (2535). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคัดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2530) มหาศรียาภรณ์สังคีตเฉลิมพระเกียรติ. โรงพิมพ์การศาสนา. กรุงเทพมหานคร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคณตรีไทย ที่ มท 23/2534 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2534
- . คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคณตรีไทยชุดที่ 2 และชุดที่ 3 ที่ มท 50/2534 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2534
- . คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการคณตรีไทย ที่ มท 30/2533 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2533
- . คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการคณตรีไทย ที่ มท 1/2533 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2533
- . คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการคณตรีไทย ที่ มท 2/2533 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2533
- . หนังสือขออนุมัติโครงการส่งเสริมคณตรีไทย ที่ มท. 0205/214688 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2533
- . คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านคณตรีไทย ที่ มท 103/2533 ลงวันที่ 5 มกราคม 2533
- จิรพันธ์ พูลพัฒน์. (2514) พัฒนาการของการบริหารการศึกษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาหาบัณฑิตแผนกบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2525) มูลสารจิตวิทยา. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2531). กิจกรรมคณตรีสำหรับครู. กรุงเทพฯ: เอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2532). จิตวิทยาการสอนคณตรี. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ..... (2538). พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: ภาควิชาดนตรี คณะครู-
ศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คุณฤๅ บริพัตร ณ อยุธยา. (2522). แผนการสอนดนตรี-นาฏศิลป์ ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์บรรณกิจ.
- นิติ เกิดปากแพรง. (2536). ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 4. ภาควิชาดนตรีคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคม
ศาสตร์ วิทยาลัยครูภูเก็ต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532) เอกสารประกอบการเรียนวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2539) สถิติวิจัย 1. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: พี เอ็น การพิมพ์.
- ประนอม สโรชมาน. (2542) จิตวิทยาทั่วไปฉบับที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประเทศ สุขสถิตย์. (2535). ทักษะของหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ต่อหลักสูตรศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประวิทย์ มาตีประเสริฐ. (2536). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามทฤษฎี
ของผู้บริหารทางการศึกษาเขตการศึกษา 6. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2539) จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2540) กรุงเทพมหานคร: (108,641)
- พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี. (2530). การใช้ดนตรีไทย
เพื่อรักษาโรค. วารสารเพลงดนตรี. 2 (1), 5-8.
- ไพฑูริย์ เทวรักษ์. (2537) จิตวิทยา: โรงพิมพ์ เอส.ดี.เพรช : (58).
- ภัทรวดี ภูษฎาภิรมย์. “การพัฒนาวิชาชีพดนตรีไทย” (กันยายน 2542): 124-125.
- มาศสุภา สีสุทอง. (2531). พัฒนาการของการศึกษาวิชาชีพดนตรีไทยในสมัยรัตนโกสินทร์.
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2523). การวัดและประเมินผลในแนวใหม่. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (อัดสำเนา).

- วิจิตร ศรีธำณ. (2512). บทบาทของการศึกษาในสังคมปัจจุบัน. ศูนย์การศึกษา 4 เอกสารการบรรยาย. มปท. (อัคราณา)
- วิมลศรี อุประนัย. (2527). ดนตรีในระบบการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิบูล จันทรชัย. (2531) สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรียญศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สำนักหอสมุดกลาง. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526). ศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วิชาวดอาร์ต. 119 – 121.
- สังัด ภูเขาทอง. (2532) การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.
- สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2538). เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก.
- สุชา จันทน์เอม. (2536) จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- โสภิตา ชูพิบูลชัย. (2528) ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุตรไพศาล.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2537). เกณฑ์มาตรฐานชาติ วิชาดนตรีศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา. เพลงดนตรี. 2 (2), 19-25.
- อรวรรณ บรรจงศิลป์. (2521). การสอนดนตรี ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบล คูจินดา. (2532). หลักการวิธีสอนศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พรินต์ติ้งเฮาส์.

รายนามคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทย
รายนามคณะกรรมการส่งเสริมการคนตรีไทย
ตามคำสั่งทบวงมหาวิทยาลัยที่ 30/2533 ลงวันที่ 5 มกราคม 2533

1. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	องค์ประธานกรรมการ
3. อธิบดีกรมการวิชาการ หรือผู้แทน	กรรมการ
4. อธิบดีกรมการฝึกหัดครู หรือผู้แทน	กรรมการ
5. อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	กรรมการ
6. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการ
7. อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือผู้แทน	กรรมการ
8. อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือผู้แทน	กรรมการ
9. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือผู้แทน	กรรมการ
10. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล หรือผู้แทน	กรรมการ
11. อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หรือผู้แทน	กรรมการ
12. นายกสสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
13. นายบันชูล ลำซำ	กรรมการ
14. นายพงษ์ศักดิ์ คชาลัย	กรรมการ
15. นายประสิทธิ์ ถาวร	กรรมการ
16. นายวรารุช สุมาวงศ์	กรรมการ
17. นายสิริชัยชาญ ฝึกจำรุญ	กรรมการ
18. ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	กรรมการและเลขานุการ
19. เจ้าหน้าที่กองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
20. เจ้าหน้าที่กองวิชาการ สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาวิชาการคนตรีไทย
ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการคนตรีไทยที่ 1/2533 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2533

1. พลตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	อนุกรรมการที่ปรึกษา
2. นายมนตรี ตราโมท	อนุกรรมการที่ปรึกษา
3. นายประสิทธิ์ ถาวร	อนุกรรมการที่ปรึกษา
4. นายคำธร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการที่ปรึกษา
5. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	ประธานอนุกรรมการ
6. เลขาธิการสำนักสำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์แห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
7. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน เยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
8. อธิบดีกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
9. อธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
10. เลขาธิการสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
11. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
12. นายประเสริฐ ณ นคร	อนุกรรมการ
13. นายภาวาส บุญนาค	อนุกรรมการ
14. นายสุรพล วิรุฬห์รักษ์	อนุกรรมการ
15. นายพูนพิศ อมาตยกุล	อนุกรรมการ
16. นางสาวมาลินี สาคริก	อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการเลขานุการ
เจ้าหน้าที่กองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
เจ้าหน้าที่กองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

**รายนามคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย
ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการดนตรีไทยที่ 2/2533 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2533**

นายมนตรี	ตราโมท	อนุกรรมการที่ปรึกษา
นางเจริญใจ	สุนทรวาทิน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
นายประสิทธิ์	ถาวร	อนุกรรมการที่ปรึกษา
นายวราวุธ	สุมาวงศ์	อนุกรรมการที่ปรึกษา
ผู้แทนกรมศิลปากร	กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
(นายจิรัส	อาจณรงค์)	
(นายศิลป์	ตราโมท)	
(นายรัฐพงศ์	โสวัตร)	
ผู้แทนกรมวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
(นายประเทศ	สุขสถิตย์)	
ผู้แทนกรมฝึกหัดครู	กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
(นางสาวสุดารัตน์	ชาญเลขา)	
ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		อนุกรรมการ
(นายบุญช่วย	โสวัตร)	
ผู้แทนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		อนุกรรมการ
(นายประทีป	เล่ารัตนอารีย์)	
ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล		อนุกรรมการ
(นายพูนพิศ	อมาตยกุล)	
แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		อนุกรรมการ
(นายวิโรจน์	เวชชะ)	
ผู้แทนมหาวิทยาลัยศิลปากร		อนุกรรมการ
(นายอุดม	อรุณรัตน์)	
ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษ		อนุกรรมการ
(นายโสฬส	คุปรัตน์)	
14. นายสังัด	ภูเขาทอง	อนุกรรมการ
15. นายสิริรัชชชาญ	ฝึกจรรย์	อนุกรรมการ
16. นายชนก	สาคริก	อนุกรรมการ

ผู้อำนวยการกองวิชาการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย   อนุกรรมการและเลขานุการ
 เจ้าหน้าที่กองวิชาการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย   อนุกรรมการและเลขานุการ
 เจ้าหน้าที่กองวิชาการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย   อนุกรรมการและเลขานุการ

รายนามคณะอนุกรรมการวางแผนสัมมนาทางดนตรีไทย

ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการดนตรีไทย ที่ 3/2533 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2533

1. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	ประธานอนุกรรมการ
2. รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
3. นายวรารุช สุมาวงศ์	อนุกรรมการ
4. นายพูนพิศ อมาตยกุล	อนุกรรมการ
5. นายประสิทธิ์ ถาวร	อนุกรรมการ
6. นายสงัด ภูเขาทอง	อนุกรรมการ
7. นายสุรพล จันทราปัติย์	อนุกรรมการ
8. นางสาวมัทนา สานติวัตร	อนุกรรมการ
9. นายรัฐพงศ์ โสวัตร	อนุกรรมการ
10. ผู้อำนวยการกองวิชาการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการและเลขานุการ
11. เจ้าหน้าที่กองวิชาการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการและเลขานุการ
เจ้าหน้าที่กองวิชาการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการและเลขานุการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แบบสอบถามเพื่อการวิจัยแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องความคิดเห็นของครูดนตรีไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของครูดนตรีไทย เกี่ยวกับการสอนดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา ต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ของครูดนตรีไทยใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทยในด้านต่อไปนี้

- 2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย
- 2.2 ด้านการรับรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย
- 2.3 การนำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาปรับใช้ กับการสอนดนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา

ศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์บทเพลง และทฤษฎีดนตรีไทย ตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ชั้น 4-6

หมายเหตุ กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ถ้าตอบไม่ครบจะไม่สามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัยได้ คำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ โดยนำเสนอเฉพาะผลที่ได้จากการวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

- 1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
- 2. อายุ .....ปี
- 3. ประสบการณ์ในการสอนวิชาดนตรีไทยปฏิบัติ
 ( ) 1-5 ปี ( ) 6-10 ปี ( ) 11 ปีขึ้นไป

วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

( ) ด้านดนตรี สาขา..... ( ) ด้านอื่น (โปรดระบุ).....

5. ความถนัดเฉพาะด้านในการปฏิบัติดนตรีไทย

- ( ) ด้านชีพาพาศ์ ( ) ด้านเครื่องสาช ( ) ด้านจับร้อง
6. ท่านเคยได้ร้อบร้อรู้เก้อวกับเกณศ์มาตรฐานคนตรรไทยจากที่ใด
- ( ) สลาบันการศกษาที่จบมา ( ) กรมสาณศกษา
- ( ) ทบงมหาวิทยาลัย ( ) ผู้บริหารโรงเรยนที่ท่านสอนอยู่
- ( ) เพื่อนนักคนตรรไทย ( ) จากลือต่าง ๆ
7. ท่านเคยได้เข้ารับการอบรม/สัมนนา เก้อวกับเกณศ์มาตรฐานคนตรรไทยหรอไม่
- ( ) ไม่เคย ( ) เคย อบรม.....คร้ง / สัมนนา.....คร้ง

ตอนท่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเก้อวกับเกณศ์มาตรฐานคนตรรไทยในด้าน ต่อ ใปนี้

- 2.1 ด้านความเข้าใจเก้อวกับเกณศ์มาตรฐานคนตรรไทย
- 2.2 ด้านการร้อบร้อรู้เก้อวกับเกณศ์มาตรฐานคนตรรไทย
- 2.3 ด้านการนำเกณศ์มาตรฐานคนตรรไทยมาปรับใช้กับการสอนคนตรรไทยปฏิบัติในระดับ

มัธยศกษา

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถามในตารางระดับความคิดเห็น มีความหมายดั่งนี้

- 5 เห็นด้วยอย่างย้ง
- 4 เห็นด้วย
- 3 ไม่แนใจ
- 2 ไม่เห็นด้วย
- 1 ไม่เห็นด้วยอย่างย้ง

2.1 ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	ครูดนตรีไทยควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น					
2.	การที่สำนักมาตรฐานอุดมศึกษาสำนักปลัดทบวงเป็นผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยเป็นสิ่งที่ถูกต้อง					
3.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยในระดับมัธยม ควรให้กรมสามัญศึกษาเป็นผู้จัดทำ					
4.	ผู้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ควรเป็นผู้อำนวยการดนตรีไทยโดยเฉพาะ					
5.	นักวิชาการทางการศึกษาควรเป็นจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย					
6.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยโดยตรง					
7.	เมื่อมีหลักสูตรแล้วไม่จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยก็ได้					
8.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยควรมีไว้สำหรับประเมินผู้ที่จะเป็นครูสอนดนตรีไทยเท่านั้น					
9.	เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจะเป็นสิ่งที่ทำให้ครูดนตรีไทยมีความกังวลว่าจะสอนไม่ได้					
10.	การสร้างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยถือว่าเป็นนโยบายระดับชาติ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
11.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยที่นำมากำหนดใช้ควรได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี					
12.	การที่คณะรัฐมนตรีมีมตินำเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยมาปรับใช้กับหลักสูตรในทุกระดับเป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้ว					
13.	สำหรับคนตรีพื้นเมืองควรมีเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะของแต่ละภาคด้วย					
14.	การกำหนดเกณฑ์ฯ ออกเป็น 12 ชั้น เทียบกับระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลถึงปริญญาเอกเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้ว					
15.	การกำหนดชั้นของเกณฑ์มาตรฐาน ไม่ควรนำมาเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาทั่วไป					
16.	การมีเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นการยกระดับการศึกษาด้านคนตรีไทย					
17.	การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยเป็นการดีกรอบในการสอนคนตรีไทยมากเกินไป คนตรีไทยจะไม่พัฒนาไปกว่าที่เป็นอยู่					
18.	การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยออกเป็นเกณฑ์บทเพลง เกณฑ์ทฤษฎี และเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่ครอบคลุมเพียงพอแล้ว					
19.	เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยประเภทบทเพลงควรแบ่งออกเป็น ด้านปี่พาทย์ , ด้านเครื่องสาย , ด้านขับร้อง , และด้านเครื่องหนัง					

2.2 ด้านการรับรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	ครูที่สอนดนตรีไทยปฏิบัติในระดับมัธยมศึกษาควรได้รับรู้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาแล้วจากการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา					
2.	ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา					
3.	การที่ครูดนตรีไทยไม่ได้รับรู้เรื่องเกณฑ์อย่างกว้างขวางเนื่องจากเพิ่งมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาได้เพียง 5 ปีเท่านั้น					
4.	หน่วยงานที่ควรจัดการอบรม เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยให้กับครูได้แก่ สำนักมาตรฐานการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย					
5.	ผู้บริหารควรรับรู้เรื่องเกณฑ์ ฯ เพื่อสนับสนุนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์ ฯ					
6.	ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องเกณฑ์ ฯ					

2.3 ด้านการนำเกณฑ์มาตรฐาน ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนดนตรีไทย

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	เกณฑ์ฯ ดนตรีไทยควรนำไปปรับใช้ในหลักสูตรวิชาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น					
2.	เกณฑ์ฯ ดนตรีไทยทำให้สามารถกำหนดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น					
3.	เกณฑ์ฯ ในด้านต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้เป็นเนื้อหาในการสอนดนตรีไทยได้เป็นอย่างดี					
4.	เกณฑ์ฯ ดนตรีไทยทำให้การกำหนดเนื้อหาสอดคล้องกันในทุกระดับการศึกษา					
5.	เกณฑ์ฯ ดนตรีไทยจะทำให้การสอนดนตรีไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ					
6.	เกณฑ์ฯ ดนตรีไทยทำให้มีแนวทางการประเมินที่ชัดเจนยิ่งขึ้น					
7.	การมีเกณฑ์ฯ ดนตรีไทยทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการศึกษาต่อด้านดนตรีไทยในระดับสูงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการกำหนดบทเพลงในเกณฑ์มาตรฐานชั้นที่ 4 – 6 ด้านปีพาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง และทฤษฎีดนตรีไทย

ชั้นที่ 4

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	<u>ด้านปีพาทย์</u> การกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้าและหน้าทับพิเศษ ได้เหมาะสมแล้วยัง					
2.	ไม่ควรกำหนดให้บรรเลงเพลงโหมโรงเช้า เพราะยากต้องใช้เวลาฝึกมาก เกินความสามารถของผู้เรียน					
3.	การให้บรรเลงเพลงสามชั้น 2 เพลง เพลงสองชั้น 1 เพลง และเพลงดับ 1 ดับ เป็นการเพียงพอแล้ว					
4.	<u>ด้านเครื่องสาย</u> ที่กำหนดให้ต้องบรรเลงดับต้นเพลงถึง สามชั้นเหมาะสมดีแล้ว เพราะทำให้มีพื้นฐานในการบรรเลงเครื่องสายได้ดีขึ้น					
5.	ยังไม่ควรบรรเลงเพลงดับต้นเพลงถึง สามชั้น เพราะมีหลายเพลง จำยาก ทำให้ผู้บรรเลงเบื่อง่าย					
6.	การกำหนดเพลงในด้านเครื่องสายให้เหมือนด้านปีพาทย์ ทำให้สามารถบรรเลงร่วมกันได้					
7.	<u>ด้านขับร้อง</u> บทเพลงที่กำหนดให้ขับร้องในชั้น 4 เหมาะสมดี					
8.	บทเพลงที่กำหนดในชั้น 4 เป็นที่มีเอื้อนฮาวร้องยาก					
9.	ควรกำหนดเพลงด้านขับร้องให้ตรงกับด้านปีพาทย์ และด้านเครื่องสาย เพื่อให้ขับร้องและบรรเลงร่วมกันได้					

ชั้นที่ 5

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	<u>ด้านปีพาทย์</u> มีความจำเป็นที่ต้องบรรเลง โหมโรงเย็นได้ เพราะ ต้องใช้ในพิธีการต่าง ๆ					
2.	การกำหนดเพลงเถาในชั้น 5 เพลงเดียวน้อยเกินไป					
3.	<u>ด้านเครื่องสาย</u> ในชั้นนี้ควรใช้เพลง โหมโรง โอยเรศ เพลงเดี่ยวก็พอ เพลงเถาทั้ง 5 เพลง เพียงพอแล้วสำหรับบรรเลงใน ชั้นนี้					
4.	เพลงมหาดุ๊กหมมหาชัยทาง ไทยควรกำหนดไว้ใน เกณฑ์ด้านปีพาทย์					
5.	การใช้เพลงเต่ากินผักนึ่งสองชั้นเป็นเพลงเถาในชั้น 5 เหมาะสมดีแล้ว					
6.	<u>ด้านขับร้อง</u> ดับวิวิหพระสมุทรควรกำหนดไว้ในชั้น 4 เพลงเขมร โพรสิศต์ควรให้ขับร้องทั้งเถา					
7.	นอกจากเพลงลาวดวงเดือนและเพลงเต่ากินผักนึ่ง แล้วควรให้มีเพลงสองชั้นอื่น ๆ อีก 3 เพลง					

ขั้นที่ 6

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	<u>ด้านปีพาทย์</u> ในขั้นนี้กำหนดให้บรรเลงเพลงซ้ำ 2 เพลง เพลงเรื่อง 2 เพลง เหมาะสมดีแล้ว					
2.	เพลง โหมโรงควรเป็น โหมโรง โอยเรศมากกว่า โหมโรงกระแต					
3	กำหนดให้บรรเลงเพลงเถาเพียง 3 เพลง น้อยเกินไป					
	<u>ด้านเครื่องสาย</u>					
4	เพลง โหมโรง ทั้ง 2 เพลง ง่ายไป ไม่เหมาะกับขั้นนี้ ควรกำหนดเพลง โหมโรง ที่มีความยาวและยากขึ้น					
5	กำหนดเพลงเถาไว้ 2 เพลง น้อยไป ควรมีประมาณ 5 เพลง เป็นอย่างน้อย					
6	ในขั้น 6 ใช้เพลงพระอาทิตย์ซึ่งควรเป็นเพลงลาทั้งในด้านปีพาทย์และเครื่องสายเหมาะสมแล้ว					
	<u>ด้านขับร้อง</u>					
7	บทเพลงด้านขับร้องที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว					
8	ควรมีบทเพลงด้านขับร้องให้มากกว่านี้					

ด้านทฤษฎีดนตรีไทยขั้นที่ 4 - 6

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	ความรู้เกี่ยวกับประวัติของดนตรีไทย					
2.	ความเป็นมาและพัฒนาการของดนตรีไทย					
3.	การจัดประเภทเครื่องดนตรีไทย					
4.	การประวงดนตรีไทย					
5.	ลักษณะของเพลงไทย					
6.	รูปแบบและโครงสร้างของเพลงไทย					
7.	บทเพลงที่สำคัญ					
8.	การนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ					
9.	ศัพท์สังคีต					
10.	ทฤษฎีดนตรีไทยและทฤษฎีการปฏิบัติดนตรีไทย					
11.	วรรณคดีดนตรีไทยในด้านรูปแบบความเป็นมาของ บทเพลงจินตนาการ ในการประพันธ์เพลง					
12.	ทฤษฎีเบื้องต้นดนตรีตะวันตกทฤษฎีโน้ตสากล ศัพท์ดนตรีที่ช่วยอธิบายในการจดบันทึก					

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ทำการทดลองเครื่องมือในการวิจัย
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี
(ยกเว้นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยและโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี)

โรงเรียนศรีบุญยานนท์	โรงเรียนสตรีนนทบุรี
โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม	โรงเรียนรัตนาธิเบศร์
โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์	โรงเรียนนนทบุรีวิทยาคม
โรงเรียนมัธยมวัดเพลง นนทบุรี	โรงเรียนปากเกร็ด
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนท์ ฯ
โรงเรียนโพชนิมิตรวิทยาคม	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ฯ
โรงเรียนบางกรวย	โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ บางใหญ่	โรงเรียนนนทกิจประชาอุปถัมภ์
โรงเรียนบางบัวทอง	โรงเรียนไทรน้อย
โรงเรียนราษฎร์นิยม	

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการทำวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษาส่วนกลาง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนกลางกลุ่มที่ 1 จำนวน 14 โรงเรียน

โรงเรียนสตรีวิทยา	โรงเรียนเบญจมราชาลัย
โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร	โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์
โรงเรียน โยธินบูรณะ	โรงเรียนราชวินิตมัธยม
โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ	โรงเรียนวัดบวรนิเวศ
โรงเรียนวัดราชบพิตร	โรงเรียนวัดราชาธิวาส
โรงเรียนวัดสังเวช	โรงเรียนศิลาจารย์พัฒนา
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา

ส่วนกลางกลุ่มที่ 2 จำนวน 11 โรงเรียน

โรงเรียนวัดสุทธิวาราม	โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม
โรงเรียน ไตรมิตรวิทยาลัย	โรงเรียนเทพศิรินทร์
โรงเรียนนนทรีวิทยา	โรงเรียนพุทธจักรวิทยา
โรงเรียนยานนาวาวิทยาคม	โรงเรียนวัดสระเกศ
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม	โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
โรงเรียนสายปัญญา	

ส่วนกลางกลุ่มที่ 3 จำนวน 12 โรงเรียน

โรงเรียนสารวิทยา	โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา
โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง	โรงเรียนมักกะสันพิทยา
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	โรงเรียนราชันนทาจารย์สามเสนวิทยาลัย 2
โรงเรียนราชวินิตบางเขน	โรงเรียนศรีอยุธยา
โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
โรงเรียนลีกัน (วัดน่านันท์อุปถัมภ์)	โรงเรียนหอวัง

ส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จำนวน 11 โรงเรียน

โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัย	โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	โรงเรียนประชากรราษฎร์อุปถัมภ์
โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
โรงเรียนวชิรธรรมสาริต	โรงเรียนศรีพฤฒา
โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	โรงเรียนสิริรัตนาร
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	

ส่วนกลางกลุ่มที่ 5 จำนวน 20 โรงเรียน

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าฯ
โรงเรียนเทพศิลา	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศบดินทรเดชา	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย
โรงเรียนบางกะปิ	โรงเรียนบางกะปิ (สุนทรพันธ์อุปถัมภ์)
โรงเรียนพรตพิทยพยัต	โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง
โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4	โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม
โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ม.ต้น	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 มีนบุรี
โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ กรุงเทพมหานคร

ส่วนกลางกลุ่มที่ 6 จำนวน 11 โรงเรียน

โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย	โรงเรียนทวีวัฒนา
โรงเรียนมหารณพาราม	โรงเรียนมัธยมวัดคูสิดาราม
โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง	โรงเรียนวัดน้อยใน
โรงเรียนวัดปากน้ำพิทยาคม	โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร
โรงเรียนสตรีวัดระฆัง	โรงเรียนสวนอนันต์
โรงเรียนสุวรรณารามพิทยาคม	

ส่วนกลางกลุ่มที่ 7 จำนวน 12 โรงเรียน

โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลารักษ์
โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม	โรงเรียนมัธยมวัดดาวทอง
โรงเรียนวัดพุทธบูชา	โรงเรียนวัดราชโอรส
โรงเรียนวัดอินทาราม	โรงเรียนศึกษานารี
โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	โรงเรียนทวีธาภิเศก 2
โรงเรียนบางมดวิทยา “สี่สุกหวาดจวนอุปถัมภ์”	
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	

ส่วนกลางกลุ่มที่ 8 จำนวน 11 โรงเรียน

โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม	โรงเรียนไชยนิมิตพิทยาคม
โรงเรียนทวีธาภิเศก	โรงเรียนนवलนครศึกษาคมรัชมังคลาภิเษก
โรงเรียนปัญญาารคุณ	โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม
โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ	โรงเรียนสุทธิธรรมรังษ์คอน
โรงเรียนวัดนवलนคร	โรงเรียนวัดรางบัว
โรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	อรรถพร ทศนะ
วัน เดือน ปี เกิด	2 กันยายน พ.ศ. 2500
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529
การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.)	ดุริยางคศาสตร์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี แขนงวิชาดนตรีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา กรุงเทพมหานคร สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

Executive Summary

Opinion of Thai Music Teacher in secondary school in Bangkok area concerning The Standardization and Thai Music Occupation.

Introduction and Background

Thai music is one of Thai culture that regards Thai nation and its activity has collected knowledge from Thai ancestor. In the past musician has progressively and continuously created Thai music together with country developing from generation to generation in order to create characteristic which identity Thai national culture. Furthermore Thai music not only be national culture but also be Thai occupation in which deeply correlate with culture, custom and the way of life and it has the pattern of education, pass on knowledge and take it to social activities. In addition Thai music is beautiful pleasant to ear aesthetic which player and audience can be approached touching.

In the past Thai music was studied and passed on family the same as the other education such as in relation groups or social groups which can divide into 3 groups; villager, monastery and courtier. Each group had difference of performance and had their method of transferring and pattern of practices. However they did not keep the document or evidence of teaching because of lacking of basic course studying. For the reason teaching and learning should be utilized when teacher still alive but after he passed away something of teaching and learning will be lost with them also.

Thai music teaching in the past was transferred from one by one and the student had to be patient in practicing of their course with accuracy. The student who was not relative with teacher must stay in teacher's home and must serve him together with music practice until they could be ability to earn a living by themselves. The respect and relation between teacher with student is very important can not get rid of and become culture of Thai social

which strictly hold through the present. However the activity of Thai music is still slow of development compared with the other subjects and courses.

The study of Thai music occupation was separated into 2 steps; first step (1782-1932) was informal education by using home, temple and the palace. The purpose of this education was to use music playing in many kinds of worship and the process of new student acceptance was teacher respect ritual. The main of practice was concentrated in performance. Second step (1933-1986) was formal education in order to produce music human resource for serving government units. The recruitment method was to test both general and music knowledge in order to be the basic for education in higher level. The curriculum of education had 2 types;

1. To produce the artist of Thai music
2. To produce the teacher for the educational institute.

The subsidy by the government is the important factor that effected to the development of Thai music occupation. But the problems effected to the development are knowledge transferring by no have evidence and innovation. For the reason music occupation in the future should have the central organization to response and cooperate to take care of Thai music education in the higher of education institute.

As article above indicates that Thai music person requisition is to develop Thai music education similarly with the other subjects. At present Thai music education not only has more developing and expanding but also strong promoting which transfer from villager, monastery and courtier in the past into the government school, private school up to university. The teachers are expert and specialist which in variety of education. In addition the education of Thai music has learning and teaching record by recording in not only in Thai notes which they can be applied by themselves but also notes and make the textbook including research in Thai music.

However the problem of Thai music education still have such as qualified teacher shortage, textbook is not clear and enough for teaching and have not the same direction in practice. And some teacher has skill only but they were not qualification that may be not

teaching in an institute because there is no comparison standard the knowledge into qualification. Therefore this way has obstacle in study Thai music.

In year 1987 Ministry of University Affair set the seminar in Thai music for the first at Mahidol University. At the meeting the attendance was unanimous to develop the knowledge of Thai music. In year 1988 seminar was set by the scholar and Thai music teachers and requested Ministry of University Affair to be the central unit for making the Thai music standard. And having Professor Dr. Vichit Sri-sarang, prior Permanent Secretariat of Ministry of University Affair to serve the plan and propose to the cabinet and after that the cabinet was accepted to the Thai music promotion proposal.

During 1990 – 1994 Ministry of University Affair took Thai music promotion proposal to set activities in order to make the Standardization and Thai Music Occupation by cooperating with scholar, Thai music teacher, musician, singer, specialist and expert in musical instrument such as Pi-phat, string drum and singing to be committee and sub-committee. After collecting of many standard, it was printed at the first time on April' 1995. The Standardization and Thai Music Occupation was proposed to cabinet and approved it. In addition Thai music education unit concerned; Ministry of Education, Ministry of Defense, Ministry of University Affair and concerned have to use this Standardization and Thai Music Occupation for curriculum making for Thai music education in progressively.

Addition cabinet order to personal administration concerned; Office of Civil Service Commission, Civil Service Commission in University and Office of Teacher Administration Commission to use Standardization and Thai Music Occupation for personnel recruitment and promotion.

Since year 1995 after Standardization and Thai Music Occupation announced for the 6 years, where the teacher received the Standardization and Thai Music Occupation was and what their opinion were. It's more interesting to study the opinion of Thai Music Teacher in secondary school in Bangkok area concerning The Standardization and Thai Music Occupation.

The population were Thai music teacher 120 persons. The results of this research will be useful in Thai music teaching and learning in advance.

Purpose of research

1. To study the opinion of Thai music teacher about the understanding in Standardization and Thai Music Occupation.
2. To study the opinion of Thai music teacher about the perception in Standardization and Thai Music Occupation.
3. To study the opinion of Thai music teacher in applying the Standardization and Thai Music Occupation for teaching in the secondary school.
4. To study the opinion of Thai music teacher to define lyric follow The step standard step 4 to 6 in Pi-phat, string, singing and Thai Music Theory.

Utilization

1. To get the opinion of Thai music teacher about the understanding in Standardization and Thai Music Occupation.
2. To get the opinion of Thai music teacher about the perception in Standardization and Thai Music Occupation.
3. To get the opinion of Thai music teacher in applying the Standardization and Thai Music Occupation for teaching in the secondary school.
4. To get the opinion of Thai music teacher to define lyric follow The step standard step 4 to 6 in Pi-phat, string, singing and Thai Music Theory.

Limitation of the study

To following the purposed of research the researcher has defined the scope of research as follows;

1. This research was to study only Thai music performance curriculum for normal and gifted student in lower and upper secondary schools under jurisdiction of the General Education Department in Bangkok metropolis.

2. The Standardization and Thai Music Occupation used for this research was the standard of lyric and Thai music Theory step 4-6 the step of study is equivalent of secondary level only.

3. Population was the teachers who taught Thai music in the secondary schools under jurisdiction of the General Education Department in Bangkok metropolis 120 schools and the total of population was 120 persons.

4. Variables used for this studied consists of;

4.1 Independent variables were the status of samplings;

- Gender
- Teaching and singing experience
- Qualification of music degree
- Ability in Thai music performance and Thai song singing.

4.2 Dependent variables were the opinions of Thai music teacher concerning Standardization and Thai Music Occupation.

Basic acceptance

1. Thai music curriculum as the researcher using is the lower secondary school curriculum year 2521 (Revision 2523) and the upper secondary school curriculum year 2524 (Revision 2533) and Thai music teaching for gifted child.

2. The Standardization and Thai Music Occupation used for this research was the standard of lyric and Thai music Theory step 4-6 the step of study is equivalent of secondary level only.

3. The opinion of Thai music teacher in secondary school concerning Standardization and Thai Music Occupation can be studied with questionnaire made by researcher.

4. The opinion of Thai music teacher in secondary school concerning Standardization and Thai Music Occupation can be known with questionnaire fulfilled by teachers.

The frame of research thinking

The opinions of Thai music teacher concerning the standardization and Thai music occupation as follows;

1. Acknowledge to the standardization and Thai music occupation is suitable for,
  - The standard making committee.
  - The attitude of Thai music teacher concerning the standardization and Thai music occupation.
  - Standard applying.
  - Type and step of standard.
2. Reception of the standardization and Thai music occupation,
  - Background of standard perception.
  - The person should be had training in the standard.
  - The person should be acknowledged in the standard.
3. Standard applied to teach Thai music,
  - Stability of the standard and curriculum.
  - Consistency of Thai musical content in every levels.
  - Guide line for Thai music teaching.

- Guide line for Thai music studying in high level.
- 4. The lyric of standard setting in step 4 – 6,
  - Pi-phat.
  - String.
  - Singing.
  - Thai music theory.

Related literature

The researcher has studied the document and related research as follows;

1. The definition of Standardization.
2. Background of Standardization and Thai Music Occupation.
3. Thinking system for Standardization making.
4. The advantage of Standardization using.
5. Standardization and Thai Music Occupation.
6. List name of sub-committee to prepare Thai music standardization.
7. Type and step of Standardization.
8. Thai music performance curriculum in secondary school.

Population and sampling

1. Population in this research was the every teacher who taught Thai music and Thai song singing in the lower and upper secondary schools under jurisdiction of the General Education Department in Bangkok metropolis 120 persons.

2. Samples in this research were got by simple sampling method in each school 120 persons.

Research equipment

1. Research equipment in this research was the questionnaire made from related literature and related research by researcher divided into 3 parts;

Part 1 The status of Thai music teacher in lower and upper secondary school consists of

Gender, teaching and singing experience, qualification of music degree and ability in Thai music performance and Thai song singing.

Part 2 The perception and opinion of Thai music teacher in secondary school in Bangkok area concerning The Standardization and Thai Music Occupation which was a rating scale consists of perception, where the perception was, the significance of Thai music standard and applying in Thai music and Thai song singing.

Part 3 The opinion of teacher concerning the suitability of standard of lyric and Thai music Theory step 4-6 for teaching and learning which was a rating scale.

2. Questionnaire was a rating scale divided into 5 levels and was checked the quality by alpha - coefficient approach. The reliability of the test was 0.68.

Data gathering

1. Researcher sent questionnaire to the secondary schools under jurisdiction of the General Education Department in Bangkok metropolis 120 schools for teacher 120 persons.

2. Researcher received the some questionnaires by researcher and some of them received by mail back the total was 104 sets or 86.67 %.

Data analysis

Researcher checked the questionnaires and analyzed the data as follows;

1. Part 1 data was tallied and analyzed by percentage which shown in table and wording.

2. Part 2 – 3 data was tallied and analyzed by percentage, mean ($\bar{X}$) and standard deviation (*S.D.*) which weight the scale by Likert scale method.

Results

1. Thai music teachers were more females than males which most of them had 31-40 years old. Most of them had 11 years of experience upward and qualification degree in music Addition they acknowledged Thai music standard from their institutes where they graduated.

2. For understanding for the suitability of Standard making committee; most of Thai music teachers concluded that it is proper. They had positive attitude in applying it for teaching and learning in secondary school and they agreed with the standard. In case of standard perception, most of them agreed that Thai music teacher should be known and the office of Permanent Secretariat of Ministry of University Affair should set seminar and the administrators should be known the standard also.

3. In case of standard applying with Thai music teaching; Thai music teacher agreed that the standard is suitable and can be applied in curriculum using. Addition The standard is accordant with every educational level and can be the guide line in Thai music evaluation in order to study at higher level.

4. For the lyric define follow the standard of step 4 to 6 in Pi-phat, string, singing and Thai Music Theory; most of Thai music teachers agreed with standard in every step and item.

Suggestion

1. Suggestion from research results;

1.1 Should be set seminar about standardization and Thai music occupation widely because there are more teachers never register to seminar.

1.2 Should be described the lyric in some step or item which most of Thai teachers do not agree with the standard in order to improve the lyric standard.

1.3 Should be applied to contain the standard into the curriculum of Thai music teaching of all higher education. Because the new graduated of Thai music education has to use the standard for teaching basically.

1.4 Should be encouraged to make standard for Thai music teaching correlate to all educational levels, kindergarten up to higher education.

1.5 From the results of research found that the most of Thai music teachers agreed with the lyric in each step of standards so should be made the textbook in the form of notes book for each instrument together with tape cassette made by the committee which is accordance with every steps in the standard.

2. Suggestion for next research

2.1 Should be researched about the Standardization and Thai Music Occupation on step 1-3 and step 7-11 with Thai music teachers in primary school and higher education.

2.2 Should be researched that there are educational institutes or Thai music teachers take this standard to be a guide- line in teaching or not and how about the results.

2.3 Should be researched the comparison of student in secondary school who studied Thai music can get knowledge in accordance with the standard or not.